

Drammenbanen

2

ANLÆGSTAXTER
FOR
CHRISTIANIA - DRAMMEN BANENS
INDFØRING PÅ DRAMMEN ST
1871 - 1872

B.16786.80

TILHØRER OB'S KONTOR

Drammenbanen

[Bind] 2)

ANLEGSTAXTER

FØR

CHRISTIANIA-DRAMMENBANENS
INDFØRING PÅ DRAMMEN STATION

1871-1872.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

			Indledn. side	Text side
Undertext	$\frac{1-3-4}{II}$	1871 (Lohrelinien)	1	43
"	7/11	1871 (Do. Søberg&Lange m.v. Strømsø)	23	48
"	$\frac{8-9}{II}$	1871 (Den oprindelige Holmenlinie)	25	49
"	16/12	1871 (Lohrelinien og opr. Holmenlinie)	40	43
"	8/1	1872 (Opr. Holmenlinie bortfalder)	54	
"	3/2	1872 (Grundingen)	66	
"	19/2	1872 (Endelig Holmenlinie fastsatt)	70	
"	16/1	1872 (Linie nr. 3, Weberggrunden)	57	66
Overtaxt	8/1	1872 (Do. Do.)	73	
"	22/1	1872 (Do. Do. befarings)	78	
"	25/1	1872 (Do. Do. Bragerøen)	84	
"	3/2	1872 (Do. Do. Grundingen)	90	90
"	"	" (Do. Do. Bragerøen)		92
"	19/2	1872 (Fravigelseskjendelse)	95	
Undertext	25/9	1872 (Grundingen, Lange og Fru Hanstein)	98	101
Overtaxt	30/9	1872 (Do. Do. Do.)	102	104

218.

Undertaxter i Drammen for anlægget af
Christiania - Drammen jernbanen 1871.

Byfogden i Drammen gjør vitterligt:

År 1871 den 1ste November blev efter requisition af Advocat Bergh på vegne af bestyrelsen for anlægget af Drammen - Christiania jernbanen skjøns- og expropriationsret sat i Drammens rådhus, administreret af byfogdens edsvorne fuldmægtig cand.jur.G.A.Lammers med de opnævnte skjøns- og lagrettesmænd Skibseder Albert Emil Haugeland, Overretsagfører Harald Heiberg, Handelsmand Harald Lyche og Rittmester Frantz Wilhelm Melhuus, af hvilke Sagfører Heiberg aflegde lagrettesed, hvilken de øvrige erklærede tidligere at have aflagt. Skjønsmandene valgte Sagfører Heiberg til opmand.

For Bestyrelsen for Christiania-Drammens jernbaneanlæg mødte Advocat Bergh, der fremlagde 1) og 2) tvende stevninger af 19 f.m. 3) Foreløbige generelle bemærkninger, hvorhos comp. bemærkede, at den udfærdigede mandsopnævnelse senere vil blive bragt tilstede og fremlagt.

" Expropriations - skjøns- og taxtstævning.

" Bestyrelsen for jernbaneanlægget mellem Christiania og Drammen har overdraget mig at foranstalte de i anledning af grundafståelserne til bemeldte jernbaneanlæg fornødne expropriations- skjøns- og taxtforretninger snarest mulig afholdte. På grund heraf stævner jeg på bestyrelsens vegne herved.....

" Stevnmålet efter nærværende document gjælder de nedenfor nævnte såvelsom de flere grundeiere i Drammen, for hvemsamme måtte blive forkyndt:

" 1. Skibscaptajn og Skibseder Lorentzen som eier af Mtrnr.14 i

" Drammens by.

" 2. Skomagar Christopher Eriksen som eier af Mtrnr.234b.

" 3. Ritmester Borch som eier af Mtrnr.215,222b,231 og 232 samt

- " eiendommen Holmen der intet matr.nr.har.
- " 4. Lastehandler Nils Mörch som eier af Matrnr.171 og 93.
- " 5. Grosserer G.Hellesen " " " 170.
- " 6. Ingeniør Geelmuyden " " " 150.
- " 7. Enkefru Gutzeit " " " 124.
- " 8. Garver Mathisen " " " 113.
- " 9. Lastehandler Andr. Christensen " " 95c og 109.
- " 10. Kjøbmand Christopher Syvertsen " " 94.
- " 11. Erik Mathisens Enke " " 108.
- " 12. Lastehandler Paasche " " 107.
- " 13. Garver H.I.Holter " " 92.
- " 14. Skibsreder Lohre " " 91 og 91w.
- " 15. Drammens Commune (for hvem byens borgermester formodes at
" vedtage varsel) som eier af Matrnr.89, 132 samt den åbne plads
" Matrnr. 317.
- " 16. Ritmester Lange som eier af Matrnr.132 samt som rettigheds-
" haver i Matrnr. 133.
- " 17. Jomfru Karen Alette Holmen som eier af Matrnr.133.
- " 18. Enkefru Hanstein " " " 137.
- " 19. Marmester Helge Larsen " " " 139.
- " 20. C.A.Schioldborg " " " 14 og 143.
- " 21. Skibsreder Hans Christensen " " " 146.
- " 22. Enkefru Brenmehl " " " 146.
- " 23. Enken Regine Nøsted " " " 224.
- " 24. Kjører Hans Ingebretsen " " " 223.
- " 25. Lastehandler Nils Christensen " " 222 og 222a.
- " 26. Drammen-Randsfjord jernbanen " af Toldbodden nr.310
" samt Matrnr.5, ved sin bestyrelse.
- " 27. Toldbetjent Andr.Christian Hansson " " 368.
- " 28. Olaus Eriksen Ström " " " 303.
- " 29. Enkefru Petronelle Capjon " " " 164 eller
" den, til hvem hun opgiver at have solgt eiendommen.

- " 30. Formand Chr.Torgersen som eier af Mtrnr.106.
 " 31. Strømsø Fattighus, for-hvem Fattigcommissionens formand forventes at ville vedtage varsel, som eier af Mtrnr. 99.
 " 32. Gårdeier Didrik Eriksen " " " 100.
 " 33. Enken Anne Christine Christiansen " " 367.
 " 34.og 35.Gårdeierne Jens og Andreas Hansen " " 91.
 " 36. Gårdeier Anders Nilsen " " 94.
 " 37. Enken Åserud " " 90.
 " 38. Jomfru Weberg " " 13.
 " 39. O.R.Sagfører Bergh " " 227.
 " 40. Enkefru Karen Hansen " " 226.

" Christiania 19.Okt. 1871. Advocat Johs.Bergh
 ved Halfdan Fyhn, aut.fuldm.

(Berømmelse og forkyndelse følger.)

" Expropriations skjøns- og taxtstevning.

"Nærverende stevning gjælder:

" 1 og 2. Ritmester Thorvald Meyer og Grosserer Stener Rosenberg
 " som eiere af Mtrnr.234a i Drammen.

" 3. Kasserer i Christiania Kreditbank Grønberg for Henrikke
 " Grønbergs arvinger som eiere af Mtrnr.92.

" 4.Christiania Bryggeris Interessentskab " " 5.

" Christiania 19 Okt. 1871. Advokat Johs Bergh
 " ved Halfdan Fyhn, aut.fuldm.

" Til skjønretten ved expropriationstaxten i Drammen for
 " Christiania-Drammen-Jernbaneanlægget.

" Jeg troer at burde specielt bemærke, at taxten gjælder den
 " på ethvert sted efter planen for anlægget fornødne bredde, hvor-
 " om al fornøden oplysning vil blive meddelt under befaringen på
 " åstederne, hvor det projecterede jernbaneløgenes yderlinier vil
 " kunne påvises og at der ved taxten tages hensyntil den værdi-
 " forringelse, vedkommende slædning i det hele lide ved, at en

" lokomotivjernbane, som projecteret, anlægges og sættes i drift
 " over de pågældende eiendomme, således navnlig også til de mulige
 " ulemper med hensyn til adkomsten, der måtte blive en følge af,
 " at jernbanen gennemskjærer eiendommen. Hermed have selvfølgelig
 " også for Sie, at der ikke vil erholdes andre eller flere passager
 " eller overgange fra den ene side af banen til den anden end de,
 " der under forretningen forudsættes og specielt omhandles.

" Enhver af de indvarslede grundeiere opfordres til under forret-
 " ningen - og helst til protocollen - at fremkomme med de krav og
 " fordringer af hvilkensohelst art, som han måtte formene at kun-
 " ne gjøre i anledning af expropriationen, da der ikke senere vil
 " kunne taget noget hensyn dertil, idet nærværende forretning selv-
 " følgelig tilsigter og vil gå ud på at danne et udtømmende grund-
 " lag for det endelige og definitive opgjør mellem de grundeiere,
 " hvem taxten og expropriationen gjelder og jernbanen eller sammes
 " bestyrelse.

" Videre bemerkes, hvad der vel ellers forstår sig af sig selv,
 " at det nye jernbaneanlægs bestyrelse, efter at taxterne ere af-
 " givne, vil anse sig berettiget til nårsohelst at sætte sig i
 " besiddelse af og disponere over den grund, der bliver gjenstand
 " for expropriation, forsåvidt derimod ikke under forretningen sker
 " indsigelse fra grundeiernes side, i hvilket fald kjendelse i
 " henhold til lov 10 Mai 1860 § 1 bliver ønsket, forinden forret-
 " ningen afsluttes. Grundens betaling vil ske snarest mulig, efter
 " at grunden er taget i besiddelse, arealet udregnet, taxterne
 " thinglæste og mig tilstillede fra vedkommende pantebogsfører -
 " forudsat naturligvis, at det har vist sig, at hæftelser ikke er
 " til hinder for betalingen, i hvilket fald betalingen enten vil
 " blive holdt tilbage eller, om nogen forlanger det, deponeret
 " hos fogden i overensstemmelse med lov 10 Mai 1860 § 1, andet
 " passus. - Jeg har videre at burde oplyse, at de private veiover-
 " gange over linien blive indrettede således, at de stedse stangt

" for de private veie udenfor de forekommende benyttelsestilfælde.

" De specielle bemerkninger, der særskilt måtte vedkomme nogen
 " enkelt eiendom, forbeholder jeg mig senere på ret sted at frem-
 " sette.

" Christiania den 31 Okt. 1871. Arbødigst Johannes Bergh.

Med hensyn til skjønarettens sammensætning bemærkede comp. at da jernbaneanlæggets bestyrelse var bleven vidende om, at det blandt grundeierne skulde være et udbredt ønske, at see taxterne afgivne af mænd, der ere bosatte i byen og således presumtivt bedre kjendt med forholdene og eiendomspriser her, så havde bestyrelsen under erkjendelsen af, at der kunde være noget berettiget i dette ønske, skjønt dertil formentlig ikke pligtig, for at imødekomme grundeierne sørget for, at erholde særskilt opnevnt mænd til afgivelsen af de nu intenderende taxter og skjøn. - Skulde imidlertid med formodning nogen grundeier have noget mod dette at erindre, var der fra jernbanebestyrelsens side intet iveien for, at taxterne for deres vedkommende, der forlangte det, afgaves af de oprindelig opnevnte mænd, der havde fungeret ved taxterne på landet, i hvilket fald comp. var belavet på strax at sørge for disses tilkaldelse til forretningen; men det var en selvfølge, at hvis ingen nu ved forretningens begyndelse exciterede mod forretningens fremme ved de mænd, ved hvem skjønretten nu er sat, så ville samtlige taxter blive at afgive af disse mænd, idet man i så fald naturligvis må gå ud fra, at alle grundeiere bifalde den i deres formentlige interesse trafne ordning med hensyn til skjønarettens sammensætning. - Comp. bemærkede videre, at da Hr. Amtmand Breder som medlem af Drammen-Randsfjord-jernbanens bestyrelse havde gjort comp. bekjendt med, at dengrund, hvortil der ved stevnenålet med nævnte bestyrelse er sigtet er gjort til gjenstand for expropriation af dette sidstnævnte jernbaneanlæg og forholdet mellem begge jernbaner bliver gjenstand for anden afgjørelse, så frafaldes expropriationstaxt ligeoverfor Drammen-Randsfjord jernbanen (Stev-

ningens nr.26). Også ligeoverfor Christiania Bryggeri(nr.4 i den anden stevning) frafaldes taxt, da det er oplyst, at bryggeriet ikke eier nogen grund, men kun midlertidig har leiet sådan af Drammen-Randsfjord jernbanen, og da man ikke agter at expropriere de bryggeriet tilhørende huse.

Af de indstevnte mødte ikke..... De øvrige vare tilstede og mødte for nr.7 Enkefru Gutselit Sagfører Rolfsen der tillige afgav møde for H. Nørh eller hans bo som eier af gnr.93 i Bragernes, for nr.11 Erik Mathisens Enke mødte hendes søn Bernhard Mathisen, for nr.15 Drammens Commune dets ordfører Sagfører Rolfsen, for nr.16 Ritmester Lange Sagfører Hansteen, for nr.38 Jomfru Weberg ligeledes Sagfører Hansteen, for nr.40 Enkefru Karen Hansen hendes søn Kjøbmand Morten Hansen, samt for nr.29 eier af mtrnr.164 på Strømsø Handelsmand Torger Amundsen. - For nr.1 og 2 i Christianiastevningen Thv.Meyer og Stener Rosenberg mødte Sagfører Hansteen.

Skibsreder Lorentzen bemærkede, at hans eiendom mtrnr.14 Nøstet i Lier ikke for nogen deel henhører under Drammens byes jurisdiktion på den strækning, hvor jernbanelinien er tænkt anlagt.

De mødende grundeiere erklærede dernæst, at de intet havde at erindre mod den for Drammen by særskilt skete opnevne af skjønsmænd. - Advocat Bergh tilføjede, at man fra citantskabets side selvfølgelig tænkte sig at den særskilte opnevne af underskjønsmænd også medførte, at man i tilfælde af, at nærværende forretning for nogen deel måtte blive gjenstand for påanke til overskjøn, også til dettes afgivelse vilde lade særskilt opnevne af mænd finde sted.

Sectionschef Christie var tilstede for at foretage den fornødne påvisning og meddele de oplysninger, der måtte attråes vedkommende det projecterede anlag. Han havde tilstede planer og profiler vedkommende den projecterede linie.

De af Advocat Bergh fremlagte foreløbige generelle bemærkninger bleve derpå i retten oplæst.

Sagfører Bergh vilde forbeholde sig når retten kom til hans eiendom at få nøiagtig udvist liniens retning, bredde og høide og da at meddele taxationsmændene de fornødne skriftlige oplysninger.

De øvrige grundeiere sluttede sig til Sagfører Berghs bemærkninger og forbeholdt sig adgang til ved kjendelse at erholde fastsat fristen for ryddiggjørelse. Adgang til fremsættelse af enhver oplysning vedkommende de exproprierendes eiendomme eftersom skjønnsretten skred frem forbeholdtes.

Skjønsmændene erklærede dernæst, at de anså det rettest, at foretningen skred frem således at de fik anledning til under ledsagelse af Sectionschefen foreløbigt at befare de projecterede jernbanelinier. Når dette var skeet vilde de derom underrette dommeren, således at skjønnsret til endelig befaring og afgivelse af skjøn kunde sættes på hver enkelt eiendom i den orden, som ansåes hensigtsmæssigt. Skjønsmændene yderligere forbeholdt sig for hvert enkelt tilfælde at afgjøre, hvorvidt de vilde afgive sit skjøn på stedet eller først når den hele befaring var afsluttet. - Efter conference blev derpå eragtet: Forretningen udstår til gjenforetagelse fredagen den 3die November d.å.kl.9 fmd. Retten vil blive sat på Ritmester Meyer og Grosserer Rosenbergs eiendom Matrnr.234a i Drammen og derefter continueres forretningen til de under nr.2,3,4,5,6,7,8,9 og 10 i Drammenstevningen anførte eiendomme til den tid som efter omstændighederne medgår. Hierne af de nævnte eiendomme bleve tilkjendegivne dette og betydedes, at de ikke vilde erholde yderligere underretning om tægtetiden. - Retten hævet.

År 1871 den 3die November continuerede skjønns- og expropriationsforretningen i anledning af anlægget af Christiania-Drammen banen. Retten administreredes af Byfogdens edsvorne fuldmægtig G.A. Lammers i overvær af de opnævnte mænd (som før.)

Sectionschef Christie og Advocat Bergh mødte og begjærede forret-

ningen fortsat. Christie fremlagde 1) et kart, der udviser de præjacterede jernbaneliniers anlæg i Drammens by i deres helhed, ligesom detaljekarter over jernbaneliniens løb gennem de forskellige bydele, den kommer i berørelse med senere idag skulde blive fremlagte. Ligeledes fremlagdes profil-kort over Lohrelinien. Christie bemærkede med hensyn til de fremlagte karter, at de på samme anlagte linier ikke endnu vare så fuldstændig fixerede, at det jo ikke kunde træffe sig, at enkelte uvæsentlige afvigelser vilde kunne finde sted, i hvilken henseende han derfor måtte tage al fornøden reservation. Forsåvidt som der på sine steder måtte vise sig sandsynlighed for, at væsentlige afvigelser vilde finde sted, skulde han derom på hvert enkelt sted gjøre opmærksom, således at alternativtaxter kunde finde sted.

Skjønsmændene tilførte, at de anså det hensigtsmæssigt, at forretningen skred frem således, at befarings over linierne, besigtigelse af åstederne og eiernes tilførsler m.v. først fandt sted, således at den egentlige værdsettelse først når befarings i sin helhed var forbi afgaves i et særskilt dertil berammet møde. De skulde dernæst ved hver enkelt eiendom bede tilført protocolle oplysninger om jernbanelegemets højde, bredde og afstand fra eiendommens grændser, samt angående antallet af og stedet for overgange.

Man blev dernæst enig om først at befare "Lohrelinien". Christie fremlagde nu specialkart udvisende Lohrelinien fra Enkefru Gutzeits eiendom til elven. Dernæst foretoges befarings.

1. Nr. 1 og 2 i Christianiastevningen, Mtrnr. 234a i Nedre Bragernes tilhørende Ritmester Thv. Meyer og Grosserer S. Rosenberg.

Jernbanen vil komme ind på denne eiendom i en afstand fra dens midtlinie til Skomager Eriksens grund af ca. 21 fod, og vil overskjære eiendommen omtrent prallelt med den åbne Sletta-plads nordre side. Jernbanens bredde indtil 24 fod, højde til skinnegangen ca. 3 1/2 fod. - For eierne mødte Sagfører Hansteen, der måtte henlede lagrettets opmærksomhed på, at løkken ved sin langstrakte façon

og med facade til to gader i særdeleshed egner sig til afgivelse af byggetomter. Han foreviste derhos til afbenyttelse under forretningen skjøde på den deel af lækken, som Skomager Eriksen nu har bebygget, og som viser til hvilken pris grunden til samme er solgt. Forøvrigt måtte comparenten henwise til de indskrænkninger, som jernbanen opstiller i eierens ret til efter eget tykke at bebygge den til jernbanen grændsende deel af den gjenværende tomt, og som i mer eller mindre grad vil være generende for samme.

Advocat Bergh bemærkede, at forsåvidt det i denne tilførsel er forudsat, at jernbaneloven medfører væsentlige indskrænkninger i bebyggelsen af det nærmest ved linien liggende terrain, da holder dette ikke stik forsåvidt angår byterrain med så strænge bygningsregler som Drammen. Det kunde ikke erkjendes, at den nedeñfor jernbanen liggende deel af den omhandlede tomt vil blive uhensigtsmæssig byggegrund.

Hansteen henviste til loven om jernbaner af 2den Sept. 1854 § 3, samt til bygningsloven for Drammen, hvoraf det vil fremgå, at de indskrænkninger, hvorom der kan blive tale, efter omstændighederne kunde blive meget væsentlige.

Bragtet: Optages til skjøn.

2. Nr.2 i Drammen-stevningen Mtrnr.234b Skomager Christopher Eriksen.

Efter den nuværende plan vil jernbanen ikke berøre denne eiendom men skjøn udbedes for det mulige tilfælde, at der på eiendommens nordside vil blive nødvendigt at aftage indtil 5 alen af tomtens dennes bredde. Hieren mødte.

Bragtet: Optages til skjøn.

3. Nr.3 i Drammenstevningen, Ritmester Borch, som eier af " Fjeldheim" med tilliggende lækker, tidligere Fru Staips, Dietrichson og Christensen, formentligen under Mtrnr.231 og 232.

Jernbanen kommer ind på denne eiendom i en afstand af 83 fod, regnet fra jernbanens måtpunct til nordgrændsen af Fru Hutchinsons eiendom, vil gå omtrent ⁸/prallel med Bragerøgaden, overskjære Borchs

indkjørsel i en afstand af 83 x 1/3 fod fra jernbanens midipunkt ca. 300 fod fra gaden i en højde af 2 1/3 fod over veien. Det tilføies at der kun er tale om én overskjøring, nemlig den omtalte over opkjørselen. Eieren mødte og bad skjønsmændene tage hensyn til de store værdier, hvorom der her var spørgsmål. Eragtet: Optages til skjøn.

4. Nr. 4 i ditto: Mtrnr. 171, Nils Mörch. Jernbanen fortsætter fra Borchs eiendom i ret linie til Mörchs, dog således, at den efterhånden nærmer sig mere op imod den højde, hvorpå husene ligger. Højde ca. 3 indtil 9 fod, bredde ca. 24 - 44 fod. Overskjøring vil finde sted efter jernbaneplanen over Mörchs adkomstvei.

Mörch mødte og bemærkede, at der ved værdsættelsen af hans erstatning bør tages hensyn til grundens bekvemhed til byggetomter, samt ved overgangen, at denne vil ske omtrent i svingen ved opstigningen mod husene. For det tilfælde, at bebyggelse skulde ske på den grund, der ligger mellem hans og Borchs opkjørsel, og gade dersteds skulde blive udlagt, måtte han forbeholde sig adgang til nok en overgang på det sted, hvor han selv måtte finde det bekvemmest.

Jernbanens vedkommende bemærkede, at ~~de~~ jernbanen under de angivne forudsætninger er villig til eventuelt at åbne eieren af Mörchs eiendom adgang til passage over linien for en vei, som han måtte anlægge til forbindelse mellem den del af hans eiendom, der ligger nedenfor og den del, der ligger ovenfor linien. Anlægget af veien bliver forøvrigt eierens sag. Eragtet: Optages til skjøn.

5. Nr. 5 i ditto, Mtrnr. 170 G.C. Hellesen.

Jernbanen berører kun denne eiendom i overskjøring af Hellesens adkomstvei. Højde ca. 4 fod over veien. Særskilte grunde for Mörchs og Hellesens overgang anbringes på opsidens, hvorimod på nedsiden kun en fælles. Stigningsforholdet ved overgangen vil ikke gjøres ugunstigere end det, der allerede finder sted i bakken ovenfor. Hellesen mødte. Eragtet: Optages til skjøn, med tilføiende, at der for Hellesens vedkommende kun er tale om ulemperstatning for overgangen.

344.

6. Nr. 6 i ditto, Nr. 150, E. Geelmuyden.

Jernbanen afskærer den nedre deel af den deel af eiendommen, som støder mod den af Commissionen udlagte grund i en bredde af ~~en~~ indtil ca. 44 fod og i höide af omtrent 9 fod. Over veien föres jernbanen ved bro hvis fri höide fra veiens nuværende plan vil blive 7 fod. Eierensvar tilstede. Jernbanens vedkommende bleve her med eieren enige om, at anbringe vei-undergangen omtrent ret for midten af Brandtenborggaden, samt give gennemfartsåbningen en bredde af i kjörebanelen af 9 fod og samme höide.

Eragtstet: Optages til skjön. Med hensyn til angivelsen af jernbanelegemets bredde bad jernbanens vedkommende bemærket, at der over de idag taxerende eiendomme tildels vil kunne blive spørgsmäl om at lægge afledningsgröft langs liniens ene side, hvilket i tilfælde ~~må~~ ske vil föröge bredden af det terrain, jernbanen vil tiltrænge.

Advokat Bergh gjorde derhos endvidere den almindelige bemærkning, der har hensyn til både de eiendomme, der allerede er befaret og til de fölgende, at de meddelelser som her skee med hensyn til detaljerne i jernbaneanlæggets plan, ikke specielt have kunnet forelægges anlæggets överste tekniske leder, og at forsåvidt denne skulde finde at nogen modification bör skee i hvad de her for jernbanen mödende have antaget, må adgang hertil forbeholdes, sålænge skjönnet ikke endelig er afgivet; dog vil selvfølgelig i så fald de grundeiere, hos hvem befaringen allerede måtte være afsluttet blive meddelt særskilt underretning og varsel for at de kunne have anledning til at anbringe hvad de endelige modificationer måtte foranledige fra deres side.

Forretningen derpå udsat til imorgen kl. 9 da retten sættes i Garver Holters hus.

G.A.Lammers.

H.Heiberg. Wilh.Melhuus. A.E.Haugeland. Harald Lyche.

År 1871 den 4de November continuerede foranstående forretning under samme administration og i overvær af de samme mænd.

Administrator fremlagde berømmelse af 3de ds. i forkyndt stand.

" Berømmelse.

" Skjønns-og expropriationsforretningen.....fortsætter derfra

" til følgende eiendomme, nemlig:

" Mtrnr.113 Gartner Mathisen.

" " 109 og 95c Andr. Christensen.

" " 94 Christopher Syvertsen.

" " 93 N.Mørchs bo (Sagfører Rolfsen.)

" " 108 Erik Mathisens Enke.

" " 107 Læstehandler Paasche.

" " 92 Garver H.I.Holter.

" " 91a-b Skibsreder Lohre.

" " 89 m.v. Drammens Commune.

" På grund heraf varsles Enkefru Gutzeit og de øvrige nævnte grund-
" siere om at møde.....

" Drammens Byfogedembede 3.Nov.1871. G.A.Lammers, edsv. fm.

Derefter foretoges:

7. Nr.7 i Drammenstevningen, Mtrnr.124 Brantenborg, Enkefru Gutzeit.

Jernbanen fortsætter over denne eiendom i en ret linie fra Geelmuydens Brantenborg, indtil den nordre ende, hvor den svinger vestligt. Skinnegangens højde falder fra ca.7 fod ved indgangen til haven fra Geelmuyden, indtil den i havens nordre ende skjærer ind i jordbakken - maximumsbredde af den exproprierede grund ca.35 fod regnet fra gaden. Jernbanen vil gå således, at intet bliver igjen mellem denne og gaden. Det ved gaden stående lysthuuses grund exproprieres. Sagfører Rolfsen var tilstede som laugværge for Enkefru Gutzeit og vilde indskrænke sig til at gjøre opmærksom på at expropriationen i tilfælde vilde forrykke flere af de smukkeste anlag i Brantenborgs have og medføre tab eller omægning af flere til-

dels kostbare plantninger. Eierinden måtte på grund af havens beliggenhed til jernbanelinien gjøre fordring på, at der langs denne anbragtes et tæt gjerde med et i forhold til stedet passende udstyr, ligesom hun med hensyn til den undergang, der kommer til at danne opkjørselen til eiendommen måtte gå ud fra, at den vilde få en højde og bredde af mindst 5 alen. Eierinden lod derhos bemærke, at de på strekningen stående frugttræer ikke kunde ansees at have nogen værdi efter expropriationen og i alfald ikke af hende betragtedes som at have nogen sådan. Rolfsen gjordes bekendt med Advocat Berghs tilførsel igår angående grøfterne.

Administrator bemærkede, at foruden Advocat Bergh var Sectionschef Christie tilstede. Videre bemærkede administrator, at Stadsingeniør Heyerdahl, der var tilstede, oplyste, at den mellem Fru Gutzeit og Garner Mathisen førende gade, der tjener til opkjørsel til Brantenberg, indtil tvergadenforbi Mathisens eiendom, er offentlig gade og som sådan tilhører Communen og ikke Fru Gutzeit eller nogen af de andre i dette strøg boende.

Advocat Bergh fremlagde svar på Hr. Rolfsens tilførsel. Det fremlagte indtages:

" Gjensvar ad taxtnr. 7 Brantenberg (Fru Gutzeit.)

" 1. Da jernbanen tager grunden lige fra havens nedre grænssegjerde og i den fornødne bredde opover, vinder eieren den fordel at få sin eiendom frit afgrænset mod gaden. Jernbanen indgår på mod haven at anbringe en tæt og forsvarlig hævlet og malet og indhegning.

" 2. At en så stor luxushave som den her værende noget begrænses i areal synes, når frataget skeer med en regelmæssig afskjæring ved ydergrænsen, næsten at have sin fordel, når grunden er blevensåvidt kostbar, som den her er; dette da i alfald når man kun stiller sig pecuniære hensyn for øie, idet afståelsen til jernbanen af en yderstrimmel af haven fremstiller sig som et fordelagtigt og ønskeligt parcelsalg.

" 3. Jernbanen forbinder sig til at gjøre passagen under banen i
 " Brantenborgveien mindst 9 fod 6 tommer høi, idet man, såvidt
 " fornødiges for at opnå en så stor fri høide sænker den nuværende
 " veibane, og mindst 10 fod bred.

" 4. Spørgsmålet om de frugttræer, der må flyttes, have værdi for
 " eieren, overlades til skjønsmændene.

" p.t.Drammen den 4. November 1871. Arbødigst Johs. Bergh.

Rolfsen modsagde dennes indhold, hvilket han ikke fandt at
 passe på de forhåndenværende tilfælde, hvorimod han efter confer-
 ence med Stadsingeniør Heyerdahl erklærede, at eierinden er til-
 fredsstillet ved fri høide for undergangen af 9 fod 6 tommer.

8. Nr.8 i ditto. Mtrnr.113, Gartner Mathisen.

Jernbanen afskærer det sydvestre hjørne af haven i et triangel
 som målt efter den nuværende indgjerdning vil udgjøre ca.1/8 mål.
 Høide ca. 10 fod. - Forbigåes indtil videre.

9. Nr.9 i ditto. Lastehandler Andreas Christensen, eier af Mtrnr.
 109 og 95c i nedre Bragerne.

Jernbanen vil skjære sig ind på eiendommen omtrent ved den nu-
 værende indkjørsel og går skrå over denne, afskærende en triange.
 af det nordøstre hjørne af ca. 85 kv.alen, noget mere eller mindre.
 Jernbanen vil blive lagtpå mur af høide ca.10 fod, dens bredde 7
 1/2 a 8 alen. Kjøbmand Christensen var tilstede, og fremlagde Sag-
 fører Bergh for ham et indlæg med behørlige bemærkninger til vei-
 ledning for skjønsmændene. Det fremlagte indtages:

" Indlæg i anledning.....for Kjøbmand Anreas Christensen.

" Jernbanelinien kommer her til at gå over en tomt til Enggaden
 " af 44 alens bredde og kommer til at stryge lige op ved en byg-
 " ning, hvor der opbevares høe og brænde, i hvilken anledning jeg
 " henviser til lov af 7de Sept.1854 § 3 ltr.a og b og må fordre
 " det udtrykkeligt afgjort, hvorvidt eieren er berettiget til i
 " fremtiden at benytte denne bygning til samme brug som hidindtil
 " eller hvorvidt det nægtes, og i sidste fald må der gives ersta

" ning fordi eieren på denne måde bliver berøvet adgang til at hol-
 " de hest og kreaturer. Under alle omstændigheder bliver hovedind-
 " kjørselen til eiendommen sperret, og oplaget for ved etc. må op-
 " føres på den nu anlagte have og vil her forstyrre det gjorte an-
 " læg. - Eieren har til fremgaden indrettet en butikbequemmelighed,
 " men jernbanen tager netop det stykke tomt, der var bestemt til
 " pakbod, hvilken også nu må blive at opføre i haven. Gårdens assu-
 " rancesum er 3040 Spd. og er der efter denne udført flere arbejder,
 " således at eiendommen rimeligvis nu vilde blive assureret efter
 " 3500 Spd. Da gårdsrummet allerede nu er meget trangt, er enhver
 " formindskelse förende, og derhos må der tages behørigt hensyn
 " til den uro og den ildsfarlighed, som banens anlæg lige ind på
 " væggen vil afstedkomme. Da jernbanen vil overskjære en kloak, der
 " fører ud fra gården, må der tages den reservation, at anlægget
 " ei hindrer dennes fri løb.

" Drammen 2. Nov. 1871. Erbødigst F.W. Bergh.

Han skulde kun supplere dette med det tillæg, at de opførte
 vedskure nødvendigvis måtte blive at nedrive, og forsåvidt erstat-
 ningen skulde komme til at gå ud på, at udhusbygningen i sin hel-
 hed skulde exproprieres til nedrivelse, da vilde han forevise brand-
 taxtforretning af 30te Sept. 1867, hvoraf det vil fremgå, at denne
 sidebygning da blev assureret for 350 Spd. og efter den tid dels
 ved anbringelse af grundmur og dels ved andre forbedringer efter
 eierens opgave anvendt et beløb af 50 til 100 Spd. Et blik på ter-
 rainet vil vistnok overbevise skjønsmændene om at den nye opførelse
 af denne bygning på grund af afstandene må skee af mur.

Advocat Bergh fremlagde gjensvar. Det fremlagte indtages:

" Sjensvar ad nr. 9 Christensens eiendom.

" Det erkjendes, at loven af 1854 § 3b medfører, at eieren ikke
 " i udhuset efter jernbanens anlæg vil kunne have " oplag af let ild-
 " fængende ting " uden at indrette huset i overensstemmelse med de
 " i lovbudet opstillede fordringer. Skjønnet må altså hertil tage

" det hensyn, det måtte finde berettiget. At ved hører til de "let
 " ildfængende ting" hvortil lovbudet sigter, kan derimod ikke er-
 " kjendes, og som huseplag er udhuset kun i forholdsvis ringe ud-
 " strækning, såvidt jeg har kunnet see, indrettet eller ialfald
 " benyttet. Forøvrigt har man ved målinger på Åstedet overbevist
 " sig om, at eieren har anledning til at flytte huset således, at
 " det kommer i en afstand af over 40 alen fra jernbanen. Om at ex-
 " propriere udhuset til nedrivelse bliver der ikke spørgsmål.-
 " Eieren har indkjørsel fra Nedre Storgade, og vil han have en
 " indkjørsel også fra Engene (eller Baggaden), så er dertil trods
 " jernbanen god plads, hvorvel dette vil medføre indskrænkning af
 " haven.

" p.t. Drammen den 4 Nov. 1871. Arbødigst Johannes Bergh.

Sagfører Bergh vilde i anledning dette specielt gjøre den be-
 merkning, at han måtte påstå, at ved gik ind under ltr.b i § 3 i
 den nævnte lov og antog, at Brandvæsenet under ingen omstændighed
 vilde tillade, at den omhandlede sidebygning forblev stående ufor-
 andret som nu, ei heller kunde han være enig med Hr.Advocaten i
 hans øvrige fremstilling.

Advocat Bergh vedblev sit forrige, idet han forstod det tilførte
 således, at dissenspuncternes afgjørelse kan overlades skjønsmænd-
 ene, hvori altså Sagfører Bergh erklærede sig enig.

Atter foretoges Nr.8 Gartner Mathisen.

For denne mødte Sagfører Bergh og fremlagde indlæg, hvilket han
 vilde supplere med den idag erhvervede oplysning, at det ved en
 Reguleringscommissionsforretning var truffen ensådan overenskomst
 mellem eieren og Communen, at forsåvidt den førstnævnte vilde be-
 bygge den deel af sin have, der vender til Brantenborggangen, skulde
 han af sin have udlægge så meget, at gadens bredde i det hele blev
 30 alen. Han bad skjønsmændene også med hensyn til ulempeerstatning
 at tage de behørigte hensyn til denne omstændighed.

Det fremlagte indtages:

" Indlæg..... Gartner Mathisen.

" For at gaden skulde udvides afgav Gartner Mathisen for et par år
 " siden et ikke ubetydeligt stykke af sin have til fortoug, idet Com-
 " munen som vederlag opførte det nye gjerde der adskiller haven fra
 " gaden. En stor deel af dette vederlag for afståelsen bliver nu ved
 " expropriationen betydningsløst, og i alle fald må han have udgift-
 " erne ved at flytte dette gjerde ovenfor jernbanebanken. Da derhos
 " haven allerede nu for eierens bedrift, nemlig gartneriet, er meget
 " indskrænket, vil enhver nokså liden borttagelse af grund blive
 " ham meget følelig, ei at tale om, at den krumme linie vil virke
 " forstyrrende på anlægget og det høie banelegeme skygge for haven
 " og hindre dens væxt. Eieren må derhos forbeholde sig frit afmøb
 " af det vand, der efter regn og snesmeltning samler sig nederst i
 " haven. Vanskelighederne ved at få taksommen udbetalt på grund
 " af renunciationer af de flere pantecreditorer bør ei heller sættes
 " ud af betragtning, hvor der ei bliver tale om større beløb end her.
 " Som byggetomt vilde her blive hjørnetomt.

" Drammen 2. Nov. 1871. Arbødigst F.W.Bergh.

Advocat Bergh fremlagde gjensvar:

" Gjensvar ad Nr. 8 Brantenborg, Gartner Mathisen.

" Efter den overenskomst med Communen, ifølge hvilken eieren plig-
 " ter gratis at afgive ca. 20 alens bredde af haven langs Branten-
 " borgveien til udvidelse af denne - hvis han vil bebygge haven -
 " er det åbenbart, at det terrain, der under synspunctet af bygge-
 " tomt kan siges afstået til jernbanen af denne eiendom bliver meget
 " ringe. Herom henvises til det fremlagte detaljkart for det pågjel-
 " dende strøg, hvor den nye gadelinie er aflagt i forlængelse af
 " Frinds Oscars gade. - Klart er det, at den grund der nu er have,
 " ikke kan cumulativt værdsættes under begge synspuncter, nemlig
 " både som have og som byggetomt; thi på begge måder kan der ikke
 " samtidig benyttes. Altså enten - eller.

" Med hensyn til afgrændning og afgjerdning fra jernbanens side

" mod haven henvises til det under Taxtnr 7 post 1 anførte.

" Jeg anseer det uberettiget, om skjønnets ved værdsættelsen af
 " Grunden skulde tage hensyn til dennes mulige behæftelse, og herimod
 " mod må jeg derfor protestere. Det lader sig umulig sige, at pante-
 " hæftelser forøger grundværdien.

" p.t. Drammen den 4de Nov. 1871. Arbødigst Johannes Bergh.

Sagfører Bergh vilde hertil kun kortelig svare, at det vel måtte erindres, at det beror på Gartner Mathisen at afgjøre, hvorvidt det vil være i hans interesse eller ei at bebygge sin tomt til Brantenborggangen, og det var den samme bedømmelse, som comp. nu lagde i skjønsmændenes hænder. Da der udfordres både udgifter og supplicationer, der stundom mødes med nægtelse, for at erholde taxtsummen udbetalt, anså han det givet, at taxationsmændene navnlig for små eiendomme med mange hæftelser måtte tage hensyn hertil.

Advocat Bergh vedblev sit.

10. Nr. 10 i ditto, Kjøbmand Chr. Syvertsen, Mtrnr. 94.

Af det fremlagte detaljkart sees hvorledes jernbanen overskærer denne eiendom. Føres over samme på mur, højde ca. 10 fod, bredde ca. 14 à 16 fod. Afstand fra jernbanens midtlinie til baggaden er i tomtens søndre ende ca. 10 fod, i dens nordre ca. 36 fod.

For eieren mødte Sagfører Bergh, der til vejledning for skjøns-
 mændene fremlagde indlæg:

" Indlæg.....Kjøbmand Chr. Syvertsen.

" Den byggetomt som jernbanen her afskærer er af ikke ringe
 " værdi, hvad enten man vil tænke den som byggetomt til baggaden
 " eller som tomt til udhuse for en større beboelsesbygning opført
 " til fremgaden. Da den snip der bliver tilbage ovenfor overskær-
 " ingen bliver aldeles verdiløs, må banen expropriere denne, lige-
 " som den skjæve grændse, som den igjenværende tomt vil få, gjør
 " denne mindre skikket til en regelmæssig bebyggelse. Tomten har
 " derhos et specielt værd for den nuværende eier, der netop for
 " sin store handelsbedrift har anskaffet sig samme, dels til oplæg

" for jernvarer, kul etc., dels i markeds- og vintertiderne til
 " rum for de slæder etc. som oplandsbønderne bringe med sig.
 " Drammen 2. Nov. 1871. Arbødigst F.W. Bergh.

Advocat Bergh bemærkede, at da han har bragt i erfaring, at
 også D.Hrr. skjønsmænd ere tilbøielige til at dele den opfatning,
 at det er rimeligt at expropriere den hele tomt til baggaden, så
 vil jernbanen indgå på dette.

11. Nr. 11 i ditto. Nr. 108, Erik Mathisens Enke.

Ifølge detaljkartet vil jernbanen overskjære den i forbindelse
 med hovedbygningen til gaden stående vinkelbygning samt den østen-
 for samme liggende bygning, delvis indredet til beboelse og delvis
 til udvendige bequemmeligheder og med façade til tvergaden. For-
 lader eiendommen omtrent ved det nuværende portrum og går over
 samme i mur af ca. 10 fods høide. Afstand langs søndre gjerde fra
 baggaden til muren ca. 26 fod og fra baggaden langs St. Halvards gade
 ca. 60 fod.

For eierinden mødte Sagfører Berghy der fremlagde indlæg og
 foreviste målebrev og brandassurancetaxtforretning, idet han måtte
 påstå alternative taxter afgivne og forbeholdt sin part efter disse
 at inhævere den principale påstand om, at den hele eiendom skulde
 exproprieres.

" Indlæg..... Madame Mathisen.

" Når man lægger merke til, at jernbanen her aldeles overskjerer
 " en bygning og afskjerer en deel af den til hovedbygningen for-
 " bundne sidebygning, videre at gårdsrummet aldeles indskrænkes,
 " uden at få nogen udgang gennem port, og endelig at der ikke bli-
 " ver en alen tilovers til udhusbygninger - da troer jeg at eier-
 " inden her må være berettiget til at fordrø, at man skal exprop-
 " riere den hele eiendom, og til fornøden oplysning i denne hen-
 " seende skal jeg udhøve, at assurancesummen er 3750 Spd., uden at
 " heri er indbefattet snere arbeider til mindst 100 Spd. værdi og
 " at grundarealet udgjør 1825 kv. alen, beliggende til ikke mindre

" end 3 gader, Skulde man imidlertid tænke sig en mulighed af, at
 " de erede taxationemænd fandt, at noget af bygningen trods banens
 " umiddelbare nærhed kunde forblive gjenstående, så må jeg gjøre
 " opmærksom på, at indredningen af dette vilde blive en for kostbar
 " beboelsesleilighed for eierinden, og skulde hun få bortleiet en
 " bequemmelighed her til en familie, blev der intet rum tilovers
 " til hende selv. Erstatningen må derfor, hvis den skal være retfer-
 " dig, blive sådan, at man ei vurderer det gjenstående stykke af
 " huset efter hvad det har kostet at opføre. Til vejledning i så hen-
 " seende vilde comp. forevise såvel målebrevet som brandtaxtforret-
 " ningen over eiendommen. Det vilde vel også være vanskelig nok at
 " få nogen leier til at bo i et hus, hvor de dagligen løbende loko-
 " motiver ved sin rysten, røg og gnister kommer til at få dette
 " træhus så lige indpå væggene. Jeg vil ikke unnlade at tilføie,
 " at denne eiendom er eierindens økonomiske støtte for hendes frem-
 " tid. Exproprieres eiendommen helt må 1 års huusleie af samme
 " taxeres.

" Drammen 2. Nov. 1871. Arbödigtst F.W.Bergh.

Advocat Bergh oplyste, at man ønskede alternativt taxt afgivet
 over den hele eiendom såvelsom over kun den fornødne plads for jern-
 banelinien. I sidste fald forudsætter man, at eierinden flytter det
 övre af husene op på tomtten ovenfor samme eller også der opfører
 udhuus, og er jernbanen villig til at anbringe en passage under ban-
 en mellem den övre og nedre deel af eiendommen i en bredde af mindst
 9 fod og en höide af mindst 9 fod, hvorved eieren åbnes adgang til
 tillige at åbne en udkjörsel til gaden der kan communicere såvel
 med den övre som med den nedre deel af eiendommen. Herved bortfalder
 formeentlig en stor deel af de i det fremlagte indlæg under dette
 alternativ forudsatte ulemper. Med hensyn til valg af alternativ
 forbeholdes det fornødne i sin tid. - Jernbanen vil ved sin gjen-
 nemskjering af det hus, der ovenfor er benævnt " vinkelbygningen",
 ikke komme længere ind på denne end til det andet laft, der altså

lades ubeskåret, således altså at kun det første værelse afskjæres.

Sagfører Bergh skulde kun hertil bemærke, at selv om der bliver tale om hans subsidiære påstand, så antog han at dette måtte være klart for skjønsmændene, at det var nødvendigt at expropriere den hele øvre bygning og at rasere den hele sidebygning lige til hovedbygningen, hvorhos der måtte tages hensyn til, at den lille øvre tomt til baggaden også vilde indskrænkes derved, at byggeloven påbyder brukket hjørne. Han troede derhos, at det vil være sågodtsom umuligt at få både udhausbygninger og indkjørsel til selve bygningen anbragt på dette snævre terrain, hvorimod han vistnok anså det fordelagtigt, at der blev en undergang til forbindelse mellem de gjenstående værende forbygninger og påtænkte udhausbygninger.

Advocat Bergh kunde slet ikke være enig i dette og skulde han yderligere tilføje, at den omtalte 9 fods passage under jernbanelinien efter eierens ønske kan anbringes hvorsomhelst på linien inden eiendommens grændser.

12. Nr. 12 i ditte, Nr. 107, Lastehandler Paasche.

Med hensyn til jernbanelinien henvises til detaljkartet. Jernbanens vedkommende begjærede også her alternativt tekst, eftersom den hele tomt tages eller kun den ca. 7¹/₂ alen brede linie plus den nedre snip. - Eieren mødte og fremlagde rids over tomtten samt erklæring fra Garver Fjeldstad af 31. f. m. med hensyn til hvilken han skulde bemærke, at hans tomt formeentligen som liggende på solsidan og høiere end Fjeldstads havde større værdi end denne.

I anledning af den begjærede alternativt tekst skulde han henlede skjønnetts opmærksomhed på, at jernbanen berøver ham hele façaden til forgaden, at den gjenstående façade til tværgaden bliver sågodtsom ingen, at den gjenstående tomt formeentligen bliver sågodtsom uden nogen værdi.

Bergh troede at man måtte kunne have et sikrere udgangspunkt for værdiansættelsen i den pris, hvortil eieren af tomtten, såvidt vides temmelig nylig, har indkjøbt denne end i den fremlagte erklæring,

der handler om en anden tomt, om hvis sammenligning med nærværende comp. ikke turde have nogen mening, da han ikke så nøie kjender forholdene.

13. Nr. 4 i ditto, Nils Mörch eller hans bo som eier af Mtrnr. 93.

Af detaljkartet sees, at jernbanen skjærer sig ud fra veien og ind på Mörchs tomt ca. 18 alen søndenfor Bager Knudsens hushjørne, videre gennem det sydvestre hjørne af våningshuset og nordøstre af bageriet. Samtlige dersteds værende 3de bygninger, nemlig Knudsens våningsbygning, bageriet og udhusbygningen, disses grund og gårderum exproprieres. - Da indstevnte ikke mødte blev dette nr. indtil videre forbigået.

14. Nr. 13 i ditto, Garver H. I. Holter, Mtrnr. 92.

Jernbanen går her i mur af ca. 17 fods høide, bredde som før ca. 7 å 8 alen og gennemskjærer gårdsrummet og udhuset i en afstand af ca. 20 fod fra våningshusets sydvestre hjørne. - Jernbanen begjærede taxerede alternativt den hele eiendom indtil Tomtegaden og den fornødne grund for linien. Under sidste forudsætning vil jernbanen hvorsomhelst inden eiendommens grændser anbringe en gennemgang af indtil 9 fods høide og bredde.

Eieren var personlig tilstede og hans Sagfører Bergh fremlagde indlæg og foreviste målebrev og vilde forbeholde sig, når de alternative taxter vare afgivne at inhærere og yderligere legitimære sin principale påstand om, at jernbanen skulde expropriere den hele her omhandlede eiendom. (Indlægget indtages.)

Advocat Bergh forbeholdt senere at vælge mellem alternativerne. Med hensyn til det fremlagte indlæg fandtes speciel imødegåelse mindre nødvendig efter at de deri fremhævede puncter så ofte have været ventilerede.

Forretningen blev derpå udsat til tirsdagen den 7de ds. kl. 9 fmd. Retten sættes hos Kjøbmand Lore.

(Underskrifter.)

År 1871 sammendrag den 7de Nov. continuerede foranstående forretning under samme administrator og i overvær af samme mænd. Advocat Bergh og Sectionschef Christie mødte.

" Berammelse.

" (Følgende varsles til at møde:)

" 1. Skibsreder Lohre, eier af Mtrnr.91 og 91b

" 2. Drammens Commune, " " 89

" 3. Ritmester Lange, " " 132 samt som rettighedshaver i
" 133, begge på Strömsö.

" 4. Jomfru Karen Annette Holmen, eier af Mtrnr.137

" 5. Enkefru Hanstein, " " 137

" 6. Murmester Helge Larsen, " " 139

" 7. C.A.Schildborg, " " 141 og 143

" 8. Skibsreder Hans Christensen, " " 146

" 9. Enkefru Brennehl, " " 148

Derefter foretoges påny:

13. Nr.4 i Drammenstevningen, Nils Mörch eller Hansconcurso som eier af Mtrnr.93. Sagfører Rolfsen mødte for boets creditorer og gav en udredning ang. eiendomsforholdet mellem boet og Knutzen. Efter udtalelser af Adv. Bergh og Rolfsen blev afgivet kjendelse for særskilt taxering af de to eiendomsgjenstande.

15. Nr.14 i ditte, Skibsreder H.A.Lohre som eier af Mtrnr .91 og 91b

Af detaljkartet sees jernbanens overskjæring. Dengår på mur i høide af ca.17 fod, bredde ca. 14 ¹/₂ 15 fod. Derhos oplystes at jernbanen ei er tilhinder for, forsåvidt eieren ved nedrivelse af sit vognskuur gjør dette muligt, at eieren tilveiebrænger en adkomst fra gården til Tomtegaden, idet jernbanen i det mindste vil levne en tilstrækkelig bredde mellem laftebygningen og jernbanelegemet for tilveiebringelse af sådan adkomst over vognremisens grund. Dette bliver imidlertid kun taxtens ene alternativ, idet jernbanen også ønsker taxt afgivet under forudsætning af, at linien lægges så meget nordøstligere end på detaljkartet angivet, at den laftede udhusbyg-

ning må nedrives, idet man forbeholder sig at lægge linien indtil 44 fod op fra Tomtegaden, målet taget langs udhusbygningens sydlinie, og således at denne angivelse betegner den eventuelle linies øverste grænse. I linien gjøres en gennemgang af mindst 9 fods bredde og højde. På Lohres lastetomt nedenfor Tomtegaden påvistes linien i 2de alternativer, den ene angiven på detaljkartet. Under dette alternativ erklærede jernbanens vedkommende sig villig til at konstruere banelegemet således, at der bliver en åbning af mindst 13 alen på pirens søndre side, distancen målt lodret på piren. Denne åbning, der bliver over en mands højde, vil eieren have adgang til at benytte som adkomst fra piren til tomten og ved de der foreskaldende arbejder. Berghs anbringes på det sted eierenhelst måtte ønske en passage gennem linien som forbindelse mellem tomtens forskellige ved jernbanelegemet afskårne dele i en bredde af mindst 8 fod.

Under dette alternativ er det endelig forudsat, at den nuværende indkjørsel til tomten lades tilgængelig som før. Som 2det taxt-alternativ angaves det tilfælde, at linien over tomten lægges således, at en perpendicular på piren & fortsættelse af dennes østre endevæg indover tomten ikke træffer jernbanelegemet. Efter dette alternativ medtages den afskårne nordøstre linie mellem Tomtegaden og Svanegangen.

For Kjøbmand Lohre mødte Sagfører Bergh der fremlagde indlæg og foreviste målebrev på de 2de tomter samt assurancetaxt. Han gav mundtlige indlæg, som blev imødegået af Adv. Bergh. End på opfordring erklærede skjønsmændene, at "de, sålænge den projecterede bro endnu ikke var opført og de havde haft anledning til at see hvad den vilde virke på elvens løb eller på færdselen på denne, turde de ikke afgive noget skjøn eller nogen formening om, hvilken virkning broen vilde få for trafikken for den enkelte tomt, hvorom der var spørgsmål om at expropriere, og de kunde således heller ikke værdsette den forandring i eiendomsverdi, som broens opførelse kunde foranledige for eieren."

16. Nr.15 i ditto, Drammens Commune som eier af lastetomten Nr.89.

Med hensyn til jernbanens gang henvises til detaljkartet. Den går over tomten i mur af ca. 16 fods høide og 14 ¹ a 16 fods bredde. Taxten ønskes afgivet alternativt: a) Således at jernbanen tager den søndre halvdel af tomten efter en grændselinie omtrent perpendicular på stranden ved jernbanens udmünding i elven - eller b) således at jernbanen tager den hele tomt, eller c) Således at alene selve linien og den ved samme afskærne snip ved elven exproprieres.

Efter anmodning af byens ordfører Sagfører Rolfsen mødte Sagfører Bergh, der kun vilde gjøre opmærksom på, at den parcel af tomten som jernbanen muligens ikke vilde expropriere tabte aldeles sit væsentlige værd, nemlig som lastetomt, og kun måtte værdsættes som byggetomt, hvis façade på op siden desuden kom til at ligge til gade der endnu ei var oparbejdet og som muligens vilde vare meget længe, forinden den kom i stand. Adv. Bergh antog at tomten rettest måtte værdsættes som byggetomt.

Tillæg til Taxtnr.11, Erik Mathisens Enke, Matrnr.113.

Jernbanens vedkommende begjærede her tilført, at alternativt skjøn ønskedes afgivet under den forudsætning, at jernbanen kun tager den østligste af husebygningerne samt mellem jernbanelegemet og den mod St.Halvarvs gade liggende fløibygning åbner indkjørsel til gårdsrummet. I dette tilfælde tages hele den grund, som ligger mellem jernbanen og Enggaden(Engene). Sagf. Bergh gjorde bemærkning i denne anledning.

Forretningen derefter udsat til imorgen kl. 9 fmd., da retten sættes på J.Langes eiendom.

(Underskrifter.)

År 1871 den 8de November continuerede foranstående forretning under samme administrator og i overvær af samme mand. Administrator fremlagde berømmelse, hvorved varsles:

1. Jomfru <u>Karen Alette Holmen,</u>	eier af Mtrnr.133
2. Enkefru Hanstein	" " 137
3. M urmester Helge Larsen	" " 139
4. C.A.Schiöndberg	" " 141 og 143
5. Skibseeder Hans Christensen	" " 146
6. Enkefru Brønnehl	" " 148

Advocat Bergh og ~~S~~ektionschef Christie mødte

17. Nr.16 i Drammenstevningen, Ritmester J.Lange som eier af Mtrnr. 132 samt som rettighedshaver i ~~M~~trnr. 133.

Denne eiendom foretages her kun forsåvidt angår Lohrelinien.

Denne linie sees af detaljkartet at gennemskjære den i elven liggende banke i en høide af gennemsnitlig 11 fod, bredde ca.50 fod. Derhos tages al grund af banken udenfor linien.

For eieren mødte Sagfører Hansteen og fremlagde indlæg samt til afbenyttelse under forretningen det i indlægget omhandlede kart over eiendommen.

" Indlæg ved expropriationsret over P.Søberg & Langes eiendom Mtrnr. ~~202~~²⁰ i Strömsö.

" Da jeg endnu ikke veed i hvilken udstrækning bestyrelsen for
 " Christiania- Drammen jernbaneanlægget agter at foretage expropria-
 " tion af min på nedsiden af ~~F~~remgaden og langs Weberggangen beliggende
 " gende eiendom, og da bestyrelsens kart muligens ikke udviser græn-
 " serne for min eiendom, tillader jeg mig herved at fremlægge til
 " afbenyttelse et af const. Stadsconductör Julin optaget kart over
 " de til gården hørende grundstykker. - Jeg skal derhos i sagens an-
 " ledning fremkomme med følgende oplysninger:

" 1. Til Holmens Gar.23 hører kun den grund hvorpå husene stå samt
 " en liden indgjerdet have for enden af teglbanen. Tomten rundt om
 " husene med hængsle, grunde og vandret tilhøre mig, og støder så-
 " ledes min eiendom på den ene side af gaden umiddelbart til Enke-
 " fru Hansteins eiendom.

" 2. Eiendommens hele bredde er omtrent 115 alen og fører således

" til Fremgaden efter fradrag af ca. 30 alen for Holmens huus tilbage
 " ca. 85 alens façade.

" 3. Eiendommen har langs Weberggangen fra hjørnet af Fremgaden og
 " til den yderste duc-d'albe ca. 250 alens façade.

" 4. Densom have, løkke og tomt benyttede grund nedenfor mit eget
 " og Holmens huus udgjør et areal af ca. 8000 kv.alen.

" 5. Den øvrige eiendom med façade langs Weberggangen udgjør ca.
 " 18000 kv.alen.

" 6. Af den ved enden af eiendommen værende 5 duc-d'albe haves en ikke
 " ubetydelig årlig indtægt.

" 7. Indtil for få år siden har den hele strækning fra Fru Hansteins
 " tomt og grund udenom de nævnte duc-d'alber været indhegnet af et
 " hængsle. - I året 1864 lod bestyrelsen for Drammen - Randsfjord
 " jernbaneanlægget i anledning af en da projecteret linie som ikke
 " kom til udførelse, afholde en prøvetaxt over den ydre deel af be-
 " meldte min eiendom langs vandet, og værdsattes samme da til 850 Spd.
 " eller omtrent 17 skill. pr. kv.alen. Ved denne taxt, der vistnok i
 " og for sig var altfor lav, må imidlertid bemerkes, at kun den ydre
 " banke tages og at der imellem den exproprierte deel og den grund
 " hvor min søbod står, tænkes foretaget en betydelig opmudring for
 " anlæggets regning og hvorved den gjenværende deel af tomten bety-
 " delig vilde forøges i værdi som da skikket til bryggeanlæg.

" Med hensyn til mine tomters værdi skal jeg kun bemærke, at Jfr.
 " Webergs tomt ved vandet i 1864 blev taxeret for ca. 3200 Spd. og
 " hun for den gjenværende deel af hendes tomt som ikke da expropri-
 " eredes senere er buden ca. 3500 Spd.

" Da jeg ikke væd med sikkerhed hvorledes jernbanen kommer til
 " at berøre min eiendom kan jeg ikke nu give en detaljeret opgave
 " over de ved anlægget flydende ulemper, og jeg skal derfor kun
 " foreløbig bemærke, at hvis linien kommer til ca. diagonaliter at
 " gjennemskjære min eiendom eller jeg hindres fra at få fri og uhind-
 " ret adgang til dengjenhavende strækning må jeg insistere på at.

" bestyrelsen exproprierer den hele tomt.

" Drammen den 7. Nov. 1871. for P.Søberg & Lange, A.Hansteen.
Adv. Bergh forbeholdt bemærkninger ved indlægget, forsåvidt
 samme angår Holmenlinien.

18. Nr.18 i ditte Enkefru Hanstein som eier af Mtrnr.137.

Jernbanelinien overskjerer den eiendommen tilliggende banke i
 elven, i høide og bredde omtrent som ved Lange. Al den udenfor li-
 nien bliver derhos at tage. - Eierinden mødte ikke.

19. Nr.19 i ditto, Murmester Helge Larsen, eier af Mnr.139.

Jernbanen overskjerer den eiendommen tilliggende banke i elven
 i høide og bredde omtrent som ved de foregående eiere. Også her
 tages derhos al den grund som ligger udenfor linien.
 Eiereren mødte og forbeholdt, at jernbaneanlægget ikke på nogen måde
 måtte bevirke indskrænkning i adgangen til hans nuværende søbod.
 På foranledning oplystes, at distancen fra Larsens søbod til jern-
 banens nærmest tilstødende grændse (den vestre) bliver ca. 95 alen
 målt i retning langs søboden.

20. Nr.20 i do. C.A.Schiøldborg som eier af Mnr.141 og 143.

Jernbanen overskjerer den eiendommen tilliggende banke i elven
 i høide og bredde af resp.ca.12 og ca. 50 fod. Den udenfor linien
 liggende grund tages derhos. - Eiereren mødte og forbeholdt sig u-
 hindret adgang til sin^s/søbod^{er}, således som nu er tilfældet.
 Afstanden fra den øvre søbod til jernbanelegemets nærmest tilstød-
 ende grændse oplystes at være ca.105 alen regnet i retning af sø-
 boden.

21. Nr.21. Skibsreder Hans Christensen som eier af Mnr.146.

Forsåvidt jernbanen vil overskjære den udenfor eiendommen lig-
 gende banke, vil det skee i høide og bredde omtrent som ved Schiøld-
 borg. Afstanden fra søboden til jernbanelegemets nærmeste grændse
 vil i tilfælde blive omtrent 145 alen, målt fra midten af søboden
 i retning af samme udoer. - For eieren mødte hans svigersøn S.
 Christensen, der gjorde samme forbehold som Larsen og Schiøldborg.

22. Nr. 22 i do. Enkefru Grenmehl som sier af Mnr. 148.

Forsåvidt her nogen grund tages, hvilket på grund af manglende bestemmelse af grænsen mellem de private eiere af Grundingen ikke er fuldkommen på det rene, bliver taxt her at afgive.

For eierinden mødte Schioldborg efter fuldmagt der fremlagdes og gjorde samme forbehold som de andre eiere med hensyn til adgang til søboden.

Fra jernbanens side begjæredes for samtlige på Grundingen beliggende eiendomme, der berøres af jernbanen, eftersom denne tager enten:

- a) kun grund til linien samt hvad der ligger mellem denne og elvens hovedløb, eller
- b) hele de pågældende eiendommers anpart af Grundingen.

Adv. Bergh vilde ikke undlade at gjøre opmærksom på, at han er kommen til kundskab om, at Drammens Commune pretenderer eiendomsret til hele den 8 eller banke, hvorom der under foranstående taxtnr. er handlet, og at der navnlig under den i Hr. Sagfører Hansteens indlæg omtalte expropriationstaxt, afholdt 11 Okt. 1864 fra Communens side er fremkommen påstand i så henseende og reservation taget. - Comp. forudsatte imidlertid, at der fra Communens side, så meget mere som den er varslet til forretningen, ikke gjøres nogen indvending mod, at ihvertfald taxter også for banken finder sted. - Forsåvidt taxtens udfald skulde blive forskjelligt om banken antages at tilhøre Communen som eneier, måtte comp. begjære særskilt taxt afgiven også alternativt under denne forudsætning.

Hansteen måtte på Peder Söberg & Langes vegne på det bestemteste benægte, at Drammens Commune havde nogensomhelst eiendomsret til den deel af banken, der ligger udenfor P. Söberg & Langes eiendom og som findes beskrevet på det idag fremlagte kart.

Larsen, Schioldborg og Christensen måtte for de eiendommers vedkommende for hvilke de have mødt slutte sig til Sagf. Hansteens

tilførsel.

Man påbegyndte derefter befarings af den såkaldte Holmenlinie.
Christie fremlagde specialkart for denne linie.

23. Nr. 38 i do. Jomfru Andrine Weberg som eier af Mnr. 13 i Strömsö.

Jernbanelinien afskærer her et lidet triangel i eiendommens østlige hjørne. Dens höide ca. 3 fod, dens bredde ca. 24 fod. Indholdet af triangelen udgjör ca. 100 kv. alen. For eierinden var Sagfører Hansteen tilstede.

24. Nr. 16 i do. Ritmester J. Lange som eier af Mnr. 132 og som rettig-
hedshaver i Mnr. 133.

Mellem Weberggangen og lökken vil jernbanen afskjære et triangel af ca. 130 kv. alens areal. Over lökken indtil Strömsö Fremgade, hvor linien ligger i en afstand af ca. 9 fod fra Jomfru Holmens hus-hjørne, tages en strimmel af indtil ca. 12 alens bredde og ca. 240 fods længde. Banens höide ca. 2 $\frac{1}{2}$ 3 fod. En niveauovergang forudsættes i den nu eksisterende passage til söboden.

For eieren mödte Sagfører Hansteen og henholdt sig til det för idag af ham fremlagte indlæg.

Bergh bemærkede, at jernbanen ikke kan indgå på at expropriere hele tomten, hvortil den heller ikke kan ansees forpligtet. Foruden efter den för angivne forudsætning om niveauovergang begjeredes taxt her afgivet alternativt også under forudsætning af, at niveauovergangen ikke indrømmes, hvorimod eieren henvistes til at benytte den adkomst han har over en ham tilhørende tilstödende eiendom.

Efterat skjönsmændene havde oplyst, at de anse dette sidste alternativ som ubetinget ufordelagtigt for jernbanen frafaldt comp. nu taxt under dette sidste alternativ.

25. Nr. 17. Jomfru Holmen som eier af Mnr. 133.

Da det oplystes at jernbanen ikke berører denne eiendom, bortfalder taxt over samme.

Advocat Bergh tilførte, at Hr. Ritmester Lange efter foranledning af jernbanebestyrelsens medlem Hr. Stadshauptmand Schwartz hav-

de tilkjendegivet, at han muligens ikke vilde være uvillig til, når han bragte nöiagtigt i erfarings, i hvilket forhold jernbanen vil komme til hans åendoms eller eiendomme, underhånden at fremsætte et tilbud med hensyn til frivillig overdragelse af den grund, jernbanen af ham vil tiltrænge afstået. Efter at man nu ved protocolationen under nærværende forretning har afgivet den fornødne forklaring om hvad jernbanen tiltrænger, henstillede comp. til Hr. Ritmester Lange om muligt i løbet af de første dage at fremsætte et definitivt tilbud som antydet, hvilket i tilfælde bedes velvilligen tilstillet Hr. Schwartz. Under forudsætning af, at frivillig overdragelse fandt sted, vilde afgivelsen af taxt forsåvidt blive indstillet.

26. Henrikka Grönbergs Arvinger som eier af brand Mnr.109.

Hele denne eiendom - grund med påstående bygninger exproprieres. For eierne mødte Bytjener Grönberg, der bemærkede, at han har fuldmagt som han skulde indlevere til administrator. - Såvidt erindres er husenes assurancesum omkring 950 Spd. Skattetaxten er 600 Spd. Grönberg forbeholdt lovlig opsigelse af leieboerne.

Adv. Bergh antog ikke, at leieboerne her havde krav på sædvanlig opsigelse. Leien af eiendommen udgjör nu 50 Spd.

27. Nr. 37 i Drammenstevningen, Enkefru Åserud som eidrinde af M.90

Da denne eiendom ikke berøres af jernbanen bortfalder taxt over samme.

28. Nr. 36 i do. Anders Nilsen som eier af Mnr.94.

Af den denne eiendom på bagsiden tilliggende lille lække (eller have) exproprieres et triangel i det nordvestre hjörne af ca. 125 kv. alen. Afstanden fra jernbanens midtlinie til nærmeste hus på dette Mnr. er ca. 21 alen.

Eieren mødte og fremlagde til afbenyttelse sit skjöde på den strækning, hvoraf tomt skal exproprieres.

29. 34 og 35 i do. Jens og Andreas Hansen som eiere af Mnr.91.

Hele denne eiendom - grund med husebygninger - exproprieres. Af eierne mødte Jens Hansen, der vedtog at møde for sin svigersön

Andreas Hansen. Husenes brandtaxt er 720 Spd.

30. Nr. 33 i do. Anne Christine Christiansen eier af Nr. 367.

Af denne eiendom, en løkke, afskjæres først hjørnet mellem Henrikka Grönbergs arvingers eiendom og Anders Nilsens have; efter at have overskredet denne går jernbanen^{N/} videre over den anden snip, beliggende mellem denne have og Fattighusets udbygninger. Begge snipper tænkes erhvervede og udgjør deres areal tilsammen ca. 1/4 mål. Banens bredde ca. 12 alen, højde ca. 2 $\frac{1}{2}$ a 3 fod.

For eierånden mødte hendes søn Mathias Hansen og bad taget i betragtning, at salg af byggetomter til Mallinggaden indskrænkes.

I denne anledning oplystes, at jernbanen efter at have gennemskåret Fattighusets nordligste udhusbygninger atter berører den omhandlede eiendom, afskjærer først en snip af ca. 350 kv. alens indhold, beregnet efter jernbanens nordlige grændse, medens Fattighuset og Didrik Eriksens hus, (?) går forbi hjørnet af Eriksens udhusbygning i en afstand af ca. 7 fod og afskjærer påny en snip af løkken mellem Mallinggaden og Eriksens eiendom. Denne snip, hvis fri façade mod Mallinggaden bliver ca. 23 alen, agtes ikke erhvervet. Snippen har som anført en fri udstrækning mod Mallinggaden af ca. 23 alen, dens dybde målt fra hjørnet ved Mallinggaden lodret mod jernbanens grændse 18 alen. Den her først omhandlede snip på ca. 350 kv. alen exproprieres helt. Efter conference med skjønsmændene bestemte jernbanens vedkommende sig nu også til at expropriere snippen ved Mallinggaden.

Hansen bemærkede, at han har kart over løkken som han skulde tilstille administrator. Ved den tidligere jernbane-expropriation fik han erstatning efter 200 Spd. pr. mål.

Bergh bemærkede, at ved hiin forrige expropriation blev tomten gennemskåret, uden at særskilt ulempeerstatning blev tillagt taxtbløbet for det tagendes areal, medens nu ingen afskjæring finder sted, idet snippen helt medtages.

31. Nr. 32 i do. Diderik Eriksen, eier af Nr. 100.

Da denne eiendom ikke directe berøres af jernbanen bortfalder
 taxt for dennes vedkommende.

32. Nr. 31 i do. Strömsö Fattighus.

Jernbanen afskjerer det nordvestre hjörne af denne eiendom,
 eller omtrentlig halvparten af det parallelt med fattighuset liggem
 og til samme hörende udhus samt desuden det vestre udhus. Brede
 ca. 24 fod, höide ca. 2 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ 3 fod.

Politimesteren mödte og bemerkede, at det vil blive vanskeligt
 at anbringe nye udhuse på den tiloversblevne gårdsplads, der höi-
 ligen tiltrænges i dens nuværende størrelse. Det vil således blive
 nödvendigt at erhverve et stykke tomt ved fattighuset til opførelse
 af nye udhuse. Ved taxten må det tages i betragtning, at de nye ud-
 huse formentligen må opføres af mur på grund af bygningsreglerne
 for Drammen.

33. Nr. 27 i do. Toldbetjent A.C. Hansson, eier af Nr. 368.

Jernbanen afskjerer det nuværende hjörne af Hanssons lökke på
 nedsiden af Randsfjordbanen, mellem denne og Mallinggaden. Denne
 snip, der udgjör ca. $\frac{3}{4}$ mål deri indbefattet jernbanelegemet exprop-
 rieres helt. Höide og bredde som i sidelinien.

Eieren Toldbetjent Hansson mödte og bemerkede, at han nogle gang
 har havt anledning til at afhænde byggetomter af den her omhandlede
 lökke for en priis af 24/ contant og 30/ mod 5 til 8 års credit pr.
 kv. alen, men at salg på grund af kjøberens formodede insolvens ikke
 er kommet istand.

34. Nr. 29 i do. Torger Amundsen, handelsmand, eier af Nr. 164 Strömsö

Jernbanen vil afskjere det nordvestre hjörne ved Randsfjordbanen
 i et areal af ca. 50 kv. alen. Dennyværende niveauovergang i lökkens
 söndre deel bibeholdes.

Eieren mödte og bemerkede, på foranledning, at der fra hans side
 intet var til hinder for, at jernbanen exproprierede også et større
 areal end det her opgivne til ca. 50 kv. alen her anslæede, sålænge
 han bibeholder sin overgang.

35. Nr.30 i do. Formand Chr.Torgersen, eier af Mtrnr.106 bortfalder,
da den ikke berøres af jernbanen.

Forretningen blev derefter udsat til gjenforetagelse til
imorgen kl. 9 fmd. da retten sættes hos Kjøbmand Morten Hansen på
Bragerøen. Lagrettet havde intet at bemærke.

(Underskrifter.)

År 1871 den 9de November continuerede jernbaneex-
propriationstaxten administreret af (som før.)

Hvorda: Administrator fremlagde berammelse af g.d. i for-
kyndt stand.

" Berammelse.

"følgende eiere der således varsles om at være tilstede:

" 1. Enken Regine Nøstved, Mtrnr.224 i Bragerøen

" 2. Kjører Hans Ingebretsen, " 223 "

" 3. Lastehandler Nils Christensen, " 222 og 222a i Do.

" 4. Sagfører F.W.Bergh, " 227 "

" 5. Enkefru Karen Hansen " 226 "

" 6. Ritmester Jacob Borch som eier af Holmen, samt

" 7. Drammen Commune som eier af Mtrnr.217 på Strømsø.

" Drammens Byfogedembede d.8.Nov. 1871. G.A.Lammers, edsv.fm.

Sectionschef Christie mødte. Adv.Bergh var tilstede.

36. Taxtnr.38 i Drammenstevningen Olaus Olsen eller Eriksen, Mnr.303
Strømsø.

Jernbanelinien gennemskjærer den opførte våningsbygning gjen-
nem det yderste hjørne. Bredde og høide som Randsfjordbanen. Den
efter overskjæring gjenstående tomt har langs søndre gjerde en dybde
af ca.66 fod og langs nordre gjerde af ca.114 fod. Bredden bibehol-
des. Alternativt tekst udbedes:

a) For den hele eiendom - tomt med påstående bygninger.

b) Alene for den grund der afskjæres af jernbanen, således at eier-
en beholder det resterende af tomtens tilligemed husene, der for-

menes at kunne flyttes ud på tomten, i hvilket tilfælde overgang i façaden gives. - Eieren mødte og bemærkede, at hans eiendom ikke længer har nogen værdi for ham såsandt den, således som påtænkt, overskjæres af jernbanen og han måtte derfor forbeholde sig at påstå, at jernbanen exproprierer hele eiendommen. Han tillagde, at der ikke ad offentlig gade eller plads er anden adgang til eiendommen end på façaderne.

På jernbanebestyrelsens vegne gjorde Christie opmærksom på, at jernbaneanlægget formener sig berettiget til efter at skjønnet for hvert af de alternative tilfælde har opstillet vilkårene, selv at vælge mellem alternativerne.

37. Nr. 3 i do. Ritmester Borch som eier af Øen Holmen.

Linjens retning over denne eiendom sees af det fremlagte kart, hvor den er optrukken med blæk, mellem den blå og røde linie og betegnet "retning over Holmen". Den begynder ca. 8 $\frac{1}{2}$ fods højde over Øen, falder ned indtil den 500 fod fra indtrædelsen befinder sig i en højde af ca. 5 fod og holder sig derfra horisontalt indtil evjen er passeret. Over sidstnævnte strækning varierer højden mellem ca. 4 og ca. 7 fod. Bredden varierer mellem 15 $\frac{1}{2}$ å 20 alen. Derhos forbeholdes jernbanen adgang til at tage sideskjøringer i et areal langs banen, svarende til indtil halvanden gange arealet af det terrain der udfordres til selve jernbanelegemet. - Taxterne afgives under forudsætning af, at eieren erholder adgang langs Østre brohoved samt en undergang for sin jernvei ud fra høvleriets materialhus, ligesom forøvrigt 4 andre niveauovergange på steder der senere blive at betegne af eieren. Desuden betinges bro over evjen. Evjen overbygges med bro med såvidt tilstrækkelig åbning, at pramme kunne passere. Videre forbeholdes, at ensspænd hvorved broen ledes ind på Holmens Østre side ikke skal blive til hinder for opkjørsel af last og anbringelse af flåde. Skulde dette imidlertid lede til for store vanskeligheder vilde eieren indrømme jernbanen ret til at flytte opkjørselen til tomten så langt mod syd som det for be-

kvemmeligheds skyld måtte vise sig absolut fornødent.

Ritmester Borch skulde yderligere gjøre opmærksom på, at linien vilde komme så nær hans oplagstomt og huse at han rimeligvis vilde blive nødt til at betale en højere assurancepremie. Med hensyn til jernbaneliniens afstand fra nærmeste hjørne af høvleriets store materialskuur bemerkes, at denne ikke bliver under 120 fod.

38. Nr. 25 i do. Nils Christensen, eier af Mtrnr. 222a.

Jernbanen er over denne eiendom projecteret anlagt i 2de alternative linier:

a) Den indre linie fører fra et punct strax søndenom Vagthusgangen i retning mod Kjører eller Bordstabler Hans Engebretsen. Bredden varierer her fra ca. 48 fod ved elven til ca. 24 fod i nærheden af nævnte Hans Engebretsen. Fra det punct, hvor jernbanelinien har passeret Skipper Christensens søndre gjerde i sin forlængelse tages den hele grund indtil grænsen mod Kjører Engebretsen. For den grund der ligger vestenfor nævnte Skipper Christensens gjerde mellem jernbanelinien og Vagthusgangen, begjæredes alternativt at for 2de tilfælde, således at enten stykket forbliver eierens eller kommer til at tilhøre jernbanen. - I den nu eksisterende vei der fører fra indkjørselen i Vagthusgangen gives en i lyset 8 fod høj underkjørsel, høiden målt over niveauet af den sidste teig, der indenfor veien af jernbanens midtlinie overskjæres (der hvor linien overskjærer teigen.) Nævnte undergangs bredde bliver 10 fod.

b) Den ydre linie nær eiendommen ca. 20 alen søndenfor den indre linie og bøier af i østlig retning således som kartet viser. Bredden efter denne linie varierer mellem de for den foregående angivne mål. På grund af en mulig forandring i liniens tracé bad jernbanens vedkommende skjønsmandene tage hensyn til en mulig udflytning af linien af indtil 3 alen. - En undergang af dimensioner som den tidligere i den anden linie omkrevne anbringes og på det samme niveau som før for den for undergangen i den anden linie allerede betegnet. I den fra den nordre side af Kjøbmand M. Hansens

udhuus kommende vei anbringes en niveauovergang. Fra nævnte vei og indtil gjerdet mod Fru Hansen bliver bredden ca. 10 ¹/₂ a 12 alen.

Denfor denne linie nævnte undergang kan ikke komme til at ligge fjernere fra liniens overskjæring til elvekanten end ca. 100 fod.

For eieren mødte ifølge fuldmagt A. Christensen, der fremlagde indlæg, hvorhos han bemærkede, at der ved værdsettelsen må tages hensyn til den forhøiede assurancepræmie som vil blive at betale for oplagene på tomten, når jernbanestrafiken kommer istand. Hvis linien ltr. a) tages vil denne derhos komme så nær et på løkken værende lade, at det ikke som sådant vil kunne benyttes. Christensen oplyser, at denne bemærkning nu bortfalder, da afstanden ved nærmere undersøgelse viser sig at være over 40 alen fra jernbanen. - Yderligere bad han skjønnet tage hensyn til, hvis linie b) tages, at det for den gjenstående tomt måtte ansees overordentlig hensigtsmæssigt at der blev anbragt en overgang mellem de ovennævnte 2de gjennempassager(under- og overgangen), hvilket jernbanen ikke syntes at ville indlade sig på.

(Indlægget indtages.)

Adv. Bergh bemærkede, at skildringerne i indlægget af tomtens værdi og skdatilføielsen på samme ved jernbanen synes adskillig overdreven. Den påståede anden overgang ved siden af den tilståede overgang og undergang formentes ikke hensigtsmæssig og kunde ikke indrømmes. Man kan ikke, som i indlægget forudsat, gå ud fra, at der her bliver station nedenfor indkjørselsveien ved byen, aldenstund intet herom foresligger.

39. Nr. 40 i do. Enkefru Karen Hansen sameier af Nr. 226.

Jernbanens bredde 10 ¹/₂ a 12 alen. Niveauovergang ved vestre grænde af eiendommen parallelt med den nu eksisterende vei.

For eierinden fremlagde Sagfører Bergh et indlæg, hvorhos han også henledede opmærksomheden på de reservationer som var gjort for Kjøbmand Hansen. (Indlægget indtages.)

Adv. Bergh bemærkede med hensyn tilden for Kjøbmand Hansen i

indlægget tagne reservation, at overgangen over linien vil blive fuldkommen bekvemt indtettet og navnlig stigningen ringe, hvorfor man ikke kunde erkjende erstatningspligt som påstået. Også for denneiendom forbeholdes indflytning af liniens tracé.

40. Nr. 39 i do. Sagfører F.W. Bergh som eier af Nr. 227 i nedre Bragernes.

Linien ligger ca. 34 alen fra udhusbygningen, men efter forslag fra eieren indgik jernbanens vedkommende på, hvis muligt og altså som et nyt alternativ for skjønnet, at lægge linien såmeget nærmere mod elven, at afstanden fra udhuset bliver mindst 40 alen. Bredden er her varierende mellem 16 $\frac{1}{2}$ alen i østre gjerde og ca. 11 alen i vestre gjerde, under forudsætning af at jernbanen skulle ville bygge på jeté. I tilfælde af at den bygges på mur indskrænkes bredden over det hele til 7 $\frac{1}{2}$ alen. I det østlige gjerde hvor høiden er ca. 6 $\frac{1}{2}$ fod gives en undergang af lyshøide 6 fod og bredde af mindst 9 fod. Omtrent midt i haven anbringes derhos en niveauovergang. Høiden i vestre gjerde er ca. 5 $\frac{1}{2}$ fod. Efter eierens ønske tilsteder jernbanen flytning af nævnte niveauovergang hen til det vestre gjerde, dog således at omkostningerne ved anbringelse af de dermed i forbindelse stående nye veie bliver anlagt uvedkommende. Jernbanen bekoster på begge sider af banen gjerde af samme sort som det nu om haven eksisterende.

Sagfører Bergh fremlagde indlæg og henviste til sammes indhold forøvrigt. Det fremlagte indtages.

Adv. Bergh bemærkede, at ulemperne for stedet ved de ovenfor gjorte indrømmelser blive væsentlig reducerede.

41. Nr. 23 i do. Regine Nøsted, eier af Nr. 224.

Text bortfalder, da denne eiendom ikke berøres af linien.

For eierinden mødte Sagfører Bergh, der fremlagde indlæg, til hvis slutning han måtte henvise og allerede nu tage hendes ret forbeholden for al den ulempe, som hun åbenlyse vilde komme til at lide ved banens umiddelbare nærhed. (Det fremlagte indtages.)

42. Nr. 1 og 2 i Christianiastevningen, S. Rosenberg og Thv. Meyer.

Text afgives her for den grund som udfordres hvis Holmenlinien lægges på denne eiendom, således som samme er projecteret på kartet. Bredde 10 $\frac{1}{2}$ a 12 alen, høide ca. 2 $\frac{1}{3}$ fod. Taxten afgives alternativt:

- Således at grunden lige til gaden tages, eller
- at den afskårne snip forbliver eierens.

For eierne mødte Sagfører Hansteen ved Alme, der fremlagde kart over eiendommen, og henviste comp.til hvad Sagfører Hansteen for denne eiendoms vedkommende har anført og fremlagt ved rettens tidligere befarung af Lohrelinien. Endvidere skulde han tillade sig at bemærke, at langs Nøstedbakken er der ved salget til Eriksen afsat til en vei langs bakken til de mod samme vendende tomter, der for så vidt overgang ikke gives må forringes i værdi.

Adv.Bergh bemærkede hertil, at overgangen efter Nøstevæien antages at ville blive tilstrækkelig for denne eiendom, - at anden overgang ikke kan tilstedes.

43. Nr.24 i Drammenstevningen, Hans Ingebretsen eier af Mnr.223.

Linien gennemskjærer hans våningshus. Hele eiendommen med påstående bygninger exproprieres.

Eieren fremlagde målebrev, med hensyn til hvilket han bemærkede, at han ved mageskifte har afstået 2 $\frac{1}{2}$ alen af façaden, idet han til vederlag har fået igjen en deeltomt i dybden. Derhos har han af N.Christensen kjøbt ca.200 kv.alen $\frac{1}{2}$ 24/ pr.kv.alen, der er indgjerdet med den øvrige eiendom. Husenes brandassurance er 1940 Spd. Leien af husene er 100 Spd.foruden at han selv bor der. Derhos bad han taget hensyn til husenes heldige beliggenhed.

44. Nr.15 i do. Drammens Commune som eier af Mnr.317 i Strömsö.

Af kartet sees liniens overgang over denne eiendom. Bredde ca.15 alen, høide ca.4 $\frac{1}{2}$ a 5 fod. For Communen afgaves ikke møde.

Adv.Bergh begjærede skjønsforretningen udsat indtil D.Hrr.skjønsmænd have seet sig istand til at afgive taxterne.

Eragtet: Forretningen udstår til ny påstevning.

(Underskrifter.)

År 1871 den 16. December blev til continuation af jernbanexpropriationsforretningen i anledning af Christiania-Drammens jernbane en skjøns- og expropriationsret sat i Drammens rådhus administreret af byfogdens edsv. fuldmægtig cand.jur.C.A.Lammers med de opnævnte skjønsmand Sagfører H.Heiberg, Dispatcheur A.E.Haugeland , Kjøbmand Harald Lyche og Kjøbmand Wilhelm Melhuus, og forstoges da nærværende sag.

Advocat Bergh mødte og bemærkede, at jernbanen ved den sterke fremhævelse af ulempen for D.Hrr. Borchs, Mörchs og Hellesens eiendomme ved Bragerhagen ved Lohreliniens overskjæring af de til disse eiendomme førende private veie havde fundet sig foranlediget til at begjære medtaget som et nyt alternativ for taxten den forandring i disse overganges indretning, at i oversusstemmelse med hvad der ved overgange over offentlige hovedveie er sædvanligt, fra jernbanens side sørges for, at passagen over banen holdes åben undtagen når train eller vogne passere langs linien og at der til de tider, da banen ikke benyttes stanges for banelinien (altså langs ved overgangens yderlinier). Comparanten fremlagde det til nærværende session udtagne varselsdocument af 22de f.m., hvorhos han, om nogen grund-eier skulde have noget at bemærke forinden texterne afgives, opfordrede til nu at fremkomme med disse bemærkninger.

" Varselsdocument.

" herom varsles efterhøevnte grundeiers:

" 1. Ritmester Thv.Meyer og Grosserer Stener Rosenberg som eiere af

" Nr.234a ved Overretsagfører A.Hansteen.

" 2. Skomager Christopher Eriksen.

" 3. Ritmester Borch som eier af Fjeldheim og Holmen.

" 4. Trælasthanler Nils Mörch.

" 5. Grosserer G.Hellesen.

" 6. Ingenieur Geelmuyden.

" 7. Enkefru Gutzeit.

- " 8. Gartner Mathisen.
- " 9. Trælsthandler And.Christensen.
- " 10. Kjøbmand Christopher Syvertsen.
- " 11. Erik Mathisens Enke.
- " 12. Trælsthandler Paasche.
- " 13. Garver H.I.Holter.
- " 14. Skibsreder Lohre.
- " 15. Drammens Commune ved Magistraten.
- " 16. Ritmester J.Lange.
- " 17. Enkefru Hanstjen.
- " 18. Muurmester Helge Larsen.
- " 19. C.A.Schioldborg.
- " 20. Skibereder Hans Christensen.
- " 21. Enkefru Brennehl.
- " 22. Hans Ingebretsen, Kjører.
- " 23. Trælsthandler Nils Christensen.
- " 24. Toldbetjent And.C.Hansson.
- " 25. Olaus Eriksen Ström.
- " 26. T.Amundsen.
- " 27. Politimesteren som formand i fattigcommissionen.
- " 28. Anne Christine Christensen.
- " 29. Jens og Andreas Hansen.
- " 30. Anders Nilsen.
- " 31. Henrikke Grönbergs arvinger ved Bytjener Grönberg.
- " 32. Jomfru Weberg ved Sagfører Hansteen.
- " 33. Overretsagfører F.W.Bergh.
- " 34. Enkefru Karen Hansen.
- " Det bemerkes, at jeg forbeholder Citantskabet adgang til efter omstændighederne også at begjære andre taxationer end de allerede forhen under forretningen forlangte.
- " Christiania 22.Nov.1871. Johannes Bergh.

Hellesen bad i anledning forenstående tilført, at taxtmænd-

ene toge hensyn til, hvorvidt de grunde, som under det af Adv. Bergh opstillede alternativ vilde beskytte overgangen kun stanges eller tillige aflåses. Borch og Gjerdrum toge lignende reservation.

Kjøbmand N. Mörch ved Sagfører Rolfsen forbeholdt sig senere at afgive bestemmelse om og ifornødent fald iagttage sit tarv med hensyn til hvorvidt han var villig til at indgå på de af jernbanens sagfører Adv. Bergh nu fremstillede alternativ med hensyn til jernbanens overgang over hans eiendom.

Bergh vedblev sit og begjærede eragtning afgivet for, at citantskabet har adgang til indløsning også efter det nu foreslåede nye taxtalternativ, noget comp. under henvisning til det i varselsdocumentet tagne forbehold fandt ubestrideligt. Jernbanen har ret til at lade være at løse efter nogen af de taxter der nu afgives og at begjære nye taxter over ny grund efter nye alternativer, og så meget mere må den da have ret til at begjære taxt afgiven efter et alternativ der kun indeholder en modification i et tidligere foreliggende taxtthema og hvorved man netop har tilsigtet at imødekomme eierne ved at forebygge eller ialfald betydelig formindske uleiligheder hvorefter han i sterke udtryk har ført klage.

Rolfsen bemærkede, at det ikke er Mörchs hensigt at protestere mod, at der afgives taxt for det nævnte alternativ, men han vilde kun forbeholde sig frihed til senere at erklære om han vedtager et sådant arrangement, og en sådan frihed antog comp. måtte stå ham åbent efterat taxten var afgivet og herom var det kun, at Mörch nu vilde have et forbehold taget.

Bergh vedblev sin begjæring, ialfald måtte comp. begjære eragtning afgivet idag, omend efterat skjønnet var afgivet.

Administrator tilføjede, at han, da jernbanens ret i den her omhandlede henseende ikke af Mörch for øieblikket bestrides, ikke fandt at kunne afgive eragtning forinden sådan fremkommer.

Grundeierne pårøbtes efter varselsdocumentet og opfordredes til at fremsætte de bemærkninger, som de for tiden måtte finde beføielse

til. - Da ingen af grundeierne havde noget at bemærke afgave skjønsmændene følgende skjøn, som de erklærede at være enstemmigt, og i anledning hvoraf de skulde oplyse, at ved taxation af husebygninger er skeet tillæg i taxtsummen for 1 års husleie. Taxtmændene havde tilstede beskrevet og underskrevet skjønnsforretning.

skjøn.

A. Lohzelinien.

Taxtnr. 1. Ritmester Thv. Meyer og Grosserer S. Rosenberg.

Det exproprierede areal erstattes efter 30-treti-skilling pr. kv. alen, hvorhos der som erstatning for ulempe for og forringelse af dengjenverende deel af eiendommen betales 40-firehundredede Spd.
For eierne forbeholdt Sagfører Hansteen overtaxt.

Taxtnr. 2. Skomager Chr. Eriksen.

Erstatningen ansættes til:

- a) 30-treti-sk. pr. kv. alen for den exproprierede grund og derhos
- b) 100-ethundredede Spd. i forringelse for tomtens indskrænkning.

Skomager Eriksen mødte og vedtog skjønnet.

Taxtnr. 3. Ritmester Borch som eier af Fjeldheim med tilliggende løkke

Erstatningen ansættes til: 1. For det exproprierede areal:

- a) 30-treti-sk. pr. kv. alen i en dybde indover løkken af 60-sextialen fra Nøstebækgaden.
 - b) 200-tohundredede-Spd. pr. mål jord for resten af det exproprierendes areal ind til Mørchs eiendom, og derhos
2. 3200 Spd. tretusentohundredede-for ulempe og forringelse for den gjenverende eiendom.
 3. Under det alternativ, som af jernbanens vedkommende idag er opstillet, ansættes den under nr. 2 omhandlede erstatning til 2400-totusenfirhundredede-Spd.

For eieren mødte i hans sygdomsforfald Fuldmægtig Gjerdrum, der forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 4. Gr. nr. 171 N. Mørch.

Erstatningen ansættes til:

1. a) 200-tohundrede-Spd. pr. mål af det exproprierendes areal og
 b) derhos 2500-totusenfemhundrede-Spd. for ulemper og forringelse af eiendommen.

2. Under det alternativ som af jernbanens vedkommende idag er opstillet ansættes den under ltr. b) omhandlede erstatning til 1700-syttenhundrede-Spd.

Eieren forbeholdt sig overtaxt.

Taxtnr. 5. Matrnr. 370 Grosserer G.C. Hellesen.

Ulempeerstatningen for overgangen ansættes til 1500-femten hundrede-Spd. og under det idag opstillede alternativ til 700-syvhundrede-Spd.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 6. Gnr. 150 B. Geelmuyden.

Idet bemerkes, at skjønnnet er gået ud fra, at jernbanen besørger og bekoster den nødvendige omlægning af opkjørselsveien til eiendommen, hvilket blev udtalt under befaringsforretningen, men hvorom intet kan sees at være tilført protocollen ansættes erstatningen til:

- a) 36-tretiseks-sk. pr. kv. alen af det exproprierendes areal og
 b) derhos 500-femhundrede Spd. for forringelse i eiendommens værdi. - Eieren mødte og erklærede at han vedtog taxten under forudsætning af, at gennemfartsåbningen gives en højde af 9-ni-fod og at veiens stigning ikke under nogen omstændighed (bliver større) end 1 på 10 (en på ti.)

Skjønsmandene erklærede, at de også vare gået ud fra disse forudsætninger, som derhos vare blevne udtalte under forretningen

Taxtnr. 7. Brantenberg Enkefru Gutzeit.

Erstatningen ansættes til:

- a) 30-tre-ti-sk. pr. kv. alen af det exproprierendes areal og derhos
 b) 800-ottehundrede-Spd. i eiendomsforringelse.

For eierinden forbeholdt Sagfører Rolfsen overtaxt.

Taxtnr. 8. Matrnr. 113 Gartner Mathisen.

Erstatningen ansættes til:

- a) 2-to-ort pr.kv. alen af den exproprierendes grund og derhos
- b) 600-sexhundrede-Spd. for ulemper og forringelse af den gjen-
værende eiendom.

Eieren måtte og forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 10. Mtrnr. 94 Kjøbmand Chr. Syvertsen.

Erstatningen ansættes til:

- a) 2to-ort pr.kv. alen af exproprierendes grund og derhos
- b) 200-tohundrede-Spd. for ulemper og forringelse af gjenværende
eiendom. - Eieren ved Sagf. Bergh forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 9 Mtrnr. 109 og 95. A. Christensen.

Erstatningen ansættes til:

- a) 2-to-ort pr.kv. alen af det exproprierendes areal og derhos
- b) 800-ottehundrede-Spd. for ulemper og forringelse af den gjen-
værende eiendom.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 11. Mtrnr. 108 Erik Mathisens Enke.

Taxt her begjæret for 3 alternativer:

- a) Første alt. at den hele eiendom tages. Eiendommen erstattes da
med 4900-firstusen nihundrede-Spd.
- b) Andet alt. at den oprindelig påtænkte retning for jernbaneli-
nien følges og kun den fornødne plads for jernbaneløbet ex-
proprieres. Erstatningen ansættes her til:
 - a) 2-to-ort pr.kv. alen af exproprierendes grund og derhos
 - b) 2500-totusenfemhundrede-Spd. for ulemper og forringelse
af eiendommen.
- c) Tredie alt. (see akten efter behandlingen af forretningen for
nr. 16) hvorved forudsættes, at jernbanen kun tager den østligste
af husebygningerne samt mellem jernbaneløbet og den mod St.
Halvardsgade liggende fløibygning åbner indkjørsel til gårds-
rummet, hvorhos i dette tilfælde tages hele den grund, som
ligger mellem jernbanen og Laggaden. Erstatningen ansættes her

til det samme som under alt. B ltr. a) og b) anført.

Skjønnet er såvel ved alt. b) som c) gået ud fra, at materialerne af de bygninger som af jernbanen må nedtages tilfalder eieren.

Eierinden ved Sagf. Bergh forbeholdt overtaxt.

Textnr. 12. Mtrnr. 107 Løstehandler Passche.

Taxt er her begjæret for 2 alternativer:

A. Første alt.: At den hele tomt tages. Erstatningen ansættes her til 54-femtifire-sk.pr.kv.alen af tomtens areal.

B. Andet alt. At kun den 7 ¹/₈ alen brede linie tilligemed den nedre snip tages. Erstatningen ansættes for dette tilfælde til:

a) 60-sexti-sk.pr.kv.alen for exproprierendes grund og derhos

b) 40-firti-sk.pr.kv.alen af det areal af tomten, som eieren beholder tilbage for den ved jernbanens overgang forvoldte forringelse af det således tiloversblevne stykke.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Textnr. 13. Grnr. 93 N. Mørch eller hans bo og N. Mørch m.fl.

Efter den faldne eragtning taxeredes:

A. De Bager Knudsen og N. Mørch m.fl. i fællesskab tilhørende bygninger med den samme under indgjerding tillagte tomt af Mnr. 93. Erstatningen for denne eiendom, som helt exproprieres, ansættes til 3950-tretusen nihundredeog femti-Spd.

B. Den Mørch eller Mørchs bo tilhørende resttomt af Mnr. 93. Erstatningen for denne eiendom ansættes til:

a) 60-sexti-sk.pr.kv.alen for exproprierendes grund og derhos

b) 500-femhundrede-Spd. for forringelse af hvad der bliver tilovers af tomten.

Eieren ved Sagf. Rolfsen forbeholdt overtaxt.

Textnr. 14 Mtrnr. 92 Garver H. I. Holter.

Taxt er her begjæret for 2 alternativer:

A. Hvis den hele eiendom indtil Tomtegaden exproprieres sættes erstatningen til 8500-ottetusen femhundrede-Spd.

B. Hvis kun den nødvendige plads for jernbaneliniens overgang

over eiendommen tages, sættes erstatningen til:

- a) 60-sæxti-sk.pr.kv.alen af expropriærendes grund og derhos
- b) 4500-firetusén femhundredé-Spd.for ulemper og forringelse af eiendommen.

Skjønnet har forudsat, at materialerne i udhusbygningen, der af jernbanen må nedrives, overlades eieren.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.15. Mtrnr.91 og 91b H.A.Lohre.

Særskilte taxter ere begjærede for de 2de dele, hvori eiendommen ved Tomtegaden er skilt, hvorhos der for hver enkelt af disse 2 dele er begjæret alternative taxter.

1. Den ovenfor Tomtegaden liggende deel af eiendommen:

A. Første alt., hvorved forudsættes, at den oprindelig opstukne linie følges og at der levnes tilstrækkelig bredde mellem laftebygningerne og jernbanelegemet. Erstatningen ansættes her til:

- a) 60-sæxti-sk.pr.kv.alen af expropriærendes grund (det forudsættes at jernbanen tager snippen nedenfor jernbanelinien) og
- b) derhos 1100-ellevehundredé-Spd.for ulemper og forringelse.

B. 2det alt., hvorved forudsættes at linien lægges 44 fod op fra Tomtegaden. Erstatningen ansættes her til:

- a) 60-sæxti-sk.pr.kv.alen af expropriærendes grund til jernbanelegemet (Lohre forudsættes under dette alt. at skulle beholde hvad der bliver tilovers af grunden nedenfor jernbanelinien)
- b) 3100-tretusen ethundredé-Spd.for ulemper og forringelse ^{eiendommens/}

2. Den nedenfor Tomtegaden liggende deel af eiendommen.

A. Første alt., hvorved den oprindelige linie forudsættes fulgt. Erstatningen ansættes her til:

- a) 84-ottifire-Sk.pr.kv.alen af expropriærendes grund og derhos
- b) 100-et tusén Spd.for ulemper og forringelse af tomten.

B. 2det alt., hvorved forudsættes at linien over tomten lægges således at en perpendikular på piren i fortsættelse af dennes østre endeveg indover tomten ikke træffer jernbanelegemet m.v.

Erstatningen ansættes for dette alternativ til:

- a) 84-ottifire-sk.pr.kv.alen af expropriertes grund og derhos
- b) 100-ethundrede-Spd.for ulemper og forringelse i eiendom.

Eieren ved Bergh forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.16. Drammen Commune Gnr.89.

Taxt er her begjæret for 3 alternativer.

A. Som ltr.A under denne eiendom. Erstatningen ansættes her:

- a) for det expropriertes areal til 1-en-Spd.pr.kv.alen i en dybde af 40-fireti-alen fra vandet og 84-ottifire-sk.pr.kv.alen for strækningen derfra til Tomtegaden, hvorhos der
- b) bliver at erstatte 40-fireti-sk.pr.kv.alen på den resterende deel af tomten i ulempe og forringelse.

B. 2det alt.som ltr.b) under denne eiendom: Erstatningen ansættes her til 1-en-Spd.pr.kv.alen i en dybde af 40-fireti-alen fra vandet og 84-ottifire-sk.pr.kv.alen for resten af tomten.

C. 3die alt.som ltr.c) ved denne eiendom: Erstatningen ansættes her til 1-en-Spd.pr.kv.alen af expropriertes grund og derhos for ulemper og eiendomsforringelse 40-fireti-sk.pr.kv.alen af resten af tomten.

Taxtnr.17. Ritmester J.Lange Nrnr.132 på Strömsö, forsåvidt Lohrelinien angår. Taxt for 2 alternativer er her begjæret.

A. 1ste alt.Hvis kun det nødvendige til jernbanelinien og den udenfor denne liggende deel af banken exproprieres, erstattes grunden efter 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen.

B. 2det alt.Hvis grunden i hele bankens bredde tages, erstattes den efter 18-atten-sk.pr.kv.alen. For begge tilfælde erstattes derhos Lange for de ham indenfor banken tilhørende due-d' alder 200-ethundrede-Spd. - Eieren ved Sagf.Hansseen forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.18.Enkefru Hanstein Nrnr.137.

Taxt er også her begjæret for 2 alternativer som ved foregående nu
For 1ste alt.sættes erstatningen til 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen og for 2det alt.til 18-atten-sk.pr.kv.alen.

Taxtnr.19.Gnr.139 Helge Larsen.

Erstatningen ansættes her for de forskjellige alt.som under nr.18.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.20.Nr.141 og 143. C.A.Schioldberg.

Erstatning som ved nr.18. - Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.21.Gnr.146 H.Christensen.

Erstatning som ved nr.18. - Eieren ved S.christensen forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.22.Gnr.148 Enkefru Brennehl.

Erstatning som ved nr.18. - For eierinden forbeholdt hendes laugværg A.Tofte overtaxt.

Forsåvidt Kommunen måtte være eier af de under taxtnr.17 til 20 omhandlede eiendomme, bliver erstatningen den samme som under nr. 17 til 20 bestemt for disse eiendomme.

B. Holmenlinien.

Taxtnr.23. Gnr.13 i Strömsø Jomfru Weberg.

Erstatningen ansættes til:

- a) 36-tretisax-sk.pr.kv.alen af expropriærendes grund og derhos
- b) For eiendomsforringelse 100-ethundredde-Spd.

Eierinden ved Sagf.Hansteen forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.24.Gnr.132 Ritmester Lange.

Erstatningen ansættes til:

- a) 48-firtiotte-sk.pr.kv.alen af expropriærendes grund og derhos
- b) For ulemper og eiendomsforringelse 1200-tolvhundredde-Spd.

Med hensyn til de under nr. 23 og 24 omhandlede eiendomme vilde skjønsmandene foranlediget ved eiendommens nærhed ved jernbanegården ikke undlade at bemærke, at de ere glæde ud fra, at træne i regelen ikke kommer til at standse på eiendommen, men kun til at passere over den. - For Ritmester Lange forbeholdt Sagf.Hansteen overtaxt.

Taxtnr.25(aktnr.26) Gnr.169 Henrikke Grönbergs arvinger.

Erstatningen for eiendommen ansættes til 1000et tusen-Spd.

Taxtnr.26 (Aktnr.28) Anders Nilsen ejer af Mtrnr.94.

Erstatningen ansættes til:

- a) 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen for det exproprierendes areal og
- b) 75-syttifem-Spd.som eiendomsferringelse.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.27 (Aktnr.29) Jens og Andreas Hansen Gnr.191.

Erstatningen for eiendommen ansættes til 900-nihundrede-Spd.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.28 Aktnr.30) Anne Eärstine Christiansen, Gnr.367 i Strömsö.

Erstatningen ansættes til:

- a) 200-tøhundrede-Spd.pr.expropr.mål jord og
- b) 150-ethundrede og femti-Spd.for eiendomsferringelse.

For eierinden forbeholdt sønnen overtaxt.

Taxtnr.29 Strömsö Fattighus. Akten nr.32.

Erstatningen ansættes til:

- a) 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen grund og
- b) 1200-tolvhundrede-Spd.for ulemper og ferringelse i eiendom.

Taxtnr.30(Akten nr.33)Tøldbøtjent A.C.Hansson,Gnr.368 m.tillig.1818

Erstatningen ansættes til:

- a) 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen for expropr.grund og
- b) 125-ethundrede tyvefem-Spd. for eiendomsferringelse.

Eieren forbeholdt sig nærmere afgjørelse.

Taxtnr.31(Akten nr.34) Torger Amundsen som ejer af Mtrnr.164.

Erstatningen ansættes til 12-tolv-sk.pr.kv.alen for expr.grund.

Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr.32 (Akten nr.36)Olaus Olsen eller Eriksen, Mtrnr.303.

Taxt er begjæret for 2de alternativer:

A. 1ste alt.hvis den hele eiendom tages. Erstatningen ansættes da til 1640-tusen sexhundrede firti-Spd.

B. 2et alt. hvorved forudsættes at jernbanen kun tager den grund

som afskjæres ved jernbanen og at eieren beholder den resterende tomt og materialene af husene m.v. Erstatningen ansættes til:

- a) 30-treti-sk.pr.kv.alen for expropriertes grund og
 - b) 1280-tusen tohundrede otti-Spd. for ulemper og eiendomsforringelse
- Eieren forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 33 (Aktens nr. 44) Drammens Commune Gar. 317 i Strömsö.

Af jernbanens vedkommende er senere oplyst, at linien kommer til at føres længere ind på tomten end på hovedkartet angivet, idet den nu kommer til at udmunde i gaden over tomtens hjørne mellem Hovedgaden og brandgangen, således som optrukket med blyant på det herved fremlæggendes reguleringskart for den afbrændte deel af Strömsö. - Erstatningen ansættes til:

- a) 48-firtiotte-sk.pr.kv.alen for expropriertes grund og
- b) 12-tolv-sk.pr.kv.alen af den tiloversblevne tomt som ulempe og forringelse i denne.

Taxtnr. 34 (Aktens nr. 37) Ritmester Jacob Borch som eier af Æen Holmen.

Erstatningen ansættes til :

- a) 250-tohundrede femti-Spd. pr. exprop. mål jord og derhos
- b) 1000-et tusen-Spd. for ulemper.

For det tilfælde jernbanen benytter det tagne forbehold om expropriation til sideskjæringer, er skjønnnet gået ud fra den forudsætning, der blev udtalt under befaringen, men som ikke kan sees at have fundet sit udtryk ved protocollationen, at arealet beregnes med sideskjæringens bredde langs jernbaneliniens hele længde over holmen, selv om den på enkelte steder afbrydes. Ved ulemperstatningens ansættelse er skjønnnet derhos gået ud fra den forudsætning, at de spænd, hvorved broen ledes ind på Holmens Østre side, ikke blive til hinder for opkjørsel af last og anbringelse af flåder til bjelketømtten.

Borch ved Gjerdrum forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 35 (Aktens nr. 38) Nils Christensen Mtrnr. 222a i Bragernes.

A. For den øvre linie der fører fra et punct strax søndenfor Vagth

huus- eller Slettagangen i retning mod Kjörer eller Bordstabler
 Hans Engbretsens eiendom. Taxt er herunder begjæret for 2de alt.
 1. første alt.hvorved forudsettes at jernbanen også tager hele mel-
 lem jernbanelegemet, Hovedgaden og Vagthuus-eller Slettagangen.
 Erstatningen ansættes her til:

- a) For strækningen fra Hans Engbretsen til linien fra det omtalte
 gjerde ved Skipper Christensens eiendom efter 30-treti-sk.pr.kv.
 alen
 - b) For strækningen nedenfor og indtil vandet 15-femten-sk.pr.kv.
 alen
2. 2det alt.hvorved forudsettes at jernbanen kun medtager stræk-
 ningen ovenfor meldte gjerde ved Skipper Christensens eiendom men
 ikke strækningen nedenfor nævnte gjerde mellem Vagthuus- eller
 Slettagangen og jernbanelegemet. Erstatningen ansættes her:

- a) Som under nr.1 ltr.a)
 - b) For den til jernbanelegemet expropriérendes grund nedenfor de
 meldte gjerde og til vandet 15-femten-sk.pr.kv.alen samt derhos
 120-ethundrede tyve-Spd.i forringelse af den af eiendommen mellem
 jernbanelegemet, Skipper Christensens eiendom og Vagthuus-eller
 Slettagangen gjenliggende deel. For begge de under nr. 1 og 2
 omhandlede alternativer bliver derhos i eiendomsforringelse end-
 videre at erstatte 400-firehundrede-Spd.
- B. Den nedre eller ydre linie, der når eiendommen ca.20 alen sønden-
 for den anden linie. Denexpropriérendes deel betales efter 200-
 to hundrede-Spd.pr.mål, hvorhos der som ulemperstatning betales
 1000-et tusen-Spd.

skjønnet henviste sluttelig til sin tilførsel under befarings-
 forretningen hos Lehre for begge de her under A og B nævnte linier,
 idet det heller ikke her seer sig istand til at kunne afgive skjøn
 om jernbanebroens virkning på tomtens som lastetomt.

A.Christensen forbeholdt for eieren overtaxt.

Taxtnr.36(Akten nr.39) Enkedame Karen Hansen. Ntrnr.226 i Bragerneaa

Erstatningen ansættes til:

- a) 200-tohundrede-Spd.pr.expropr.målfjord og
- b) 150-ethundrede femti-Spd.for forringelse af eiendommen.

Eierinden ved Sagfører Bergh forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 37 (Akten nr. 40) Overrettsagfører F.W. Bergh. Mtrnr. 227 i Bragerne

Taxt er begjæret for 2de alternativer:

A. 1ste alt. hvorved forudsættes at jernbanelegemet fjernes 40 alen fra udhuset. Erstatningen ansettes her til:

- a) 60-sexti-sk-pr.kv. alen for den expropriertes grund og
- b) 3000-tretusen-Spd. for ulemper og forringelse i eiendommen.

B. 2det alt. hvorved forudsættes at jernbanen kommer i en nærhed af huset af 34-tretifire-alen. Erstatningen ansettes her til:

- a) 60-sexti-sk-pr.kv. alen expropriertes grund og
- b) 3750-tretusen syvhundrede femti-Spd. for ulemper og forringelse.

Bergh forbeholdt overtaxt i det tilfælde at jernbanen requirerede sådan.

Taxtnr. 38 (Akten nr. 42) S. Rosenberg og T. Meyer.

Taxt er her begjæret for 2de alternativer:

A. Første alt. hvorved forudsættes at jernbanen tager den afskårne snip eller grunden lige til Hovedgaden. Erstatningen ansettes til:

- a) 30-treti-sk-pr.kv. alen for expropriertes grund og
- b) 300-trehundrede-Spd. for forringelse i eiendommen.

B. 2det alt. hvorved snippen forbliver eierens. Erstatningen sættes til:

- a) 30-treti-sk-pr.kv. alen expropriertes grund og
- b) 650-sevhundrede femti-Spd. for forringelse i eiendommen.

Eierne ved Hansteen forbeholdt overtaxt.

Taxtnr. 39 (Akten nr. 43) Hans Engebretsen som eier af Mtrnr. 229 og tilkjøbte grundstykke. Erstatningen ansettes her til 2500-totusen femhundrede-Spd. Eierens forbeholdt sig betænkning.

Mændene erklærede ovenstående taxter afgivet efter bedste skjønn og overbevisning og i henhold til tidligere aflagt eed.

Kjøbmand Mørch som eier af mtrnr. 171 i Bragerne mødte og bemærkede, at han intet havde imod, at jernbanens vedkommende valgte det idag af Hr. Advocat Bergh opstillede alternativ med hensyn til veiovergangen over linien, selvfølgelig dog kun under den forudsætning, at jernbanen påtog sig den samme forpligtelse også ved den under

befaringen omhandlede eventuelle overgang, som ved de øvrige i Berghs tilførsel omhandlede overgange.

Skjønsmændene udtalte i anledning Mörchs tilførsel at de ved den af jernbanen idag begjærede alternative taxt vare glæde ud fra, at jernbanens forpligtelse med hensyn til overgangen også gjaldt med hensyn til den eventuelle overgang over Mörchs eiendom.

Advocat Bergh begjærede forretningen udsat til continuation snarest mulig over nytår. Eragtet: Forretningen udstår til mandag den 8de Januar 1872 kl. 11 fmd. Lagrettet havde intet at bemærke.

Retten havet.

G.A.Lammers.

H.Høiberg. A.E.Haugeland. Wilhelm Melhuus. Harald Lyche.

År 1872 den 8de Januar blev skjønret sat i rådhuset til continuation af Taxt-ogExpropriationsforretning for Christiania-Drammen jernbanen, administreret af (som før) 4

Advocat Bergh fremlagde skriftlige bemærkninger, i henhold hvortil han begjærede forretningen deels havet, deels udsat på ubestemt tid, deels sluttet. Det fremlagte akteres:

" ^{8/} Bemærkninger til fremlæggelse ved expropriationsforretningen 8de
" Januar 1872.

" Da der, forinden eller omtrent ved den tid, da taxterne bleve
" afgivne, af Drammenske autoriteter blev vakt motion om en anden
" overgang for jernbanen over Drammenselven end de hidtil påtænkte
" eller under nærværende forretning eventuelt forudsatte, og da det-
" te projekts bearbejdelse endnu ikke har kunnet tilvejebringes, så
" er det endelige valg af linie endnu ikke skeet. Forretningen vil
" således ikke definitivt kunne afsluttes. Imidlertid er det på det
" rene, at den endelige såkaldte Holmenlinie på Strømsø ikke vil
" blive valgt, hvis årsag taxten vil kunne heves for efternavnte
" taxtnumre og eiendomme:

" Textnr. 23 Matrnr. 13 på Strømsø (Jomfru Weberg)

" " 24 " 132 " (Ritmaster Lange)

" Taxtnr.25 Mtrnr.169 på Strömsö(Grönbergs arvinger)
 " " 26 " 94 " (" Anders Nilsen)
 " " 27 " 191 " (Jens og Andreas Hansen)
 " " 28 " 367 " (Anne Kirstine Christophersen)
 " " 29 " " " (Strömsö Fattighus)
 " " 30 " 368 " (Foldebetjent Hansson)
 " " 31 " 164 " (Forger Amundsen)
 " " 32 " 303 " (Olaus Olsen eller Eriksen)
 " " 33 " 317 " (Communen)
 " " 34 Öen Holmen (Ritmester Borch)

" Med undtagelse af D.Hrr.Ritmester Lange og Ritmester Borch samt
 " Communen, for hvem forhånds underretning herom ansees ufornöden,
 " da taxtforretningen også under andre numre vedkommer dem, ere de
 " vedkommende grundeiere på forhånd meddelte fornöden underretning
 " herom, idet jeg nemlig under 30te Dec.sidstl. tilskrev enhver
 " især af de grundeiere, hvem taxtnummerne 23,25,26,27,28,30,31og
 " 32 vedkommer sålydende: " JEG undlader ikke.....at underrette
 " Dem..... om, at efter den af bestyrelsen fattede beslutning
 " vil der ikke blive iverksat nogen expropriation af Deres eiendom
 " Mtrnr... Det er således unödvendigt for Dem at møde i den session,
 " hvortil taxtforretningen er udsat, ligesom der selvfølgelig for
 " Deres vedkommende heller ikke bliver spørgsmål om overtaxt."

" I henhold til det således oplyste begjæres nærværende forretning
 " hevet forsåvidt betræffer de forannevnte taxtnumre 23 -34 begge
 " inclusive. - For efternevnte taxtnumres vedkommende er der fra
 " begge sider acquiesceret ved undertaxten:

" Taxtnr.1 (Meyer og Rosenberg)
 " " 2.(Skomager Eriksen)
 " " 10 (Kjøbmand Syvertsen)
 " " 11 (E.Mathisens enke)
 " " 12 (Trølesthandler Paasche)
 " " 15 (H.A.Lohre)

" For disse numres vedk.vil taxten ei kunne afsluttes, forinden
 " valg af linie definitivt er skeet, hvisårsag forretningen forså-
 " vidt begjæres udsat i 14 dage. - For de øvrige taxtnr.(3-9incl.),
 " 13,14,16-22 incl.samt 35-36incl.) er overtaxt tilstevnet. For disse
 " dele af taxten var det efter min mening rettest at slutte taxten
 " til påanke for overskjøn, idet der ikke her, hvor det er på det
 " rene, at overtaxt vil blive holdt, skulde være nogen plads for fra-
 " vigelseskjendelsen efter lov af 10 Mai 1860 § 1, hvilken derimod
 " bliver at afgive ved overtaxten. Jeg begjærer imidlertid også for
 " de her nævnte grundeieres vedk. ex tuto anstand som oven antydet.
 " Jeg troer for sikkerheds skyld sluttelig at burde gjøre opmærksom
 " på, at man forstår taxterne således, at det står jernbanen frit
 " at vælge en sådan construction af banelegemet, at den mindst mulige
 " grund berøves vedk.eiendom, og at man ikke er forpligtet til at
 " erhverve hele den bredde, der er supponeret for det tilfælde jete
 " skulde blive anvendt.
 " p.t.Drammen 6.Januar 1872. Johannes Bergh.

I anledning slutningsbemerkningen i Adv.Berghs indlæg oplyste
Skjønsmændene, at spørgsmålet om jernbanelegemets bredde ikke har
 havt nogen indflydelse på verdsettelsen af det exproprierendes areal.

Bragtet: For de under taxtnr.25-34 incl.taxerede eiendomme høves
 forretningen. For de øvrige taxerede eiendommers vedk.udstår forret-
 ningen til gjenforretagelse her på stedet 22de Januar kl.11 fmd.

(Underskrifter.)

Byfogden i Drammen gjør vitterligt:

År 1872 den 16de Januar blev en skjöns- og expropriationsret sat i Consul B.C.Langes huus på Strömsö, adm. af byfogdens edsv. Fuldm.cand.jur.G.A.Lammers med de af Buskeruds Amt opnævnte og forhen edfæstede skjöns- og lagrettesmænd O.R.Sagf.Harald Heiberg, Skibsreder Albert Emil Haugeland, Stadshauptmand Harald Lyche og Ritmester Frantz Wilhelm Melhuus. Retten sattes efter requisition fra Advocat Johannes Bergh på Christiania-Drammen jernbanes anlægsbestyrelses vegne for at afgive expropriationskjön over endeel eiendomme på Strömsö.

Hvorda: For jernbanebestyrelsen mødte Sectionschef Christie og Advocat Bergh. Densidste fremlagde stevning af 11te ds. i forkynd stand samt en skr. fra Advocat Homan af 12te ds.hvori for Eidsfos Jernverk vedtages forretningens fremme uden stevnesmaal. På skr. er tegnet gjenpart af det brev fra comp., hvorpå Adv.Homans skr.er svar.

Det fremlagte acteres:

- " Continuations- expropriationsstevning.
- " Da endeel grundeiere på Strömsö have formsent, at en alternativt
- " påtænkt modification i den under den i afvigte November og December
- " måned afholdte expropriationstaxt for Christiania-Drammen jernbanen
- " fastsatte linie skulde nødvendiggjøre ny taxt, og da den anfydede
- " modification måske vil medføre, at man i tilfælde må udstrække ex-
- " propriationen til grund, der tilhører andre end de til hiin forret-
- " ning oprindelig indstevnte, så har jernbaneanlæggets bestyrelse be-
- " sluttet at lade den nævnte, under 1ste Nov.incaminerede, fortiden
- " udsatte taxt continuere for at erholde tillægstaxter over grunde,
- " der forsåvidt de overhovedet kunne ansees at være ~~privat~~ ^{privat}, hvorum
- " fornødne bemærkninger og i tilfælde afgjøreelse forbeholdes til tid
- " og sted, antages at tilhøre efternævnte grundeiere på Strömsö:
- " 1. Hr.Ritmester Lange som eier af Mtrnr.132 og 133

- " 2. Enkefru Hanstein som eier af Mtrnr. 148
- " 3. Hr. Murmester Helge Larsen som eier af Mtrn. 139
- " 4. " Kjøbmand C.A. Schioldberg " " 141 og 143
- " 5. " Skibereeder Hans Christensen " " 146
- " 6. Enkefru Brenmehl " " 148
- " 7. Handelsmand Anders Olsen " " 151
- " 8. " M. Nerup " " 154
- " 9. Eidsfos Jernverk " " 156
- " 10. Drammen Commune (ved magistraten og ordföreren) som eier af
 " Mtrnr. 157 og derhos som angivelig pretenderende eiendomsret til
 " hele den såkaldte Weberggrund i elven udenfor Strömsölandet.
- " 11. Hr. Bankadministrator Collett.
- " Disse nævnte grundeiere indstevnes derfor.....
- " Christiania 11. Januar 1872. Johannes Bergh, Advocat.
 (Berammelse og forkyndelse følger.)
- " Christiania den 11te Januar 1872.
- " Hr. Advocat H. Homann.
- " Densenest projecterede jernbanelinie til forbindelse inden Dram-
 " mens by af Chra.-Drammen og Dram.-Randsfjord jernbanen går på Ström-
 " sösidan over en alluvialgrund, den såkaldte Weberggrund, der for-
 " såvidt den overhovedet kan ansees privat eiendomsret underkastet,
 " må antages at tilhøre grundeierne på fastlandet langs stranden,
 " blandt disse også Eidsfos Jernverk som eier af Mtrnr. 156 på Strömsö
- " Til den expr. taxa som Chr.-Dr. banen i denne tid lader afholde
 "skulde således også Eidsfos Jernverks vedkommende indstevnes
- " Da tiden imidlertid ikke tillader at give lovformeligt varsel og
 " da det formsentlig heller ikke interesserer jernverkets eiere at
 " møde ved forretningen, så tillader jeg mig herved at anmode Dem
 " på vedkommendes vegne om at santykke i forretningens fremme uden
 " stevnefølge..... Arb. Johannes Bergh.

Christie fremlagde det under den tidligere expr. forretning
 den 3. nov. f. å. fremlagte kart, der udviser de projecterede jernbane-

linier i sin helhed. Den linie, for hvilken expropriationstart nu ønskes, forsåvidt samme berører den såkaldte Weberggrund, er på kartet betegnet som nr.3.

Advocat Bergh bemærkede, at man går ud fra, at Weberggrunden bliver at ansees som gjenstand for almindelig eiendomsret, hvad enten den nu tilhører Communen eller de øvrige indstevnte, i den udstrækning, hvori samme under normal vandstand hæver sig over vandfladen. Om man imidlertid end går ud fra, at den nævnte grund, der tydeligvis kun er alluvielland, er undergivet privat eiendomsret, så er det åbenbart, at ligesom grunden for tiden ikke benyttes til noget- somhelst nyttigt brug og altså intet giver af sig, således er selve eiendomsretten, i al fald hvis den tilhører private mand, forsåvidt ganske prekar, som enhver sådan i en havn opskyllet grund utvivlsomt i den forstand må være undergivet Havnevæsenets rådighed, at dette, om hensynet til havnen gjør det nødvendigt, må kunne disponere over terrainet, efterat alluviationen er foregået, aldeles på samme måde som forinden. Det er også en bekjendt sag, at selv på det faste land langs havnen kan ingen forbygninger eller bygverker, hvorved man kommer i berørelse med havnen af nogen privatmand foretages uden speciel concession; derhos vil den her omhandlede i havnen opkomne grunding ikke med fordeel kunne tages i beslag for afbenyttelse på antydnet måde, medmindre forinden projectet gennemføres, der endnu tilhøre en meget uvis fremtid. Companten sigter herved navnlig til en påtænkt opmudring langs stranden mellem denne og grunden, hvilket foretagende, såvidt comp. bekjendt, aldeles ikke har sikre udsigter til gennemførelse, og når der helt i strid hermed på den anden side anbringes, at grundeierne kunne udfylde hele løbet og forbinde grunden med det faste land, da er deres mangel på berettigelse hertil efter havneloven aldeles uomtvistelig, og et sådant project, som comp. først efter nærværende taxts tilstevning har hørt nævne, kan derfor kun have betydning som bevis på, hvad aldeles uvist og uafgjort hiint andet project, som hidtil har været

det, der har kunnet give grundingen værdi, endnu er. Overhovedet måtte componenten ved denne anledning gjøre en generel bemærkning, for hvilken der efter hans erfaring ved forretninger af beskaffenhed som nærværende ofte er plads, nemlig den, at man ved værdsættelse af grund, der afgives til offentlig brug, er forbunden til at støtte skjønnet til eller ved dette gå ud fra den faktisk forhåndenværende tilstand og ialfald ikke lægge nogensrdeles vægt på allehånde fremtidsplaner, der ofte netop ved sådanne leiligheder fremtræde med en ganske anden sikkerhed og styrke end de i sig selv tilkomme.

De indstevnte nr.1-9incl. samt nr.11 mødte. For nr.1,2 og 4 mødte Sagfører Hansteen, for nr.6 Sagf.Bergh, for nr.5 Søren Christensen efter tidligere fremlagt fuldmagt, for nr.9 verkets prokurist hersteds Hr.L.Riis. Kommunen mødte ikke, ei heller Chr.Collett; for dette nr. mødte And.Holter, der bemærkede, at vandretten eller rettere den deel af Grundingen til Colletts eiendom fremdeles tilhører ham.

Hansteen skulde foreløbig på sine mandanters vegne bemærke, at den deel af Grundingen som jernbanen nu agter at expropriere, stadig før af vedkommende eiere har været hennyttet som en deel af deres lastetomt, idet hver enkelt eiendom har havt sin særskilte hængsleindretning lige ud til elvedybet. På Ritmester Langes eiendom ere hængslepelene endnu gjenstående og vedligeholdes af eieren, ligesom han ved den yderste hængslepel har anbragt festigheder, hvori fartøier på elven fortøje med at erlægge afgift. Langes indenfor liggende eiendom udgjør indtil Strømsø Fremgade, som et nu forevist kart udviser, omtrent 10 mål jord, og hele denne strækning afskjæres fra sin adgang til vandet hvis jernbanen ved sin banke hindrer adkomsten til vandet. For denne og de øvrige eiendommers vedkommende skulde comp. endvidere bemærke, at der ikke mellem dem eksisterer nogen contract eller overenskomst, hvorefter de have adkomst over hinandens eiendomme, og at således, hvis tomterne atter skulde be-

nyttes som lastetomter, dette vilde umuliggjøres ved den anlaggendes jernbanebanke. Samme hindring vil være tilstede for enhver benyttelse af disse tomter, hvorved adgangen til vandet var af vigtighed. Forøvrigt forbeholdt comparenten sig på åstedet, hvor den anlaggendes linie formeentlig er udstukken, at påvise de nærmere uleiligheder ved banens anlæg.

For Fru Brennehl vilde Sagfører Bergh bemærke, at ei heller hark kunde være enig med Adv. Bergh om den tvivlsomme og betingede eiendomsret som vedkommende grundeiere skulde have til vandet og banken.

Da han imidlertid ved befarings af åstedet forgjæves havde søgt efter merker for den linie, hvorom her er tale, havde det været ham umuligt, som han havde ønsket, allerede nu at fremkomme med de skriftlige bemærkninger, som han for eierindens interesse havde troet det nødvendigt at fremsætte, og han måtte derfor forbeholde sig under befaringsen på selve åstedet at fremkomme med disse enten mundtlig eller skriftlig.

De øvrige eiere henholdt sig til det af sagførerne Hansteen og Bergh anbragte, idet samtlige med bestemthed påstode, at deres eiendoms grænser strække sig til elvedybet uanset at kun enkelte dele af samme ved ordinær vandstand lå under vand.

Advocat Bergh benægtede disse tilførsler, hvis indhold viser, at de vedkommende aldeles overse betydningen af den særdeles vigtige omstændighed, at det vandterrain som man her har for sig, er en offentlig havn. Forøvrigt ligger gjendrivelsen af de gjorte anførsler, såvidt fornødiges, i det forhen af comp. anbragte. Adgangen til vandet, d. v. s. adgangen gennem bugten udenfor alluvialgrunden bliver aldeles ubeskåret.

Hansteen og Bergh modsagde dette.

Skjønsmændene og parterne begave sig derefter til åstedet, hvor Sectionschef Christie påviste den her omhandlede linies retning.

Advocat Bergh bemærkede, at han havde bragt i erfaring, at der findes et af Havnevæsenet på Toldboden anbragt merke, der betegner

elvens normale vandstand (nulpunktet på merkestangen). Comparenten antog at man kunde gå ud fra denne officielle angivelse. Efter hvad han havde kunnet bringe i erfaring måtte han antage, at der udenfor Bankadministrator Colletts eiendom ikke findes nogen grund, der efter dette kan ansees at ligge over vandet, ialfald måtte dette blive høist ubetydeligt, og selv om der var nogen grund her, der ikke måtte ansees at ligge under vand, måtte denne ialfald være værdiløs når, som oplyst, den mulige eiendomsret dertil var skilt og afløst fra eiendomsretten til den faste strand. Med hensyn til værdsættelsen forøvrigt vilde comp. gjøre den almindelige bemærkning, at såvidt han kunde bedømme forholdene måtte grunden, om den overhovedet havde nogen værdi, for dens nedre partis vedkommende ansees ringere end den øvre deel af grunden, hvis forhold til det faste land gjorde udsigten til grundens benyttelse i fremtiden noget mindre fjern. Forresten vilde skjønsmændene under befaringen have bragt i erfaring, at liniens beliggenhed over Grundingen bliver sådan, at den væsentlig følger Grundingsens ydre rand og altså spolerer mindst muligt terrain.

Hansteen skulde i anledning den nu foretagne befaring, hvorunder liniens retning blev udvist, med hensyn til Kjøbmand Schioldborgs eiendom bemærke, at jernbanelinien vil afskjære denne dens adgang til elveløbet og at dette for denne eiendom, hvorpå betydelige søboder med store varebeholdninger ere beliggende, for et tidsrum af sikkert 3 måneder årlig vil bevirke meget betydelig forøgede omkostninger ved varernes indbringelse, idet disse for fremtiden, navnlig høst og vår når elveløbet er åbent men den indenfor liggende grunding er tilfrosset, ad omveie, nærmest gennem Webergægangen, fra elven må bringes til søboderne, og antager Kjøbmand Schioldborg at de herved forøgede omkostninger vilde kunne beløbe sig til ca. 200 Spd. årlig.

Burmester Larsen måtte for sin eiendoms vedkommende bemærke, at den projecterede jernbanelinie vilde bevirke den samme ulempe

med hensyn til indbringelse af varer på den ham tilhørende søbod, som Hansteen for Schioldborgs eiendom har oplyst.

S.Christensen for Hans Christensen og Kjøbmand Nørup skulde gjøre den samme bemærkning. - Kjøbmand Anders Olsen var ikke tilstede.

For Fru Brennehl vilde Sagfører Bergh bemærke, at hun til vandet havde 1 søbod og 2de tomter og at hendes gård var indrettet til et meget betydeligt bageri, der bevirkede at søboden var et betydeligt oplagsted for kornvarer. Den samme gene som Schioldborg vilde få på grund af den nye banelinie vilde også falde på hende, og skulde han endvidere udhøve, at det ei blot var om vinteren at denne hindring indtraf, men da der i banken var en fordybning hvor det i floertiderne var muligt at komme ind til søboderne også om sommeren, vilde man også på denne tid af året her have den samme ulempe at måtte fare helt nedom banken for at komme frem til eiendommen. Forøvrigt kunde han ingenlunde være enig med Advocat Bergh i den opfattelse, at alt hvad der af de her omhandlede grunde, der lå under den sædvanlige vandstand, skulde være udenfor eiendomsretten; thi dette vilde forrykke det hele vedtagne begreb om en eiendoms vandret. Endelig vilde han ikke unnlade at tilføie, at netop den antydning at jernbanelinien kom til at gå yderst på banken og altså langt dybt vand, netop vilde bidrage til, at expropriationen fik forøget værd for grundeierne; thi hvad enten man tænkte sig anbringelse her af lastetomter eller pakhus, så var det klart og desuden stadfæstet ved de tidligere taxtforretninger, at grunden her havde mest værdi.

Nørup skulde specielt med hensyn til det sidst anførte henholde sig til Sagfører Berghs bemærkning. - Christensen skulde gjøre den samme bemærkning. - For Holter skulde Sagfører Hansteen bemærke, at banken i elven er forbeholdt Holter som særskilt eiendom ved et salg af den tomt, hvorpå Bankadministrator Collett har opført sin gård. Holter må således tilkomme enhver erstatning, som bliver at tilkjende for denne holms forringelse, idet den omstændighed, at den muligens ligger under elvens almindelige vandstand intet kan.

relevare med hensyn til, hvorvidt erstatning for sammes expropriation skal tilkjendes eller ikke.

Advocat Bergh antog, at det tidsrum hvori vandløbet indenfor Grundingen er tilfrosset, medens elvens hovedløb er åbent ved samt ovenfor og nedenfor Drammen ikke kunde være betydeligt, derhos antog han at om dette forhold til nogen tid var tilstede, vilde følgerne heraf ikke just være så farlige. Siden der imidlertid gjøres så meget væsen af dette uvæsentlige moment vilde comp. alternativt begjære taxt afgivet under den forudsætning, at jernbanen forbinder sig til i den tid af året hvori hiint for strandeierne angivelig utilfredsstillende forhold finder sted, at åbne for dem til fælles afbenyttelse en passage af almindelig veibredde over jernbanelinien, til hvilken jernbanen skaffer adgang fra landet af over H.Christensens eiendom, idet comp. forudsatte, at hvis det for Christensens vedkommende kan have indflydelse for taxten at adgang over hans grund for en deel af vintertiden således åbnes for de andre grundeiere, må dertil ved taxten blive at tage forænt nødent hensyn. Comparenten oplyste videre, at jernbanen exproprierer på liniensydside mod elvens hovedløb de afskårne grundstrimler, som der måtte blive tilbage, idet jernbanen altså ikke levner noget som privat eiendom på denne side af jernbanen. Dette gjelder dog ikke ubetinget for Ritmster Langes eiendom, hvor taxten begjæres alternativt, eftersom der tages kun hvad der behøves til linien eller også tillige den gjenstående grund mellem linien og elvens hovedløb. - På foranledning vilde comparenten som yderligere forklaring af det oven antydede alternativ af passage over linien tilføie, at det ikke hermed er meningen at indrømme de her gjeldende eiendomme nogen fortrinlig ret til at lægge til med skibe for losning eller ladning udenfor jernbanelinien.

Christensen skulde i anledning af det nu tilførte angående expropriation af adgang til passage over den på jernbanens indre side gjenstående deel af Grundingen henlede skjønsmændenes op-

merksomhed på den forringelse af Grundingen som derved vilde opstå.

Adv. Bergh bemærkede, at jernbanen er villig til, efter Hr. Christensens eget valg, at anbringe passagen der hvor den vil være ham til mindst gene. Forøvrigt må det fastholdes, at passagen kun attråes og altså kun indrømmes i den tid af året, da elven i dens hovedløb er åben, medens vandet mellem Grundingen og det faste land er tilfrosset.

Murmester Larsen måtte gjøre forbehold for det tilfælde, at vandløbet mellem banken og det faste land blev opfyldt, således at dette ikke kunde benyttes til varers indbringelse på søboden, idet han i så tilfælde måtte påstå sig givet direkte adgang fra elven over jernbanelinien.

Adv. Bergh svarede hertil, at jernbanen ikke kunde indrømme passage i videre udstrækning end allerede skeet under et ovenfor angivet alternativ for taxten. - Larsen forbeholdt sig enhver erstatning hos jernbanen for det af ham antydede tilfælde.

Adv. Bergh foranledigedes ved denne sidste bemærkning til at tilføie, at nærværende forretning på samme måde som den tidligere expropriationstaxt over den såkaldte Lohrelinie, der også kommer i berørelse med Weberggrunden, tilsigter at danne et udtømmende grundlag for bestemmelsen af den vedkommende grundeier tilkommende erstatning, i hvilken henseende comp. henviste til de under hiin taxt fremlagte generelle bemærkninger, dateret 31/10-71, hvilke comp. nu havde bragt til stede og fremlagde også under nærværende forretning, hvilken comp. havde anseet som en continuation af hiin den 1ste Nov. påbegyndte, og hvis årsag fremlæggelse af hiint document ei tidligere her havde fundet sted.

Larsen skulde i denne anledning bemærke, at den erstatning som han tilkom for vandløbets mulige opfyldning nu måtte blive at bestemme som ulempeerstatning, hvilken han således påstod sig tilkjennt.

Adv. Bergh svarede, at jernbanen aldeles ikke har til hensigt at opfylde det omhandlede vandløb og at intet er klarere, end at jernbanen må være uden ansvar, om andre tager sig for dette arbejde. Ud-

sigten til vandløbets opfylding, uden menneskelig virksomhed, forøges ikke ved jernbanen - tvertimod.

Efter at sagfører Heiberg var valgt til opmand fratrådte skjønsmændene. Efter conference afgaves derefter sådan skjøn :

Taxtnr.1. Ritmester Langes eiendom.

Erstatningen ansattes enstemmig til 24-fireogtyve-skilling pr.kv.

alen af exproprierendes grund, uanset hvilket alternativ der vælges

Taxtnr.2. Enkefru Hanstein.

Erstatningen ansattes enstemmig som for nr.1.

Taxtnr.3. Marmester H.Larsen.

Erstatningen ansattes enstemmig til 24-fireogtyve-Sk.pr.kv.alen

exproprierendes grund under forudsætning af, at jernbanen åbner

den omhandlede passage ved Christensens eiendom. Under den modsatte

forudsætning sættes erstatningen for exproprierendes grund til 24-

fireogtyve-sk.pr.kv.alen og 1 ulempeerstatning med 3 stemmer til

100-ethundrede-Spd. Et medlem af skjønnet stemte for 150-ethundrede

og femti-Spd.1 ulempeerstatning.

Taxtnr.4.C.A.Schioldborg.

Erstatningen ansattes til 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen expr.grund

under forudsætning af, at passagen over Christensens grund åbnes.

Under modsat forudsætning sættes erstatningen enstemmig til 24sk.

hverhos der med 3 stemmer bestemtes en ulempeerstatning af 200-

tohundrede-Spd. Et medlem af skjønnet stemte for 300-trehundrede-

Spd.

Taxtnr.5. Skibsreder H.Christensen.

Erstatningen for expr.grund sættes enstemmig ~~ik~~ under begge for-

udsættninger til 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen, hvorhos der under

forudsætning af at den omhandlede passage åbnes, erstattes 24 sk.

pr.kv.alen for det nødvendige areal til veien over banken inden-

for jernbanekegemet. Under forudsætning af, at passagen ikke åb-

nes bestemtes enstemmig en ulempeerstatning af 100-ethundrede-Spd.

Taxtnr.6.Enkefru Brenmehl. Erstatningen for expr.grund sættes under

begge forudsætninger til 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen. Hvis passagen ikke åbnes, bestemtes med 3 stemmer en ulempeerstatning af 100-ethundrede-Spd. Et medlem stemte for 150Spd.

Taxtnr.7.Kjøbmand Anders Olsen. Skjøn som for nr.6, Enkefru Brønnehl.

Taxtnr.8.Kjøbmand M.Mørup. Erstatningen for expr.grund fastsættes entgennemig til for begge alternativer til 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen. Ingen ulempeerstatning.

Taxtnr.9.Eidsfos Jernverk. Erstatning som ved nr.8, M.Mørup.

Taxtnr.10 Drammen Commune. " " " "

Taxtnr.11. A.Holter eller C.Collett. " " "

Skjønnet er gået ud fra, at kun det af grunden som ligger over vandet ved normal vandstand skulde være gjenstand for værdsættelse, ligesom man også er gået ud fra, at J.Lange beholder fremdeles uhindret de udenfor hans eiendom værende duc-d'alber.

For det tilfælde, at Drammens Commune er eier af hele den her omhandlede banke(Weberggrunden) bliver som erstatning at udrede 24-fireogtyve-sk.pr.kv.alen expropriærendes grund.

Advocat Bergh vilde for tydeligheds skyld bemærke, at det naturligvis ikke er meningen at åbne den omhandlede passage over jernbanen hvis Communen er eier af banken. - Componenten begjærede forretningen udsat til foretagelse underrett med den tidligere expropriationstaxt, der er udsat til førstkommende mandag kl.11. Derhos oplyste han, at jernbanebestyrelsen ønsker de her afgivne taxter prøvet ved overtaxt og han anmodede grundeierne om velvillig at vedtage varsel til sådan overtaxt, der fremmes i forbindelse med den allerede før tilstevnte overtaxt, vedkommende en deel af de før afgivne taxter, hvilken overtaxtforretning fremmes førstkl. mandag kl.10 fmd. - De tilstedelevende grundeiere nr.1,2,3,4,5,7 og 11 begjærede ligeledes overtaxt.

Eragtet: Forretningen udstår til gjenforetagelse på rådhuset mandag 22.Januar kl.11 fmd. Retten høvet.

(Underskrifter.)

År 1872 den 3die Februar continuerede underskjöns- og expropriationsforretningerne i anledning Christiania- Drammen jernbane. Forretningen administreredes af den kst.byfoged cand.jur.G.A.Lammers med de tidligere opnevnte skjöns- og lagrettesmænd (som før.)

Administrator bemærkede, at nærværende session sættes efter requisition af Jernbanens vedkommende.

Sectionschef Christie og Advocat Bergh mødte. Den sidste bemærkede, at der underhånden fra nogle grundelers side var ytret tvivl om, hvorledes den for Weberggrunden afgivne taxt i et enkelt punct var at forstå. Compærenten kunde vistnok ikke for sin egen deel finde, at denne tvivl i nogen måde var berettiget, da både comp. tydelig nok har forklaret hvad der agtedes gjort til gjenstand for taxt og hvad jernbanen i henhold til taxten agtede at erhverve, ligesom skjönsmændenes udtalelse noksom viste, at dette havde været dem klart, men comp. vilde dog for at afskjære muligheden af fremtidig tvist.....

~~at først~~.....men comp. vilde dog for at afskjære muligheden af fremtidig tvist måske nærmere forklaring af skjønsmændene angående det her tilsigtede punct. Comp. havde 16de Jan. ved skjønnsforretningen på Weberggrunden til protokollen udtrykkelig tilkjendegivet, at expropriationen skede således, at jernbanen skulde erhverve al privat eiendomsret udenfor liniens indre rand, altså også den vand- og strandret der fulgte grunden som liggende langs elven eller fjorden. Der var imidlertid fra enkelte hold reist tvivl om..... Comp. vilde derfor henstille til skjønsmændene.....at gjøre den fornødne supplerende tilfobning eller modification i taxten.....

For Ritmester Lange og Enkefru Hanstein samt Kjøbmand Schioldberg mødte Sagf. Hansteen og bemærkede, at han ikke kunde være enig med Adv. Bergh i den af ham fremsatte opfatning af lagrettets taxt og dertil knyttede erklæring. Comp. antog nemlig og havde grund til at opfatte lagrettets mening således, at kun de stykker af banken der lå over almindelig vandstand ved taxten vare vurderede, og at expropriationen kun gik så vidt. "Hvad der ligger under almindelig vandstand mellem landet til dybet var ligesåvel grundejernes eiendom, som hvad der lå over vandstanden og fulgte ikke det sidste som et nødvendigt appertinents.

For Fru Brennehl mødte Sagf. Bergh der henholdt sig til Hansteens udtalelse. Murmester H. Larsen mødte og bemærkede, at også han måtte påstå sig eiendomsberettiget til den deel af banken, som ligger udenfor de projecterede jernbanelinier indtil elvedybet, selv om denne deel af banken måtte ligge under vand ved almindelig vandstand. Han måtte således påstå sig tilkjendt erstatning for denne grund som for anden grund.

Skjønnet vilde efter den givne anledning ikke undlade at bemærke, at der var gået ud fra, at jernbanen ved at expropriere hvad der af banken ved normal vandstand lå over vand og af dette at tage alt, hvad der lå mellem jernbanelegemet og elven, kom til denne og at jernbanen som strandeier fik strandretten med eller retten til at

benytte elven som færdselsvei til sin strand, hvilken ret altså fratages de private eiendomme og var medregnet ved taxtens ansettelse. Med hensyn til G.Langes eiendom bemerkedes kun, at man havde forudsat at han skulde beholde sine due-d' alber, da der ikke over disse var begjæret nogen taxt som gjenstand for expropriation.

Advocat Bergh begjærede forretningen for de grundeieres vedkommende der idag møde eller lade møde, ved eragting afsluttet som skjøn eller forsåvidt samme har tilsigtet erhvervelse af taxter. Når dette er skeet, ønskedes forretningen udsat på en tid af 14 dage, da valget af linie endnu ikke af Regjeringen er afgjort..

Eragtet: For taxtnr.1(Lange)(Meyer og Rosenberg),nr.17(Lange), nr.18(Enkefru Hanstein),nr.19(Helge Larsen), nr.20(Schioldbøgg),nr.21 (H.Christensen) og nr.22(Enkefru Brennehl) - nr.17-22 incl.forsåvidt angår begge de projecterede jernbanelinier - for taxtnr.35(Nils Christensen),nr.36(Karen Hansen),nr.37(O.R.Sagf.Bergh) og nr.38(Rosenberg og Meyer) samt nr.11 i forretningen af 16de Jan.d.å.A.Holter, -sluttes nærværende forretning som skjøns- og taxationsforretning. Til for disse eiendommers vedkommende at afgive expropriationskjendelse samt som skjøns- taxations- og expropriationsforretning for de øvrige eiendomme, for hvilke forretningen ikke nu eller tidligere er sluttet, udstår forretningen til mandag 19de Febr.d.å.kl.12 fmd. Retten sættes på rådhuset. Retten hevet.

(Underskrifter.)

År 1872 den 19de Februar continuerede over(?) skjøns- og expropriationsforretningerneadm.som før.

Hvorda! Sectéonschef Christie og Adv.Bergh mødte. Den sidste fremlagde varselsdocument af 15de ds.og bemærkede, at det nu ved Kgl. Resolution er afgjort, at den linie, der tidligere under nærværende forretning er benevnt nr.3, altså den nyeste projecterede linie for jernbanen bliver at vælge. Af de 2de alternativer på Bragerøssiden

valges den eydligste linie, altså den der går på bro over hovedveien og gjennem Sagfører Berghs have. På Weberggrunden anbringes undergang overensstemmende med hvad der er tilført under de afholdte overskjønssessioner. Overensstemmende hermed begjærede comp. nu fravigelseskjendelse i henhold til lov af 10. Mai 1860 ligeoverfor de eiere, hvis grund berøres af den valgte linie, idet han dog selvfølgelig forbeholdt, at den erstatningsum jernbanen får at udbetale endeligen bestemmes i henhold til det fremmede overskjøn, der senere idag vil blive afsluttet. Fristen for fravigelsen ønskedes sat så kort som mulig. Nogen frist af betydenhed kunde heller ikke af grundeierne fornødiges, da den valgte linie kun berører ubebygget og tildels aldeles ubenyttet grund. Comp. bemærkede sluttelig, at for de grundeieres vedkommende, med hvem ingen fravigelseskjendelse er forlangt, begjæredes forretningen hævet, da ingen expropriation for deres vedkommende bliver at iverksætte - dog undtages herfra Drammen Commune og Eidsfos Jernværk som eiere af dele af Weberggrunden, idet afståelsen forsåvidt vilde skee i henhold til skjønnet uden kjendelse.

Sagfører Bergh var tilstede og tilbageleverede de 9 udlånte af comp. i sin tid fremlagte indlæg og vilde for Kjøbmand H.A. Lohre, Erik Mathisens Enke, Kjøbmand Syvertsen, Garver H.I. Holter, Kjøbmand A. Christensen, Gartner Mathisen og Enkemadame Regine Nøsted bemærke, at disse nu endelig have fået en bestemt udtalelse om, at deres eiendomme ei blive at expropriere. (Han fremlagde regning for juridisk hjælp for disse personer, Adv. Bergh protesterede, men retten fastsatte ved kjendelse at kravet skulde godtages.)

Derefter afgaves sådan Kjendelse: I henhold til det passerende vil fravigelse under udkastelses tvang inden 8 dage fra idag have at finde sted forsåvidt angår de eiendomme, der berøres af den af jernbanebestyrelsen nu valgte linie således som disse ere taxerede ved de den 1ste Nov. og 16de Jan. d. A. påbegyndte forretninger.....

Thi erattes: Eierne af følgende eiendomme: Ritmester Lange for Mtr. nr. 131 og 132, Anterri Hanstein for Mtrnr. 137, Murmester Helge Larsen

for Mtrnr.139, C.A.Schioldberg for mtrnr.141 og 143, Skibsreder Hans Christensen for Mtrnr.146, Enkefru Brennehl for Mtrnr.148, Kjøbmand A.Olsen for Mtrnr.151, Kjøbmand M.Nerup for Mtrnr.154 og Bankadministrator Collett eller A.Holter for den ham tilhørende deel af den såkaldte Weberggrund, samtlige på Strømsø, samt Læstehandler Nils Christensen for Mtrnr.222 og 222a, Enkefru Karen Hansen for Mtrnr.222 225 og O.R.Sagf.Bergh for Mtrnr.227, disse i Nedre Bragerne, bør inden 6-otte-dage fra dato under udkastelses tvang have fraveget og ryddiggjort den grund m.v. af deres ovenmeldte eiendomme, der ved nærværende skjønnsforretning er begjæret afgivet til den projecterede jernbanelinie og i den hensigt af skjønsmændene taxeret. For de øvrige eiendommers vedkommende, over hvilke skjøn har været begjæret, haves forretningen. Forøvrigt angår Drammens Commune for Mtrnr.157 og Ridsfos Jernverk for Mtrnr.156 på Strømsø sluttet forretningen.....

Sagfører Bergh måtte forbeholde sig øieblikkelig at få opgivet af jernbanens vedkommende hvor og hvor bred banen kommer til at gå over componentens have.

Advocat Bergh bemærkede, at den forønskede oplysning til tid og sted vilde blive meddelt. Han begjærede forretningen sluttet.

Erstattet: Forretningen sluttet. Skjønsmændene havde intet at bemærke ved det forhandlede eller tilførte. Ratten hævet.

G.A.Lemmers.

H.Heiberg. A.E.Haugeland. Wilh.Melhuus. Harald Lyche.

OVERTAXT I DRAMMEN.Byfogden i Drammen gjør vitterligt:

År 1872 den 8de Januar blev extraret sat på rådhuset til afgivelse af overtaxt over eiendomme der skulle exproprieres af Christiania - Drammen jernbanen. Forretningen administreredes af byfogdens edsv. fuldm.cand.jur.G.A.Lammers med de af Byskeruds Amt opnævnte skjøns- og taxationsmænd: Overretsagfører Thomas Bang, Kjøbmand Abraham Simers Kjøsterud, Støberibestyrer Paul Erik Schmidt Skibsreder James Stove Lorentzen, Toldinspecteur Oluf Arntzen, Handelsmand Svend Adolf Solberg, Bankchef Bernhard Åby Broch og Blokmager Hans Skabo, af hvilke O.R.Sagf.Bang aflagde den befalede lagrettesed, hvilken de øvrige skjønsmænd erklærede tidligere at have aflagt. - Kjøsterud bemærkede, at han senere end opnævnelsens forkyndelse for ham er fritaget for ombudet som ordfører.

Administrator fremlagde dernæst: 1) Skr.fra Adv.Bergh af 29/12-71 hvorefter requireres overtaxt for 17 eiendomme, 2) do. fra Sagfører Hansteen på Peder Søberg & Langes vegne, hvorved requireres overtaxt over disses eiendom på Strömsö, 3) Requisition om overtaxt fra O.Olsen for Mtrnr.303 i Strömsö, i hvis anledning bemærkedes, at denne bortfalder, da taxtforretning for denne eiendoms vedkommende er frafaldt. 4) Skr. fra Sagfører Bergh af 29.f.m.hvorved requireres overtaxt for forskellige eiendomme. 5) Skr.fra Sagfører Hansteen af 29.f.m.om requisition af overtaxt for Enkefru Hanstein og Kjøbmand Schioldborge eiendomme. 6) Do. om do. af 29 f.m. fra N.A.Christensen og 7) Do. af 30 f.m. fra N.A.Mörch.

Det fremlagte acteres.....

Til som opmand i tilfælde af stemmelighed at gjøre udslaget valgtes enstemmig Toldinspecteur Arntzen.

Advocat Bergh mødte for anlægsbestyrelsen af Christiania- Drammen jernbanen og fremlagde: 1) Expropriations- og overskjønstevning

af 3die Jan.d.Å.1 berammet og forkyndt stand. 2) Comp.s skr.af 29de f.m.til Buskeruds Amt med dettes påtegnede mmsdsopnævnelser, og 3) Circulaire af 4de ds.hvorved de opnævnte skjøns-og taxationsmænd indkaldes, med påtegnede forkyndelse. Det fremlagte acteres:

- " Expropriations- overskjønstevning.
- " Hørværende stevning gjælder:
- " 1. Ritmester Borch. 2. Lastehandler Nils Mørch eller hans bo.
- " 3. Grosserer G.C.Hellesen. 4. Ingeniør B.Geelmuyden.
- " 5. Enkefru Gutzeit. 6. Gartner Mathisen. 7. Lastehandler A.Christensen
- " 8. Garver H.I.Holter. 9. Drammens Commune ved byens Borgermester.
og ordfører.
- " 10. Ritmester J.Lange. 11. Enkefru Hanstein.
- " 12. Murmester Helge Larsen. 13. C.A.Schildborg.
- " 14. Skibsreder H.Christensen. 15. Enkefru Brenmehl.
- " 16. O.R.Sagfører F.W.Bergh. 17 og 18. Ritmester Thv.Meyer og Gros-
serer S.Rosenberg, for hvem Sagfører Hansteen forventes at ved-
tage varsel.
- " 19. Enkefru Karen Hansen, Bragerne, og 20. Lastehandler N.A.Chri-
stensen, Bragerne.
- " Christiania 3. Januar 1872. Adv.Bergh v/ Halfdan Fyhn, aut.fm.
(Berammelse og forkyndelse følger.)

Sagfører Bergh mødte for Gartner Mathisen, Kjøbmand A.Christensen Garver Holter, Enkefru Brenmehl, Enkefru Hansen, N.A.Christensen og sig selv og skulde forbeholde sig under befaringen af de respec- tive eiendomme at fremsætte de behørigte bemærkninger. Da det ved undertexten idag var gået ud fra, at man inden 14 dage havde en be- stemt afgjørelse for hvilken linie der skulde tages og hvilke par- tier af eiendomme der skulde exproprieres, måtte han forhøre, hvor- vidt det ei var hensigtsmæssigst at også nærværende forretning blev udsat til da, idet han vilde tilføie, at han havde udtrykkelig an- modning fra de eiere, der vare varslede til overtaxt, at reservere erstatning for udgifter og ubehageligheder ved et overakjøn, når det alligevel til slutning viste sig, at deres eiendomme ei bleve

exproprierede. Det vilde nemlig sees af hans requisition, at der kun for 2des vedkommende ubetinget var requireret overtaxt, imedens han til de øvrige kun havde fremsat et sådant forlangende under den forudsætning, at jernbanen requirerede overtaxterne.

Advocat Bergh havde for at afkorte protokollationen nedskrevet og fremlagde nu de bemærkninger, hvortil han på forretningens nærværende trin fandt anledning. Med hensyn til Sagfører Berghs tilførsel skulde han bemærke, at det turde være bekjendt, at det ikke er jernbanens vedkommende, der egentlig har foranlediget, at det endelige valg af linier endnu ei har kunnet skee. Efter de af comp. fra jernbaneanlægets bestyrelse modtagne meddelelser er det af yderste vigtighed, at de definitive taxter snarest mulig erhverves, forat man, strax valg af linie er skeet, kunde begynde at arbejde på broen over Drammenselven m.v. Det har derfor været tanken at lægge an på at tilendebringe taxtforretningen så betimelig, at arbejderne kunde påbegyndes strax når der var truffet bestemmelse om valg af linie. Da imidlertid comp. ved sin ankomst hertil for et par timers tid siden var bleven underrettet om, at endel af grundeierne ønskede at overtaxten måtte blive udsat indtil valg af linie var skeet, hvorved måske ialfald en deel af taxten vilde blive overflødig, så havde comp. strax telegraferet til jernbanebestyrelsen med forespørgsel om, hvorvidt hensynet til jernbanens tarv tilstedede at dette ønske blev imødekommet.

Herpå ventede comp. svar hvert øieblik, men han vovede selvfølgelig ikke på egen hånd at fravige den modtagne instrux, der gik ud på overtaxtens uopholdelige fremme, hvorfor han måtte henstille, at bestemmelse i så henseende udsattes indtil det ventede svartelegram indløb. - De fremlagte bemærkninger indtages her sålydende:

- " Til overskjønretten.....
- " Gjenstand for prøvelse af overskjøn er alene underskjønnets efter
- " nævnte taxtamre, sc.: Nr.3-9 incl.13,14,16 - 22 begge incl.samt
- " nr.35-38 begge incl.
- " A. Blandt disse taxter er underskjønnet påanket fra begge sider

" for følgende taxtnr. og grundeiere, se.

" Taxtnr.4, N.Mörch. Nr.8, Gartner Mathisen. Nr.9. A.Christensen.

" Nr.14, Garver Holter. Nr.17, Ritmester Lange. Nr.18, Enkefru Hanstein.

" Nr.20, Kjøbmand Schioldborg. Nr.22, Enkefru Brenmehl. Nr.35, N.A.

" Christensen. Nr.36, Karen Hansen. Nr.37 Sagfører Bergh.

" B. Derimod have vedkommende grundeiere acquiesceret ved følgende
" taxter, der altså kun fra jernbanens side ere påankede:

" Taxtnr.3, Ritmester Borch. Nr.5, Grosserer Hellesen. Nr.6, Ingeniør

" Geelmuyden. Nr.13, N.Mörch. Nr.16, Drammens Commune. Nr.19, Helge

" Larsen. Nr.21, H.Christensen. Nr.38, Meyer & Rosenberg.

" Ligesom undertaxterne i det hele have forekommet jernbaneanlæg-
" gets bestyrelse at være lagte for høit, således synes dette navnlig
" at være tilfældet med de under de påklagede taxtnumre ansatte ulem-
" peerstatninger - hvilket navnlig bliver meget iöinefaldende ved
" sammenligning med de erstatninger af denne beskaffenhed der ere
" tilkjendte under andre jurisdictioner. I det mindste for enkelte
" af de pågjældende eiendomme hidrører dette uden tvivl derfra, at
" taxtmændene have opstillet eller som basis for deres værdsættelse
" anerkjendt et grundprincip, der neppe er holdbart. Ved at sammen-
" stille enkelte af de ansatte ulempeerstatninger med de vedkommende
" eiendommens antagelige salgsværdi - f.ex. for taxtnr.4 er det af til-
" fældige grundevitterligt, at denne ikke udgjör så meget som 7000
" Spd., fremstiller det sig som överveiende sandsynligt, at skjöns-
" mændene ved eiendomme, der have en særegen interesse for de nu-
" værende besiddere på grund af det individuelt tiltalende i deres
" beliggenhed, luxuriöst udstyr, personlig forkjærlighed for det
" selvvalgte og selvindrettede o.desl., havde medtaget factorer,
" der alene vedkom den såkaldte affectionsværdi og ikke med rette
" kunde gives ökonomisk udtryk. Skjönsmændene have med andre ord
" ved ansættelsen af eiendommenes nu havende værdi lagt en över-
" dreven vægt på erhvervelsesbekostningen for den nuværende besidder
" Efter min mening kan der imidlertid ikke reises nogen grundet "

" tvivl om, at det eneste rette princip for ansættelse af det værdi-
 " tab eller den skadeserstatning, som i expropriationstilfælde skal
 " vurderes, er dette: At man først calculerer eiendommens værdi i
 " handel og vandel, d.v.s. dens salgsværdi før expropriationens iverk-
 " sættelse og derpå calculerer værdien i handel og vandel efterat ex-
 " propriationen tænkes iverksat. Differencen er da den godtgørelse
 " eieren skal have. Herved holder man sig på det rent økonomiske godt
 " hvor en expropriationstaxt alene kan bevæge sig. Nu trænger det ikke
 " til at påpeges, at anskaffelses- eller erhvervelsesudlægget ved den
 " slags eiendomme, som her høves for sig, som oftest er større end
 " den sande økonomiske værdi, som den salgssum der kan opnåes udtryk-
 " ker. Men ved desuagtet under expropriationstaxten at tage hiin og
 " ikke denne i anslag er det klart, at man lader den, der iverksætter
 " expropriationen, betale efter en økonomisk talt imaginær værdi eller
 " lader ham give vederlag for udlæg, som forsvundet er "blot til lyst"
 " som der ikke i handel og vandel tages fuldt hensyn til det derved
 " vundne resultat. Forøvrigt finder jeg ingen opfordring til at ind-
 " gå i detalj. - De påankede taxter påstås passende nedsatte.
 " Christiania, 6. Januar 1872. Johannes Bergh.

De indstevnede grundeiere mødte med undtagelse af Enkefru Gutzeit
 For Communen mødte vice-ordføreren Ritmester Borch, for Ritmester 2
 Lange og Enkefru Hanstein samt Thv. Meyer & Rosenberg Sagfører Hanstein
 samt for Skibsfører H. Christensen S. Christensen.

Sagfører Bergh kunde ikke på nogen måde anerkjende retfærdigheden
 i de udtalelser som Adv. Bergh vilde skulde danne grundlaget for skjøn-
 net. Han skulde imidlertid for her ei at trætte med nogen imødegåelse
 også desangående forbeholde sig senere udtalelser.

Ritmester Borch bemærkede i anledning den over Communens eiendom
 Gnr. 89 satte taxt, at der formeentligen intet hensyn kan tages til
 den indtægt som Communen nu har af samme, idet den nuværende leier,
 foruden at svare en årlig leie af 100 Spd. har påtaget sig at ind-
 gjerde tomten samt forøvrigt at gjøre den brugbar som læstetomt ved

opførelse af bolverker m.v. For at disse bekostninger ikke skulde falde ham altfor kostbare er leien også indgået for flere år(5).

Sagfører Hansteen for sine mandater bemærkede dernæst, at da jernbanens vedkommende ikke vilde gjøre nogen indsigelse imod, at der af dem først nu requireredes overtaxt med den virkning, at skjønnet også i tilfælde kunde forhøje de satte taxter, så fremsatte de herved sådan requisition om overtaxt. Forøvrigt forbeholdt samtlige mødende grundeiere sig, eftersom skjønnsretten skriver frem over deres eien^e domme, at fremkomme med enhver indsigelse eller bemærkning, hvortil Hr. Adv. Berghs idag fremlagte indlæg eller forretningen forøvrigt måtte give anledning.

Advocat Bergh, der nu havde erholdt svar fra jernbanebestyrelsen, begjærede forretningen udsat i 14 dage.

Bragtet: Forretningen udstår til mandagen den 22de ds. kl. 10 fmd. Lagrettet havde intet at bemærke. Retten hævet.

(Underskrifter.)

År 1872 den 22de Januar continuerede overskjøns- og expropriationsforretningen i anledning Christiania-Drammenbanen. Retten administreredes(som før.)

Hvorda.[!] For jernbaneanlæggets bestyrelse mødte Sectionschef Christie og Advocat Bergh, der begjærede de påankede undertaxter passende nedsatte. Under den nu intimerede overtaxt er også indbefattet de værdsættelser, som ved continuationsundertaxten den 16de ds. har fundet sted for den såkaldte Weberggrunds vedkommende. Forøvrigt forbeholdt comp. de særskilte bemærkninger, hvortil han ved de enkelte eiendomme måtte finde sig foranlediget.

Overtaxten begjeredes for tiden kun fremmet efter den nyeste projecterede linie(Nr. 3 på det den 16de Jan. fremlagte kart) idet overtaxt for den såkaldte Lohrelinies vedkommende først vil blive besjæret, dersom, hvad der ikke var sandsynligt, den Egl. Resolution

der afventes angående linievalget, skulde bestemmes at Lohrelinien blev at vælge. I denne anledning havde comp. udfærdiget et cirkulære til de pågældende grundeiere, hvilket nu fremlagdes.

Det fremlagte acteres: Cirkulære.

" Eiere af grund, der kun berøres af den såkaldte Lohrelinie, behøve ikke at møde ved expropriations- overtaxten idag. Kgl. Resolution om valget af linie er endnu ikke falden. Overtaxten på Lohrelinien udsettes fremdeles i påvente heraf. Nærmere underretning om forretningens fortsættelse skal i tilfælde - blive meddelt.

" Forevisning og påtegning udbedes.

" p.t. Drammen den 22. Januar 1872. Johannes Bergh.

Sagfører Bergh var tilstede og fremlagde en skrivelse til Amtmand ^Breder af 17de Jan. sidstl. og foreviste de dermed fulgte 2de bilage, beskikkelse af 11te Marts 1870 og klage af 30te Mai 1871. Ligeledes fremlagde han lægeattest fra Dr. Blich, hvoraf det fremgår, at Skibsreder O. Winther ei kan afgive møde ved overtaxten over comp.s eiendom, og da han anså det klart, at den suppleant der skulde møde i Winthers sted i henhold til de fremlagte documenter selv havde interesser med hensyn til denne eiendom, der nødvendigvis måtte få indflydelse på hans skjøn, navnlig med hensyn til den større eller mindre ulempe der vilde blive en følge deraf, at adgangen til comp.s vandtomter vilde blive besværliggjorte, vilde han forhøre om denne skjønsmænd ikke selv ønskede at overlade sin function til en ny suppleant, og i modsat fald efter Amtets udtalelse påstå dette afgjort ved eragtning.

Skibsreder Lorentzen bemærkede, at der vistnok var tvist mellem ham og Sagfører F.W. Bergh angående udstækningen af den eiendommen tilkommende vandret, men han kunde ikke skjønne at denne tvist kunde have nogen indflydelse på hans habilitet som skjønsmænd og han måtte således forlange eragtning for hvervidt han var pligtig til at vige sæde for denne eiendom eller ei.

Sagfører Bergh vilde efter denne udtalelse henlede rettens opmerk-

somhed på hans indlæg til undertaxten og blot tilføie, at det var omtrent halvparten af den udenfor comp.s muur liggende grund eller vandret, som Hr.Lorentzen vilde gjøre ham stridig, og det måtte dog være åbenbart, at de vanskeligheder der blive lagte i veien for adkomsten til dette parti af eiendommen måtte have en afgjørende indflydelse, hvad enten denne grund, der havde været og fremdeles vilde være værdifulde lastetomter vare store eller små.

Lorentzen bemærkede, at den af Hr.Bergh præstenderede og oven omhandlede vandret tilhører og altid har tilhørt gården Nøsted.

Bergh forbeholdt sig under processen at constatere det modsatte.

Derefter eragtedes: Da det af det fremlagte jernbanskart fremgår, at der af Sagfører Berghs eiendom på Bragerhøns ved jernbanen afskjæres en betydelig vandtomt, og det må antages, at der ved fastsættelsen af Sagfører Berghs ulempeerstatning også er taget hensyn til interessen af en forbindelse mellem den gjenværende øvre deel af tomten og den nedenfor liggende vandtomt, og da denne interesse rimeligvis, for det tilfælde, at den af Sagfører Bergh som sin præstenderede vandret til eiendommen måtte tilhøre en anden, vilde findes at være mindre end under den modsatte forudsætning, idet derved tomtens betydning som vandtomt derved vilde indskrænkes, antager Administrator, hvorvel Skibsreder J.Lorentzens interesse i foranførte henseende synes at ligge temmelig fjernt, det dog rettest, at Skibsreder Lorentzen for Sagfører Berghs eiendoms vedkommende viger søde.

Eragtet: Skibsreder J.Lorentzen bør forsåvidt Sagfører F.W.Berghs eiendom angår vige søde som skjønsmænd under nærværende forretning.

Advocat Bergh forbeholdt alternativ taxt for Sagfører Berghs eiendom eftersom den af Bergh i den foreviste klage fremsatte prætension ansees begrundet, eller Nøsteds eier ansees at have ret til den omstridte vandret. Denne begjæring har ikke før kunnet fremsættes, da først nu de fornødne oplysninger med hensyn til denne tvist ere fremkomne.

Advocat Bergh bemærkede, at efter hvad jernbanens vedkommende

havde bragt i erfaring, vilde de private grundeiere, for hvis vedkommende taxten over Weberggrunden finder sted, istedenfor den ved undertaxten omhandlede passage over linien til en vis tid af året, foretrække at have en passage(undergang) gennem banelegemet på det sted, hvor passagen eventuelt er tænkt anbragt. Man havde derfor taget muligheden af tilvejebringelsen af en sådan undergang under overvåelse, og da det måske kunde stille sig således, at jernbanen vilde see sig istand til at tilvejebringe en sådan undergang af 6-sex-fod høide i lyset var der, forsåvidt grundeierne ønskede det, fra jernbanens side intet iveien for, at forudsetningen om en sådan undergang begrunder et nyt alternativ for overskjønnet. I dette tilfælde vilde jernbanen af Christensens grund expropriere den fornødne adgang fra indre vandløb hen til undergangen til brug for de øvrige pågjældende grundeiere.

Af grundeierne vare tilstede.....De mødende grundeiere vedtog, at det nye alternativ gjordes til gjenstand for skjøn og taxt, idet de for sine enkelte eiendommers vedkommende skulde forbeholde alt fornødent.

Derefter foretoges de enkelte eiendomme.

A. De under forretningen den 16de Jan.d.å.taxerede eiendomme. Der foretoges befarng.

- 1) Ritmester J.Langes eiendom. Hansteen havde for tiden intet specielt at påpege, idet han forventede de ved underskjønnet afgivne taxter passelig forøgede.
- 2) Enkefru Hanstein. Tilførsel som ved nr.1).
- 3) Marsster H.Larsen. Eieren skulde gjentagende gjøre opmærksom på den ulempe der vilde opstå for ham derved, at han ikke kunde føre planker eller bord over den ham tilhørende deel af banken.
- 4) G.A.Schioldborg. Eieren påstod undertaxten passelig forhøiet, idet han bemærkede, at undergangen neppe vilde bevirke nogen forøget fordd
- 5) Skibsreder H.Christensen. S.Christensen bemærkede, at den H.Christensen tilhørende vandtomt i en række af år-17 år-har været bort-

leiet som lastetomt. Hidtil har flåderne kunnet slæes over omtrent ved Kirkegangen eller endogså højere oppe efter vandstandens højde, men ved den projecterede banelinie vilde dette blive forhindret og benytteren af lastetomten blive nødt til at føre sine flåder lige ned til Strömsö Præstegård og derfra varpe dem op. At lastetomten derved vilde lide i værdi og leien af samme derved forringes er indlysende. Christensen troede, at underskjønnet dertil ikke havde taget det fornødne hensyn og han påstod således taxten forøget.

6) Enkefru Brennehl. Sagfører Bergh, der intet havde imod at vedtage varsel for denne eierinde for nærværende overtaxt, dog med forbehold, at hans requisition af samme forretning bliver taget tilfølge, vilde blot henvide til den før nr.5) gjorte tilførsel, der aldeles passede for Fru Brennehls 2de lastetomt.

Advocat Bergh bemærkede, at han intet havde imod at den af Sagfører Bergh omtalte requisition kommer i betragtning og altså formel adgang til taxtens forholdelse holdes vedkommende grundeiere åben. Forøvrigt antog comp. at forsåvidt det nævnte hensyn kan komme i betragtning, er dette skeet ved underskjønnet og efter taxtens resultat at dømme snarere tillagt formegen end forliden vægt.

Sagfører Bergh kunde ikke af den afgivne undertaxt komme til andet resultat, end at ulempen blot var sat i forbindelse med spørgsmålet om en overgang over linien.

S.Christensen henholdt sig hertil.

7) Kjøbmand Anders Olsen. Eieren måtte og bemærkede, at han intet havde at indvende ved det af jernbanen idag foreslåede nye alternativ.

8) Kjøbmand M.Nerup. Administrator tilførte, at eieren havde bemyndiget ham til protocols at anføre, at han vedtog varsel til nærværende forretning, at han også for sin side requirerede overtaxt og at han måtte henlede skjønnet opmærksomhed på, at der neppe var nogen grund til at nægte ham den ulemperstatning, som

de ovenfor liggende eiendomme havde erholdt.

Bergh kunde ikke erkjende rigtigheden af det således tilførte, men indrømmede også for denne grundeiers vedkommende den formelle adgang til at påstå forandring i hans favør.

9) Eidsfos Jernverk. For denne eiendom mødte ingen.

Advocat Bergh..... indgik på, at i formel henseende denne grundeier bliver ligestillet med dem, der have påklaget undertaxten.

10) Drammens Commune. Varsel er vedtaget.....

11) Andr. Holter eller Chr. Collett. Andr. Holter var tilstede.

Advocat Bergh bemærkede, at det var uvist og uafgjort, om nogen erstatning kunde blive at udrede under dette taxtnr., da det ikke var på det rene om grunden sålangt nede i elven var oven vande ved normal vandstand, og som før bemærket kunde jernbanen ikke erkjende nogen pligt til at betale efter en for areal sat taxt for det egentlige vandterrain.

Holter skulde bemærke, at der ved en af Drammen-Randsfjordbanen i sin tid afholdt taxtforretning blev sat en værdi af 300 Spd. på den ham tilhørende andeel af Weberggrunden. Han måtte fremdeles påstå at han har den fulde eiendomsret såvel til den deel af banken som ligger under vandet, som til den der ligger over samme, idet han yderligere skulde oplyse, at ved hiin forretning lå sågodtsom hele hans andeel oven vande. Han forbeholdt sig, såfremt jernbanen fremdeles benægtede hans eiendomsret, at få dette spørgsmål afgjort ved continuation af undertaxten.

Forretningen begjæredes derefter udsat til torsdag den 25de ds.

Bragt: Forretningen udstår til torsdag den 25de Januar Kl. 10 fmd Retten sættes i Kjøbmand Morten Hansens hus på Brageröen.

Retten hævet. (Underskrifter.)

År 1872 den 25de Januar continuerede overtaxt-og expropriationsforretningen i anledning af Christiania-Drammenbanen. Retten sattes i Kjøbmand M.Hansens huus under administration af cand.jur.G.A.Lammers med de tidligere opnevnte skjøns-og lagrettesmænd.

Hvorda? Directör Pihl var tilstede.

Advocat Bergh mödte og begjærede forretningen fortsat med befar-
ing af de eiendomme på Bragerens der besøres af den linie, hvis ex-
propriationer for tiden er gjenstand for overtaxt. Med hensyn til
taxtnr.35 i undertaxten Nils Christensens eiendom oplyste comp. at
liniens retning og anlæg er blevet noget modificeret, således som
nærmere vil erfares i de af Sectionschefen herom nedskrevne bemærk-
ninger, som comp. nu fremlagde, og hvortil nu altså det fornödne
hensyn vil blive at tage ved overtaxten. Det fremlagte acteres:

" Bemærkninger.

" I anledning af et nyt alternativ for jernbanelinien, hvorved
" den frie höide i undergangen på N.Christensens eiendom på Brager-
" øen reduceres til 6 fod samt derhos linien delvis flyttes indtil
" ca.20 à 25 fod længer ind på eiendommen end ved underskjønnet
" supponeret.

" Jernbanens vedkommende, der sålange jernbanens höidebeliggenhed
" ikke var til hinder derfor ei havde nogen betænkelse ved at
" ansætte den frie gjennemfart med et tillæg i det lavmål af höide
" der for tilfældet må anses tilstrækkeligt, forelægger her for
" skjønnet en sådan modificeret linie, at underfarten kun ansættes
" til 6 fod fri höide. Herved skal anføres med henvisning til under-
" taxtnr.37 i sessionen 9de Nov.f.Å., at denfor Ritmester Borch på
" Holmen bestemte undergang kun vil erholde en fri gjennemfart af
" samme höide, samt at samme her af eierne er supponeret at ville
" være tilstrækkeligt. Det skal tillige bemærkes, at såfremt mod for
" modning noget læs, der på skinnespor her agtes ført gennem linien

" skulde supponeres at ville overstige anførte 6 fod høide, man vil
 " have den rimelige udvei at øge læssets bredde, hvorved vognlæssets
 " indhold bliver det samme.

" Brammen 25de Januar 1872. W.K.Christie.

For N.Christensen mødte Sagfører Bergh, der foreløbig vilde tilføre, at han havde fået en underretning om, at der på denne eiers lække vilde foretages temmelig væsentlige forandringer i det fundament, der lå til grund for undertaxtens skjøn. Som følge heraf burde egentlig nyt underskjøn være optaget, men efter conference med sin part havde denne erklæret, at han intet havde imod, at det hele skjøn afgjordes af overtaxationsmændene, idet han forøvrigt skulde forbeholde sig, når eiendommen og de nye forhold påvistes, at fremsætte sine bemærkninger. Det samme forbehold gjorde han for Enkefru Hansens og sin egen eiendom.

Derefter foretoges

Taxtnr.35(undertaxtens nr.38) N.A.Christensen, Gnr.222a.

Sagfører Bergh vilde efter at være påvist de nye forandringer henlede opmærksomheden på, at 3 alens høide i en undergang, der fører til en så betydelig lastetomt som nærværende, i høi grad vil genere navnlig kjørselen fra tomterne. Forandringen af linien vil også virke forringende på lækkens værdi, da det ovenfor banen liggende parti vil blive sågodtsom uden alt værd. Forøvrigt vilde comp. gå ud fra, at de 3 alens høide i undergangen fra grunden begynder overensstemmende med jernbanebestyrelsens tilførsel ved underskjønnet, og at overgangen ikke bliver høiere end 3 fod. Forøvrigt fremlagde han indlæg, hvortil han henholdt sig.

" Indlæg.....Underskjønnet synes derfor ganske at have sat
 " ud af betragtning, at Christensen med aldeles samme ret som på
 " landet eier grunden ud til hængslets dopper, og at han naturlig-
 " vis er berettiget til erstatning for expropriation af dette parti
 " af eiendommen ligeså vel som på land. Det stykke som jernbanen
 " her fordrer til sin bro må opgives i længde og bredde for at

" skjønsmændene kunne bestemme erstatningen.....

" Drammen den 7de Januar 1872. Erbødigst F.W.Bergh.

Advocat Bergh vilde i anledning af det fremlagte indlæg bemærke, at det nok er noget overdrevent, når den omhandlede tomt tillægges alle gunstige betingelser. Bl.a. er det under befalingen oplyst, at betydelige strækninger af den til sine tider stå under vand, hvilket ikke synes at være en gunstig betingelse for en lastetomt..... Med hensyn til påstanden om eiendomsret over hænnens vandterrain fandt comp. det unødvendigt her at indlade sig på dette principspørgsmål, dels fordi samme ikke er bragt på bane ved underskjønnet, dels fordi jernbanen slår bro og således ikke med sin banke lægger beslag på elvebunden videre end for broen uundgåeligt nødvendigt. Comp. påstod også for denne eiendom taxten passende nedsat.

Sagfører Bergh vilde hertil kun udhæve, at nærværende tomt lå ikke lavere end de øvrige på samme strøg liggende tomter og at det kun var ved overhændig storm og høit vande, at vandet muligens kunde komme til at gå op til den nu påtænkte undergang. Han henstillede forøvrigt til overskjønnet, hvorvidt dette i nærværende taxt vilde tage hensyn til den grund, som Christensen eiede fra bolverket og ud til sine pæle, idet han ønskede udtrykkelig udtalt ved skjønnet om det nu havde taget hensyn hertil eller ei. Forøvrigt modsagde han Adv.Berghs tilførsel og måtte påstå taxterne forøgede.

Taxtnr.36(Actens nr.39) Enkedame Karen Hansen.

Sagfører Bergh fremlagde indlæg, der blev overskjønnet foreholdt. Adv.Bergh benægtede og Sagf.Bergh replicerede.

Taxtnr.38(Undertaxtensnr.42) S.Rosenberg og T.Meyer.

For sjerne mødte Sagfører Hansteen og henviste til hvad han ved undertaxtens incamination har anført og fremlagt.

Da såvidt var passeret og således på Bragernessiden fortiden alene gjenstod taxtforretning over Sagfører F.W.Berghs eiendom, troede Adv.Bergh forinden retten flyttede herfra, hvor intimationen har fundet sted, at burde bemærke, at jernbanedirectionen, for at ind-

dekomme begjæringer der vare fremkomme fra eierne af den såkaldte Weberggrund, vilde indgå på at opmudre en kanal over grunden i forbindelse med den eventuelt projecterede undergang på Christensens eiendom, således altså at der vil blive adgang til at ro fra indre vandløb gennem undergangen ud til elvens hovedløb. Undergangen gives i tilfælde en bredde af 8 fod og kanalen opmudres til en dybde af 4 fod under den normale vandstand. Den mulig fornødne vedligeholdelse af kanalen bliver naturligvis jernbanen uvedkommende. Efter de således gjorte indrømmelser bliver expropriationen af Weberggrunden, efter alternativet med undergang, særdeles gunstig for vedkommende eiere, hvortil naturligvis tilbørligt hensyn må tages. Videre oplyste comp. at hvis banken hvorpå jernbanen lægges, fortsættes så langt som forbi Gyldenløves plads vil der udenfor pladsen gennem jernbanelegemet blive åbnet en gennemfart af 16 fods bredde for roende.

I henhold til den 22de ds. afsagte eragting aftrådte derefter skjønsmanden J. Lorentsen, der underskrev protocollen efter at have erklæret, at han intet havde at bemærke.

Retsforhandlingen fortsatte derefter i Sagfører F.W. Berghs bolig, idet som lagrettesmand for denne eiendoms vedkommende indtrådte Dis-
pacheur Christen Gjessing, der erklærede tidligere at have aflagt lagretteseed.

Textnr. 37 (undertextnr. 40) Overretsagfører F.W. Bergh.

Retsforhandlingen vedblev indtil videre hos Kjøbmand M. Hansen.

Til legitimation for Dis-
pacheur Gjessings opnevning.....

Advocat Bergh måtte i henhold til det tidligere tagne forbehold på grund af det i forrige session af Sagfører Bergh oplyste, hvis D.Hrr. skjønsmænd skulde antage, at den forhåndenværende tvist mellem Bergh og Nøsteds eier kunde have indflydelse på textens resultat for Berghs vedkommende, begjære værdsættelsen foretaget alternativt, således at den bestemmes såvel efter den forudsætning, at de af Bergh i den fremlagte klage gjorte præteensioner ere beføiede, som efter den modsatte forudsætning, at Nøsteds eier tilkommer den vandret, som.

hans handlinger viser at han gjør fordring på. Forresten skulde dog comp. ansee det ønskeligt, at Hr.Lorentzen dels udtalte sig om, og hvis fornødent på Åstedet påviste, hvorledes grundseforholdene mellem eiendommene stiller sig efter hans påstand.

Sagfører Bergh havde fra sin side intet imod, det alternative skjøn men også han måtte opfordre Hr.Lorentzen til at påpege hvorvidt hans pretensioner på comparentens eiendom strakte sig, thi herom havde han for tiden aldeles intet begreb, og han måtte allerede nu på det bestemteste udtale, at han anså Hr.Lorentzen uberettiget til at disponere over en eneste tomme af den vandret, der i meget over ~~hans~~ havds tid havde tilligget comp.eiendom.

Skibereeder Lorentzen ved Advocat Schwartz bemærkede, at han, da han tiltrådte overskjønnet, som ubekjendt med sagens documenter ikke var opmærksom på, at derunder også var spørgsmål om at bedømme omstændigheder, der stod i berøring med hans tvistepuncter med Sagf. Bergh. Havde han seet dette, så havde han naturligvis strax erklæret at måtte vige sæde. Det var først ved Hr.Berghs anførsler ^{under} ~~ved~~ overskjønnet og ved senere at blive bekjendt med hvad af denne var fremlagt ved underskjønnet, at han blev opmærksom på dette punct. Da den af Hr.Bergh udtagne klage m.v. ikke forelå blandt sagens documenter, kunde Lorentzen ei nu erindre eller udtale sig om sammes indhold. Comp. fandt det også for tidenoverflødig at udtale sig om samme eller her at udvikle disse tvistepuncter, hvorom forøvrigt jo alene Hr.Berghs fordringer vare præciserede, ikke derimod Hr.Lorentzens. Først når skjønnet efter den af Adv.Bergh gjorte antydning havde udtalt, hvad iøvrigt var comp.bestemte mening, at nemlig tvisten var af indflydelse ved skjønnet, først da fandt comp. anledning til nærmere udtalelse, idet hans part aldeles ikke vilde hindre, men tvertimod gjerne bidrog hvad der var nødvendigt til nu at erholde et tjenligt skjøn. Han benægtede alene, at Hr.Bergh tilkommer den af ham påståede vandret eller øvrige rettigheder over Nøsteds grund.

Det forekom Sagfører Bergh at det måtte være meget vanskeligt for

skjønsmændene at afgive den aføskede erklæring, når modparten ikke engang kunde påvise hvor vidt hans fordringer gik. Sagen var naturligvis simpelthen den, at modparten ei engang selv vidste dette, men for at afskjære proceduren skulde han bede retten begive sig hertil åstedet, og skulde han da påpege eiendommens grændser, for dog alligevel at fremtvinge en erklæring om, hvad Hr. Lorentzen af comparentens eiendom fordrer.

Schwartz bemærkede, at han fandt det besynderligt, at Hr. Bergh x vilde besvare Lorentzens redbarhed med at bidrage til lettere og hurtigere afgjørelse for skjønnets vedkommende med uartigheder som at fortælle, at man ikke veed hvad man selv vil. Men siden Hr. Bergh vælger denne fremgangsmåde og mener her at kunne fremtvinge en erklæring, skulde comp. kun bemærke, at Hr. Lorentzen, som ikke her stevnet som part, aldeles ikke lader sig tvinge eller på stedet videre vil udtale sig.

Retten begav sig derefter på åstedet. Sectionschef Christie påviste jernbanelinien.

Sagf. Bergh påviste den grændse som han antog for den rette for eiendommen mod Nøstet, ligesom han påviste en doppe som Lorentzen havde ladet nedslå og antog han, at det var dennes mening at ville påstå, at grændsen fra odden gik i retning med denne.

J. Lorentzen var ikke tilstede.

Sagfører Bergh fremlagde indlæg.....

Advocat Bergh henholdt sig til det ved undertaxten anførte samt til det ved overtaxtens incamination fremlagte indlæg.....
Comp. vilde derhos oplyse, at det for tiden ikke fra jernbanens side er påtænkt at indrette noget stoppested på Fru Hansens tomt.

Sagf. Bergh skulde foreløbig udtale, at han med fornøielse vilde ofre et par hundrede speciedaler for at den øvre linie kunde blive valgt, og med hensyn til stoppestedet havde han netop fra competent autoritet den oplysning, at skal et stoppested på den nedre linie anlægges, var der kun mulighed herfor på Hansens eiendom.

Adv. Bergh benægtede denne tilførsel.....Comp. bad derefter forretningen udsat. Eragtet: Forretningen udsættes til gjenforetagelse på rådhuset torsdagen den 3die Februar 1872 kl. 1 em. Retten hævset.

(Underskrifter.)

År 1872 den 3die Februar continuerede overskjøns- og expropriationsforretningen i anledning af Christiania- Drammen jernbane. Forretningen administreredes (som før.)

Sectionschef Christie og Advocat Bergh mødte, den sidste begjærede forretningen fortsat. Af grundeierne mødte.....

Derefter afgaves sådan Skjøn:

Taxnr. 1, Ritmester J. Lange, Mtrnr. 132 på Strømsø.

Text er her begjæret under 2 alternativer!

- a) Når grund tages alene til jernbanelegemet, således at eieren beholder hvad der ligger mellem dette og elven og altså sin dermed følgende vandret. Erstatningen sættes her med 5 stemmer til 12-tolv-sk. pr. kv. alen exproprierendes grund. 3 skjønsmænd stemte for 18 sk. pr. kv. alen.
- b) Når grund tages ikke alene til jernbanelegemet men også alt tages som ligger mellem dette og elven, hvorved altså jernbanen erhverver den til samme hørende vandret. Erstatningen sættes her med 5 stemmer til 12 skilling pr. kv. alen expr. grund. 2 af skjønsmændene stemte for 18, en for 24 skilling.

I begge tilfælde ingen ulempeerstatning.

Taxnr. 2. Enkefru Hænstein, Mtrnr. 137 på Strømsø.

- a) Under forudsætning af at her tages ikke alene grund til jernbanelegemet men også et grund udenfor dette til elven og altså den dertil hørende vandret, sættes erstatningen med 5 stemmer til 12 skill. pr. kv. alen expr. grund. 3 af skjønsmændene stemte for 24 skill. pr. kv. alen.
- b) For det tilfælde, at der ikke åbnes undergang ved Christensens

eiendom tilkommer eieren fremdeles ulempeerstatning, der med 5 stemmer bestemtes til 100-ethundrede-Spd. 3 skjønsmænd stemte for 50Spd. c) åbnes derimod sådan undergang som ved ltr.b): Enstemmig ingen ulempeerstatning.

Taxtnr.3. Murmester H.Larsen, Mtrnr.139.

Expropriationen skeer under forudsætninger som ved taxtnr.2.

a) Erstatning som ved Taxtnr.2 ltr.a) nemlig til 12 sk.pr.kv.alen med 5 stemmer. 3 skjønsmænd stemte for 24 sk.pr.kv.alen.

b) Såfremt den under Taxtnr.2 ltr.b) omhandlede undergang ikke åbnes tilkjendes eieren med 5 stemmer en ulempeerstatning af 100-ethundrede Spd. 3 skjønsmænd stemte for 50 Spd.

c) Som Taxtnr.2 ltr.c)

Taxtnr.4. C.A.Schioldborg, Mtrnr.141 og 143 på Strömsö.

a) Erstatning for expr.grund som ved Taxtnr.2 ltr.a)

b) Såfremt den under Taxtnr.2 ltr.b) omhandlede undergang ikke åbnes tilkjendes med 5 stemmer ulempeerstatning af 150-ethundrede femti-Spd. 3 skjønsmænd stemte for 100 Spd.

c) Som Taxtnr.2 ltr.c).

Taxtnr.5 Skibereder H.Christensen, Gnr.146 på Strömsö.

a) Erstatningen sættes til 12 skilling pr.kv.alen expr.grund med samme stemmegivning som ved Taxtnr.2, og er ved denne erstatnings fastsættelse også indbefattet hvad der tages til den projecterede undergang, hvis areal således erstattes som den øvrige grund der af jernbanen expropriæres.

b) Såfremt omhandlede undergang ikke åbnes, fastsættes med 5 stemmer en ulempeerstatning af 150-ethundrede femti-Spd. 3 skjønsmænd stemte for 100 Spd.

c) Som Taxtnr.2 c).

Taxtnr.6. Enkefru Brennehl, Gnr.148 på Strömsö.

a) Erstatningen sættes til 12 sk.pr.kv.alen expr.grund med samme stemmegivning som ved nr.2 a).

b) Under forudsætning som ved Taxtnr.2 ltr.b) tilkjendes ulempe-

erstatning med 5 stemmer af 150-ethundredefemti-Spd. 3 skjöns-
 mænd stemte for 100-ethundrede-Spd.

c) Som taxtnr.2 ltr.c).

Taxtnr.7. Kjøbmand Anders Olsen.

a) Erstatning som ved nr.6 ltr.a)

b) Under fogudsætning af, at den under taxtnr.2 ltr.b) omhandåede
 undergang ikke åbnes, tilkjendes enstemmig ulempeerstatning af
 50-femti-Spd.

c) Som taxtnr.2 c).

Taxtnr.8 Kjøbmand Nørup.

a) Erstatningen sættes til 12-tolv-skillling pr.kv.alen exproprier-
 endes grund med samme stemmegivning som ved nr.2 a).

b) Ingen ulempeerstatning - enstemmig.

Taxtnr.9 Eidsfos Jernverk.

Erstatning som ved nr.8, M.Nørup. Ingen ulempeerstatning.

Taxtnr.10 Drammens Commune.

Erstatning som ved nr.8, M.Nørup. Ingen ulempeerstatning.

Taxtnr.11, A.Holter eller C.Collett.

Erstatning som ved nr.8, M.Nørup. Ingen ulempeerstatning.

Skjønsmændene ere glæde ud fra, at kun det af grunden, som lig-
 ger over vandet ved almindelig vandstand, skulde være gjenstand for
 verdsættelse, ligesom man også er gået ud fra, at J.Lange beholder
 fremdeles uhindret de udenfor hans eiendom værende duc-d' alber.

Overalt er antaget som ved taxtnr.2, at vandretten mod elvens ho-
 vedløb følger med den af jernbanen exproprierede grund.

(Taxter på Bragerøen.)

Taxtnr.12, Nils Christensen, Mtrnr.222a i Bragernes.

a) For den øvre linie, der fører fra et punct strax søndenfor Vagt-
 hus- eller Slettagangen i betning mod Hans Engebretsens eiendom.

Taxt er her begjæret for 2 alternativer.

For den øvre linie stadfæstes underskjønnet med 7 stemmer. En skjønsmænd stemte for 30 og 18/ pr.kv.alen og 200 Spd. i ulempeerstatning for forringelse af eiendommen. Dette gjælder for begge alternativer.

b) Den nedre eller ydre linie, der når eiendommen ca.20 alen søndenfor den anden linie:

1) Med 7 stemmer bestemtes, at den expropriérendes grund betales her med 200-tohundredede-Spd.pr.mål. En skjønsmænd stemte for 18/ pr. kv.alen.

2) Med 5 stemmer bestemmes i ulempeerstatning under forudsætning af undergang på 6 fod 1000-ettusen-Spd. En skjønsmænd stemmer for 1500, en for 600 og en for 400 Spd.

Overskjønnet skulde sluttelig tilføie, at det ligesålidt som underskjønnet seer sig istand til at kunne afgive skjøn om jernbanebroens virkning på tomten som lastetomt.

Taxtnr.13. Enkemadame Karen Hansen.Mtrnr.226 i Bragerne.

Erstatningen fastsættes med 7 stemmer til 200-tohundredede-Spd.pr.mål expropriérendes grund. Enskjønsmænd stemmer for 18/ pr.kv.alen. Derhos fastsættes i ulempeerstatning med 5 stemmer 150-ethundrededefemt Spd. 3 skjønsmænd stemte for 250 Spd.

Taxtnr.14. Thv.Meyer og S.Rosenberg.

For grund til jernbanelegemet og al grund mellem linien og hovedveien fastsættes erstatningen til 20 skill.pr.kv.alen, og ulempeerstatning 100-ethundredede-Spd. Dette skjøn afgaves enstemmig.

Derefter fratrædte skjønsmænd J.Lorentzen, der intet havde at bemærke ved det forhandlede eller tilførte, og underskrev protocollen

Berefter tiltrædtes retten af den for J.Lorentzen opnevnte skjønsmænd Dispatcheur C.Gjessing. Derefter afgaves:

Taxtnr.15. Overretsagfører F.W.Bergh, Mtrnr.227 i Bragerne.

Textenafgaves under forudsætning af, at jernbanen er fjernet mindst 40 alen fra det punkt af udhuset, som loven foreskriver. Erstatningen

ansettes til:

- a) 60-sexti-skilling pr.kv.alen exproprieringens grund, hvilket skjøn afgaves enstemmig.
- b) Med 5 stemmer fastsættes erstatning for ulempe og ferringelse af eiendommen til 3000-tretusende-Spd. 3 skjønsmand stemte for 3500Spd. i sådan erstatning.

Advocat Bergh begjærede af før anførte grund en udsettelse i ca.14 dage.

Begret: Forretningen udstår til mandagen den 19de Februar d.,k. kl.1 emd. - Begrettet havde intet at bemærke ved det forhandlede eller tilførte. - Retten hævet.

(Underskrifter.)

År 1872 den 19de Februar continuerede overskjøns- og expropriationsforretningerne i anledning af Christiania-Drammen jernbane, administreret af den est. byfoged G.A.Lammers med de ovennævnte og før edfæstede skjøns- og lagrettesmand (som før.)

Hvorda! Advocat Bergh mødte og under henvisning til det i underskjønsforretningen idag passerende begjærede den deri afgivne fravigelseskjendelse gjentaget, således at erstatningen bliver at udrede efter de ved overskjønnet satte taxter. Forøvrigt begjæredes forretningen hævet.

Sagfører Bergh var tilstede for Fru Brenmehl, N.A.Christensen, Fru Hansen og sig selv.

Varselsdocument fremlagdes og acteres:

" Varsels- document.

" De i Drammen verserende expropriations- og taxtforretninger
 " i anledning af grunderhvervelsen for Christiania- Drammen jernbane-
 " anlæg ere udsatte til foretagelse på Drammens rådstue mandagen
 " den 19de Februar førstkommande, undertaxten kl.12 middag, over-

= taxten kl.1 emd. I denne session vil fravigelseskjendelse overensstem-
 " mende med lov af 10de Mai 1860 § 1 blive forlangt med hensyn til den
 " grund, som bliver gjenstand for expropriation. Herom varsles efter-
 " nævnte grundeiere:

- " 1. Kjøbmand Anders Olsen, og
 " 2. Do. Nørup, der ikke vare tilstede eller repræsenterede i for-
 " retningerne sidste session den 3die ds.

" Christiania, 15de Februar 1872. Johannes Bergh.

(Forkyndelse følger.)

Af grundeierne mødte forøvrigt ingen.

Deretter afgaves sådan Kjendelse:

Eierne af de i nærværende overskjønsforretning taxerede eiendomme,
 nemlig: Ritsmester J.Lange for Mtrnr.131 og 133,

Enkefru Hanstein	" "	137
Helge Larsen	" "	139
C.A.Schioldberg	" "	141 og 143
Hans Christensen	" "	146
Enkefru Brenschl	" "	148
Anders Olsen	" "	151
M.Nørup	" "	154

C.Collett eller A.Holter for den ham tilhørende deel af Weberggrunden,
 samtlige i Strømsø, samt

Lastehandler N.A.Christensen for Mtrnr.222 og 222a

Enkefru Karen Hansen " " 226

Sagfører F.W.Bergh " " 227, disse i Nedre Brager-

næs, bør inden 8-otte-dage fra dato under udkastelses tvang mod det
 enhver tilkommende erstatningebeløbs udbetaling eller deposition at
 fravige og ryddiggjøre de dele af deres eiendomme, som ved nærværende
 overskjønsforretning og de i forbindelse med samme stående under-
 skjønsforretninger ere begjærede afgivne til den projecterede Christi-
 ania-Drammen jernbane og i henhold hertil taxeret. Forsåvidt angår
 eiendommene Gnr.156, Eidsfos Jernverk, og 157, Drammens Commune, slut-

tes forretningen. For de øvrige eiendommens vedkommende, for hvilke overskjøn er begjæret, hæves forretningen.

Advocat Bergh begjærede forretningen sluttet.

Eragtet: Forretningen sluttet.

Lagrettet havde intet at bemærke ved det forhandlede eller tilførte. - Retten hævet.

G.A.Lammers.

Arntzen. S.A.Solberg. T.Bang. A.S.Kjøsterud. B.Broch.

Jas. S.Lorentzen. P.E.Schmidt. C.Gjessing.

Ved Drammens extrathing den 26de Februar 1872 er af foranstående expropriationsforretninger (over- og underskjønsforretninger) påbegyndte late November, sluttede 19de Februar, respective 1871 og 1872, thinglæste de dele, der vedkommer eiendommene Mtrnr. 222 og 222a N.A.Christensen, Mtrnr. 226 Karen Hansen og Mtrnr. 227 Sagfører F.W. Bergh - samtlige i Nedre Bragerms, samt for følgende eiendomme på Strømsø: Mtrnr. 131 og 133 (132) Ritmester J.Lange, 137 Enkefru Hanstein, 139 Helge Larsen, 141 og 143 C.A.Schildborg, 146 Hans Christensen, 148 Enkefru Brennehl, 151 Anders Olsen, 154 M.Narup samt 169 C.Collet eller A.Holter for den ham tilhørende deel af Weberggrunden. Ved bythinget den 29de næstefter ere forretningerne thinglæste for såvidt angår Mtrnr. 156 Sidsfos Jernverk og Mtrnr. 157 Drammens commune, begge på Strømsø.

I pantebogen ere følgende dele af forretningerne protocollerede: Actens side I. Intimationen med opmandsvalg.

" " 66. Do.

" " 70-71. Hvad der vedkommer og er tilført ved taxtnr. 38, Nils Christensen, eier af Mtrnr. 222a i Nedre Bragerms fra begyndelsen indtil: " For eieren måtte ifølge fuld-
magt".

" " 74. Hvad der er tilført ved taxtnr. 39 Karen Hansen, fra

- begyndelsen indtil: " For eierinden fremlagde Sagfører Bergh".
- Actens side 76: Hvad der er tilført ved taxtnr. 40, F.W. Bergh, eier af Ntrnr. 227, fra begyndelsen indtil: "Sagf. Bergh fremlagde."
- " " 102-103: Hvad der er tilført ved taxtnr. 35, Nils Christensen, i sin helhed indtil: "Skjønnets henvisning" o. s. v.
- " " 103-104: Alt hvad der er tilført ved taxtnr. 36, Karen Hansen og taxtnr. 37 F.W. Bergh.
- " " 109: Af Adv. Berghs bemærkninger fra: " Jeg troer for sikkerheds skyld" indtil slutningen af bemærkningerne.
- " " 119: Af det der tilførte fra: "Af de 2de alternativer" o. s. v. Indtil: "Tilført under de afholdte overskjønssessioner" incl.
- " " 133: " For jernbanebestyrelsen" o. s. v. indtil " svar" incl.
- " " 147: Fra: "Comp. oplyste videre" indtil "løsning eller rådning udnefer jernbanelinien" incl.
- " " 147 og 148: Fra: "Adv. Bergh bemærkede" indtil " faste land er tilfrosset" incl.
- " " 176: Fra "overtaxten begjæredes" indtil og med " 16 Januar fremlagte kart."
- " " 207: Fra "derefter afgaves sådant skjøn" indtil slutningen.
- " " 209, 209, 210, 211, 212: I sin helhed.
- " " 213: Hvad der er tilført ved taxtnr. 15 indtil sidens slutning.
- " " 216: Kjendelsen.

(Uddrag af pantebogen følger.)

Byfogden i Drammen gjør vitterligt:

År 1872 den 25de September blev efter requisition af Advocat Bergh på Christiania-Drammen jernbanens anlægsbestyrelses vegne en taxt- og expropriationsforretning afholdt ombord i dampskibet "Farmanden", administreret af byfogdens edsv.fuldmægtig G.A. Lammers i overvær af de tidligere af Amtet opnevnte skjøns- og taxationsmænd: Sagfører Harald Heiberg, Boghandler Harald Lyche, Skibsreder Albert Emil Haugeland og Støberibestyrer Paul Erik Schmidt, hvilken sidste afgav møde for Ritmester Melhuus, som for ham havde opgivet at have forfald.

For anlægsbestyrelsen for Christiania-Drammenbanen mødte Advocat Bergh ved Fyhn, der fremlagde stevning samt act af de forhen afholdte taxter. Medhensyn til lagrettets sammensætning henviste comp. til actens side 17, hvor den engang udstedte mandsopnevnelser fandtes indtaget. Comp. begjærede forretningen fremmet efter påvisning af Sectionschef Christie, der var tilstede. Comp. skulde kun henlede skjønrets opmærksomhed på, at man på Ritmester Langes grund allerede havde taxt for 2de alternative afstæelser, men da jernbanen ikke havde kunnet komme til en mindelig overenskomst med denne grundeier på basis af de afgivne taxter, havde denne forretning, der kun angik en ubetydelighed, været fornøden. Stevningen indtages:

" Continuations- expropriations- og taxtstevning.

" Det har vist sig at Christiania-Drammen jernbaneanlæg tiltrænger

" af den såkaldte Webergrund i Dramselven et noget større areal

" end ved de ivåres afsluttede expropriations-taxtforretninger forud-

" sat. På nevnte jernbaneanlægs bestyrelses vegne stevner jeg derfor

" Hr. Ritmester Lange samt Enkefru Hanstein som eiere af dele af

" nevnte grund til at møde inden en åsteds-extraret.....

" Til at møde til tid og sted som antydnet varsles de af Amtet ud-

" nevnte skjønsmænd..... Christiania 21. Sept. 1872. Johannes Bergh

Sectionschef Christie påviste, at der af Ritmester Langes eiendom nu agtes expropriert et grundstykke, hvis bredde i den øvre ende ved Weberggangen er 57-femtisyv-fod, målt fra banens midte, og i dens nedre ende 21-tyveen-fod, ligeledes målt fra banens midte. Af dette areal er allerede expropriert grund indtil 18 fod fra banens midtlinie, således at der her kun er spørgsmål om resten.

For Ritmester Lange mødte hans brodersøn Kjøbmand B.Lange og tillige Sagfører T.Bang. B.Lange bemærkede, at han havde opfattet den foretagne expropriation i henhold til det allerede forhen afgivne skjøn ^{den} således, at derved kun var expropriert den ydre deel af det banelegeme, der nu findes, i henhold hvortil han formeente, at den målingsforretning og udregning af 18de April d.å. var foretagen, som allerede ivåres var ham tilstillet for derefter at hævde den ham tilkommende erstatningssum, medens han derimod formeente, at den indre deel af det banelegeme, der nu findes, ligger på et terrain, hvor expropriation ikke før har fundet sted, og tvøer han at have såmeget mere grund til denne antagelse, som arbeidene på den indre deel først har fundet sted i den allerseneste tid, såvidt erindres i slutningen af forrige måned. Da han imidlertid ikke på stedet er i besiddelse af fornødent materiale til at påpege nogen bestemt linie, hvor den forrige expropriation på den indre linie skulde være standset, må han have sig forbeholdt ethvert muligt erstatningskrav ligeoverfor jernbanen.

Bang forbeholdt det fornødne under befaringen og påvisningen og skulde allerede nu for skjønsmændene tillade sig at udhæve, at det terrain, der nu er gjenstand for expropriation, forsåvidt må anses for at være meget værdifuldere end det allerede forhen exproprierede terrain, som det ligger på et sted, der er overordentlig skikket til bebyggelse, idet der kun skal et mindre fyldingsarbeide forat udføre sådan bebyggelse, ligesom beliggenheden er sådan, at en tomt her vilde være af stor værdi. Påpeges kan der således, at der ligeoverfor den exproprierede tomt ligger et lidet hus, der vistnok ikke

indtager et areal af et mål, hvorfor der i leie har været erlagt årlig 92 Spd., medens endogså leieren, der selv eier bygningerne, har været underkastet den risiko med kort varsel at måtte flytte bygningen. Stedet ligger midt i centrum af trafikken og lige ved en vei, således at man kan skjønne, at grunden her har megen værdi. Dernæst bemærkes, at det expropriærendes stykke går i skrå retning med den bredeste side til veien, hvorfor den gjenstående tomt i særlig grad vil blive bortskjæmt.

Fyhn bemærkede helt den fra Hr. Lange fremkomne tilførsel og forbeholdt sig senere at imødegå den i dens enkelte puncter, når en fixeret påstand fremkom. Kun skulde componenten, under fastholdelse af, at jernbanen havde expropriæret grunden i den udstrekning, hvori det nuværende jernbanelegeme lå, opfordre skjønsmændene til at udtale hvorvidt de ikke kunde erindre, at den linie, som under befaringen blev dem påvist, og som i acten og på det fremlagte kart er betegnet som nr. 3, ikke er identisk med den linie, som det nuværende jernbanelegeme danner. Dernæst ønskede comp. også lagrettets udtalelse om det vilde have afgivet en anden taxt, om der under det første skjøn som yderlinie var bleven påvist den linie, som nu begrænsedes af det nuværende jernbanelegeme. Det vil sees, at comp. her imod en tidligere påstand havde fingeret det tilfælde, at en udenfor det nuværende jernbanelegeme liggende linie var bleven påvist under den forrige befaring. - Hr. Bangs værdsættelse af den expropriærendes grund var vist adskillig overdreven. Skjønnet vilde selv bedstvide at berigtige den af ham givne fremstilling. Comp. skulde dog udtale, at skjønnet ved denne værdsættelse måtte gå ud fra den tilstand, hvori grundstykket nu befandt sig og ikke basere sin taxt på mere eller mindre tvivlsomme fremtidsplaner. Comp. skulde også bemærke, at en opfyldning af dette terrain, uagtet jernbanen nu i særdeles grad havde lettet et sådant arbejde, dog neppe, som af Hr. Bang udtalt, vilde være et mindre arbejde.

Lange bemærkede, at han ikke kunde indrømme beføielse til at af-

eske lagrettet eller skjønsmændene nogen sådan erklæring om hvad de muligens vilde have taxeret forrige skjønssession om det var bleven dem forelagt da at afgive skjøn over det omtvistede stykke, og han ^{derfor} antog ~~ikke~~, at skjønsmændene vilde indlade sig på at afgive noget svar på den fremsatt provocation, og det såmeget mindre, som dens medlemmer ei heller vare ganske identiske med de, der forrige gang havde afgivet skjønnet. Skulde skjønsmændene imidlertid indlade sig på at afgive svar, kunde comp. ^{kan} ~~ikke~~ ansee dette som en uvedkommende privatmands erklæring. Forøvrigt henholdt han sig til sit tidligere.

Bang med hensyn til skjønnet bemærkede, at han kun havde påpeget enkelte momenter, der virkelig vare fakta ikke uden betydning for bedømmelsen af værdien. Skjønsmændene vare forøvrigt selv så bekendt med forholdene og så kyndige, at han ikke skulde indlade sig på videre at udvikle alle de hensyn, der vare at tage i betragtning ved bedømmelsen.

Fyhn opfattede Hr. Langes tilførsel som en henstilling til skjønnet, hvorimod han intet havde at erindre. Han var ligeså enig i den sidste deel af Hr. Bangs tilførsel.

Sagfører Heiberg valgtes til opmand.

Skjønsmændene skulde med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt den nu lagte jernbanelinie falder sammen med den på kartet med nr. 3 betegnede bemærke, at de ikke nu med bestemthed kunne udsige, hvorvidt dette var tilfældet, da de ikke kunde erindre, om det var i fortsættelse af Drammen-Randefjordbanens hovedspor eller af det spor, som ligger nærmest pakhuset, som påvistes for den projecterede linie ved de tidligere afholdte expropriationsforretninger. Imidlertid måtte skjønsmændene erklære, at det ingen forskjel vilde have gjort på deres værdsættelse ved skjønnet, hvilket af disse alternativer der var spørgsmål om, således at Heiberg, Haugeland og Lysche havde holdt på den samme taxt som af dem afgivet ved underskjønnet, og Schmidt på, hvad han stemte på ved overskjønnet.

(Text:) Det idag exproprierendes areal af Langes grund værdsættes

med 3 stemmer til 24-tyvefire-skillling pr.kv.alen, den fjerde skjønsmændstemte for 12-tolv-skillling pr.kv.alen. Enstemmig bestemtes derhos en ulempeerstatning af 150-ethundredefemti-Spd.

Berefter foretoges Enkefru Hansteins eiendom.

Fra denne eiendom exproprieres efter fortsættelsen af grændselinien mod Langes gjenhavende eiendom indtil den skjærer det nuværende jernbaneløse, dog med den afvigelse, som den for jernbanen nødvendige kurve fornøddiger. Bang mødte for Fru Hanstein.

Det exproprierendes areal værdsattes med 3 stemmer til 24-tyvefire-skillling pr.kv.alen. En skjønsmændstemte for 12-tolv-skillling pr.kv.alen. Ingen ulempeerstatning.

Fyhn begjærede fravigelseskjendelse afgivet. Begjærede så forretningen sluttet, idet han opfordrede skjønsmændene til at falde varsel til muligt overskjøn.

Bragtet: Forretningen sluttet. De exproprierede grundstykker bør være ryddiggjorte inden 3-tre-dage fra idag.

Retten havet. Lagrettet havde ingen bemærkning.

G.A.Lammers.

H.Heiberg. Harald Lyche. A.E.Haugeland. P.E.Schmidt.

Byfogden i Drammen gjør vitterligt:

Ar 1872 den 30te September blev efter requisition af Advocat J.Bergh på Christiania-Drammenbanens anlægsbestyrelses vegne en expropriations- og overtaxtforretning afholdt over dele af Ritmester J.Langes og Enkefru Hansteins eiendomme på Strømsø, administreret af byfogdens adv. fuldmægtig G.A.Lammers med de af Amtet opnevnte overskjønsmænd: Toldinspecteur Arntzen, Sagfører Hilsen, Kjøbmand Bernhard Holet, Smedemester A.Thune, Skibareder O.C.Winther, Grøsserer S.A.Solberg, Blokmagar H.Skabo og Kjøbmand O.C. Wiborg, af hvilke Hilsen aflagde lagrettesed, hvilken de øvrige

erklærede tidligere at have aflagt.

Hvorda! Toldinspecteur Arntzen valgtes til opmand.

For anlægsbestyrelsen var Sectiönschef Christie tilstede, ligeså Advocat Bergh ved Fyhn, der fremlagde stevning i behörlig stand, akt-udskrift af den afholdte undertaxtforretning samt under- og overskjöns akt af de forhen afholdte expropriationstaxter. Komp. henlede skjöns mændenes opmærksomhed på den af overskjönnet under 2dealternativer satte taxt for grundafstæelse af den samme eiendom, stor 12-tolv-sk. pr.kv.alen. Komp. fandt den af underskjönnet satte taxt(deri ulempeerstatning) urimelig höi, hvorfor han begjærede forretningen fremmet og skjönnet nedsat. Komp. henstillede derefter til nærværende skjönsret at besvare de af ham for underskjönnet fremsatte 2de spørgsmål. Af det fremlagte indtages:

" Expropriations-overtaxtstevning.

" Da bestyrelsen for Christiania-Drammen jernbaneanlæg finder sig
 " misfornöiet med de taxter, som blev afgivet ved tillægs-taxt-og
 " expropriationsforretning hos Ritmester Lange og Enkefru Hanstein
 " i Drammen igår i anledning af grundafstæelse til nævnte anlæg,
 " stevner jeg herved på den nævnte bestyrelses vegne Hr. Ritmester
 " Lange og Enkefru Hanstein til at møde.....

" Christiania 26. Sept. 1872. Johannes Bergh, Advocat.

(Berømmelse og forkyndelse følger.)

For Ritmester J. Lange mødte Konsul B. Lange i henhold til fuldmagt, som herved fremlagdes, og tillige Sagfører Bang. Såvel Lange som Bang henviste til entilförsel ved underskjönnet og forventede det afgivne skjön passende forhöiet, idet komp. på ingen måde kunde være enig i, at forholdene her vare de samme som ved den strækning, der ligger længer ud i vandet, da den tomt, her er tale om, uden nogen synderlig vanskelighed kan bebygges og det med stor fordel, som allerede forhen påpeget. Den ulempe som er forbunden med tomtens afskjæring i skrå retning er også iöinespringende, ligesom de hindringer for den fri disposition af den gjenhavende tomt, der ved .

dispositionen opstår.

Den fremlagte underskjønsakt oplæstes for mændene.

Fyhn tilføjede efter foranledning af skjønsmændene, at han anså det både for at være in confesso under underskjønnet og at være juridisk rigtigt, at nærværende skjøn ikke ved værdsættelsen af det her omhandlede grundstykke måtte tage i betragtning de fordele, som for grundeieren kunde opstå, når en jernbane fik og færdig sættes i drift forbi hans grund. Grundstykket måtte værdsættes som det lå ved siden af et ufuldført anlæg, der ingen fordel i sin nuværende stilling kunde frembyde for grundeierne.

Bang skulde ikke indlade sig på allerede nu for skjønnsretten at procedere om, enten det var rigtigt at gå ud fra den ene eller anden forudsætning, da det muligens kunde vise sig at være en ufrugtbar procedure, men skulde dog ikke undlade at bemærke, at jernbanen dog ikke kunde aldeles fornægte sig selv, den expropriationsforretning den allerede havde holdt, og de forhold som allerede nu bestod i den jernbane der nu var bygget. Comparenten skulde imidlertid for tilfældet efter modpartens anbragte begjære alternativt skjøn for begge forudsætninger, idet forbeholdes senere adgang til påstand om hvilken forudsætning skulde lægges til grund for betalingen.

Fyhn forbeholdt sig da at imødegå Hr. Bang.

Til de af jernbanens sagfører fremsatte spørgsmål skulde D. Her. Arntzen, Skabo og Solberg, der af nærværende overskjøns medlemmer vare de eneste som havde deltaget i det tidligere overskjøn, henholde sig til underskjønnets erklæring. De andre medlemmer af skjønnsretten kunde ikke indlade sig på at afgive noget svar i de anførte henseender

Derefter afgaves sådan skjøn:

a) 1ste alternativ, som om jernbanen ikke kom i drift:

Arealet erstattes med 16-sexten-skillings pr. kv. alen, hvorhos i ulempeerstatning 150-ethundredefemti-Spd. Afgivet med 6 stemmer.

b) 2det alternativ, for det tilfælde jernbanen kommer i drift:

Grunden erstattes med 24-firsogtyve-skillings pr. kv. alen og 250--

tohunderedeog femti-Spd. i ulempeerstatning. Dette skjøn afgives med 7 stemmer. Skjønsmændene tillagde, at de ved alternativ a) har afgivet en værdsættelse af tomten således som denne nu befindes, under den forudsætning, at den dersteds nu anlagte jernbane ikke vil blive benyttet.

Fyhn måtte efter den afgivne taxt opfordre skjønsmændene til at udtale sig om, hvorvidt den under alt.a) satte taxt var efter lagrettets mening værdsættelsen af det exproprierede grundstykke i dets nuværende stilling, uden hensyn til om banen kom i drift eller ikke-drift. Komparenten havde nemlig ikke - og Sagfører Bang, der ^{havde} knyttet sit begjer til komparentens anbragte, heller ikke - begjæret noget skjøn afgivet for den forudsætning, at banen ikke blev sat i drift. Komparenten forbeholdt sig, hvis dette besvaredes benægtende, at få lagrettets udtalelse eller skjøn på den af ham givne forudsætning.

Bang bemærkede, at han ganske vist ikke havde tænkt sig andet end at den byggede jernbane vilde sættes i drift, men havde på den anden side også udtalt den formening, at der fra modpartens side ikke kunde benægtes at en jernbane nu var bygget.

Fyhn tilførte, at denne Sagfører Bangs tilførsel yderligere viste, at komparentens opfatning af de 2 alternative skjønsspørgsmål havde været rigtig. - Der forelå for skjønnet til besvarelse disse spørgsmål: 1) hvilken værdi har det omhandlede grundstykke i dette øieblik, da banen ikke er færdig, hvor man altså må sætte ud af betragtning den fordel, den fremtidige jernbanetrafik vil skabe, og 2) Hvilken er eller vil være grundstykkets værdi, når man tænker sig jernbanen allerede sat i drift og de dermed forbundne fordele indtrådte.

Bang fandt, at skjønnet netop havde besvaret de 2 efter partenes procedure foreliggende spørgsmål.

Fyhn forbeholdt sig, om skjønnet skulde besvare hans spørgsmål benægtende, at fremsætte yderligere skjønsspørgsmål på den her af komparenten udtalte forudsætning.

Skjønsmændene skulde til de fremsatte spørgsmål svare, at de ved den afgivne værdsættelse ere gæde ud fra grundens verdi i dette Øieblik, men under de der afgivne forskjellige forudsætninger, hvilke ere de eneste momenter, som her kunde have indflydelse på skjønsmændenes bedømmelse.

Fyhn begjærede altså, da det nemlig ikke forekom komparenten klart hvad skjønnet ved sin tilførsel havde ment, tæst sat på grunden i dens nuværende skikkelse uanset hvorvidt en lokomotivjernbane blev sat i drift på det nu på grundstykket lagte jernbanelageme eller ikke.

Bang forment, at der måtte være en grundse for de skjønsmændenes spørgsmål, en skjønsmændene kunde forlange afgivet. I nærværende tilfælde var komparenten i den heldige stilling, at han ikke længer forstod modparten og således heller ikke kunde besvare hans tilførsel. Det var efter komparentens formening besvaret hvad der kunde besvares, og derved fik det have en ende.

Skjønnet formener, at den af det tidligere afgivne besvarelse på det sidste forelagte spørgsmål er så tydelig, som det formår at give samme, hvorfor det kun kan henviser til sit forrige.

Derefter foretoges Enkefru Hanskeins eiendom.

Alternativ tæst bliver her ikke at afgive.

Derefter afgaves sådan skjøn:

Underskjønnet stadfæstes.

Fyhn altså efter det for Ritmester Lange afgivne skjøn måtte opfatte skjønnet således, som om det ingen forekjel gjorde ved værdsættelsen af de 2 opstillede alternativskjøn, begjærede fravigelseskjendelse med kortest mulig frist afgivet, og forretningen sluttet.

Bang forbeholdt at udtale sig om opfatning af skjønnet, når jernbanen anbrød sin betaling.

Fragtet: Forretningen sluttet. De exproprierede grundstykker bør være ryddiggjorte inden 5-tre-dage fra idag.

Lagrettet havde ingen bemærkning ved det tilførte. Retten høvet.

(Underskrifter.)

Thinglöst ved Drammens ekstrathing den 21de Oktober 1872,
extraheret. (Udskrift af pantebogen følger.)
